Bijlagen Begroting 2014

PS 58/13

Bijlagen Begroting 2014

Inhoud **Blz.**

I Toelichting overzicht van lasten en baten **5**

1 Meerjarenraming programma's en productgroepen 6
2 Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten 11
3 Verdeling apparaatskosten 36
4 Overzicht van specifieke bijdragen van het Rijk en EU 37
5 Toelichting op aanmerkelijke verschillen tussen jaarrekening 2012 en begroting 2014 39

II Toelichting financiële positie **43**

6 Geprognosticeerde balans 44
7 Immateriële vaste activa 46
8 Materiële vaste activa 48
9 Financiële vaste activa
a Deelnemingen 56
b Uitwerking paragraaf verbonden partijen 57
c Verstrekte geldleningen 74
10 Reserves 75
11 Voorzieningen 86
12 Vaste schulden 88
13 Borg- en garantstellingen
a Gewaarborgde geldleningen 89
b Gemeenschappelijk gewaarborgde geldleningen 90
c Garantieverplichtingen 91

III Overige bijlagen **95**

14 Berekening EMU-saldo 96
15 Inkomensoverdrachten-subsidiebudgetten 97

De in deze bijlagen vermelde financiële cijfers betreffen - tenzij in de desbetreffende bijlage anders is vermeld - bedragen in hele Euro.

I Toelichting overzicht van lasten en baten

1 Meerjarenraming programma's en productgroepen

Provinciale Staten stellen de begroting 2014 vast op productgroepniveau. Daarmee autoriseren PS het totaal van de lastenraming 2014 en het totaal van de batenraming 2014 van elke productgroep. In de begroting zijn deze totalen per productgroep voor het jaar 2014 in één overzicht opgenomen (zie Begroting 2014 blz. 219 e.v.).

Een specificatie van dit overzicht is opgenomen in bijlage 1. Bijlage 1 bevat het meerjarenoverzicht van lasten en baten per productgroep. In verband met de gewijzigde regelgeving van het BBV per 25 juni 2013 zijn op het door PS gekozen autorisatieniveau niet alleen de lasten en de baten per productgroep meerjarig vermeld, maar is in dit overzicht ook aangegeven wat daarvan het structurele deel en het incidentele deel is. Conform de regelgeving van het BBV worden lasten en baten die zich niet langer dan drie jaar in de begroting voordoen als incidenteel beschouwd.
Een beknopt meerjarig totaaloverzicht van de incidentele en structurele lasten en baten per programma is in de begroting 2014 opgenomen op blz. 223.

2 Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten

Om vast te kunnen stellen of er in de begroting sprake is van een structureel evenwicht is het van belang dat inzicht bestaat in welk deel van de lasten en de baten incidenteel is en welk deel structureel. Daartoe is met ingang van de begroting 2014 het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd en dient in de begroting een limitatief overzicht van de incidentele lasten en incidentele baten te worden opgenomen.

Uit dit overzicht van incidentele lasten en incidentele baten blijkt dat Noord-Brabant een structureel begrotingsevenwicht heeft. De structurele lasten zijn lager dan de structurele baten in de begroting.

3 Verdeling apparaatskosten

In de paragraaf bedrijfsvoering zijn de lasten en baten van personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en facilitaire dienstverlening opgenomen.
Het saldo van de lasten en baten van de bedrijfsvoering wordt als apparaatslasten toegerekend aan de programma's in de begroting. De toerekening van de apparaatslasten aan de programma's vindt plaats op basis van de directe personeelsinzet op de programma's uitgedrukt in fte.
In bijlage 3 is die toerekening van apparaatslasten naar programma's gespecificeerd opgenomen.

4 Overzicht van specifieke bijdragen van het Rijk en van de EU per begrotingsprogramma

De provincie ontvangt naast de algemene uitkering van het Rijk ook nog een aantal specifieke uitkeringen en decentralisatie uitkeringen van het Rijk en van de EU. In bijlage 4 is een totaaloverzicht van deze bijdragen gespecificeerd naar productgroep en programma opgenomen.
In 2012 is het beleid t.a.v. projectsubsidies gewijzigd waarbij harde toekomstige subsidieverplichtingen als last worden genomen op het moment dat de subsidie wordt toegekend. Voor zover die harde verplichtingen worden gedekt uit bijdragen van het Rijk of EU wordt ook de dekking van deze lasten in het zelfde jaar onder de baten opgenomen. Dit verklaart het hogere bedrag aan specifieke bijdragen in de jaren 2012-2014 ten opzichte van de jaren 2015-2017.

5 Toelichting op aanmerkelijke verschillen tussen jaarrekening 2012 en begroting 2014

Een specificatie van de belangrijkste verschillen tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is opgenomen in bijlage 5.
Een toelichting op de belangrijkste verschillen in lasten en baten tussen de begroting 2013 en 2014 is bij elk van de productgroepen in de begroting opgenomen.

Meerjarenraming programma's en productgroepen					**Bijlage 1**
Bedragen in €	**Begr.2013**	**Begr.2014**	**Begr.2015**	**Begr.2016**	**Begr.2017**
01 Programma Bestuur					
01.01 Provinciebestuur					
Structurele lasten	9.100.771	8.423.643	8.493.504	8.171.439	8.302.203
Incidentele lasten	0	0	0	0	0
Totale lasten	9.100.771	8.423.643	8.493.504	8.171.439	8.302.203
Structurele baten	356.623	362.615	369.375	376.267	383.287
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	356.623	362.615	369.375	376.267	383.287
01.02 Bestuurlijke samenwerking					
Structurele lasten	1.758.102	1.785.185	1.813.080	1.841.504	1.870.456
Incidentele lasten	7.685.400	460.000	330.000	0	0
Totale lasten	9.443.502	2.245.185	2.143.080	1.841.504	1.870.456
Structurele baten	546.829	560.685	571.895	583.337	595.003
Incidentele baten	100.000	0	0	0	0
Totale baten	646.829	560.685	571.895	583.337	595.003
01.03 Interbestuurlijk toezicht					
Structurele lasten	73.148	421.214	421.270	321.328	321.386
Incidentele lasten	0	0	0	0	0
Totale lasten	73.148	421.214	421.270	321.328	321.386
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
Apparaatslasten (structureel) programma Bestuur	5.959.032	6.360.196	6.255.101	5.924.903	5.833.178
Totaal structurele lasten progr.Bestuur	**16.891.053**	**16.990.238**	**16.982.955**	**16.259.174**	**16.327.223**
Totaal incidentele lasten progr.Bestuur	**7.685.400**	**460.000**	**330.000**	**0**	**0**
Totaal lasten programma Bestuur	**24.576.453**	**17.450.238**	**17.312.955**	**16.259.174**	**16.327.223**
Totaal structurele baten progr.Bestuur	**903.452**	**923.300**	**941.270**	**959.604**	**978.290**
Totaal incidentele baten progr.Bestuur	**100.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten programma Bestuur	**1.003.452**	**923.300**	**941.270**	**959.604**	**978.290**
02 Programma Ruimte					
02.01 Ruimtelijke ontwikkeling					
Structurele lasten	10.819.927	1.839.087	1.279.356	1.153.128	974.135
Incidentele lasten	3.171.811	10.342.630	24.750.000	0	0
Totale lasten	13.991.738	12.181.717	26.029.356	1.153.128	974.135
Structurele baten	337.393	288.960	167.709	723.916	1.074.322
Incidentele baten	520.000	0	0	0	0
Totale baten	857.393	288.960	167.709	723.916	1.074.322
02.02 Vitaal platteland					
Structurele lasten	5.149.251	2.366.584	2.379.507	1.543.103	746.762
Incidentele lasten	6.526.635	6.251.447	597.147	0	0
Totale lasten	11.675.886	8.618.031	2.976.654	1.543.103	746.762
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	3.302.553	3.495.428	113.000	0	0
Totale baten	3.302.553	3.495.428	113.000	0	0
02.03 Sterk stedelijk netwerk					
Structurele lasten	8.499.296	10.139.999	8.666.322	7.501.927	5.704.228
Incidentele lasten	2.180.000	1.900.000	3.013.373	0	0
Totale lasten	10.679.296	12.039.999	11.679.695	7.501.927	5.704.228
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	430.000	535.419	90.038	0	0
Totale baten	430.000	535.419	90.038	0	0
Apparaatslasten (structureel) programma Ruimte	17.744.745	15.922.839	15.659.732	14.833.078	14.603.445
Totaal structurele lasten progr.Ruimte	**42.213.219**	**30.268.509**	**27.984.917**	**25.031.236**	**22.028.570**
Totaal incidentele lasten progr.Ruimte	**11.878.446**	**18.494.077**	**28.360.520**	**0**	**0**
Totaal lasten programma ruimte	**54.091.665**	**48.762.586**	**56.345.437**	**25.031.236**	**22.028.570**
Totaal structurele baten progr.Ruimte	**337.393**	**288.960**	**167.709**	**723.916**	**1.074.322**

Meerjarenraming programma's en productgroepen					**Bijlage 1**
Bedragen in €	**Begr.2013**	**Begr.2014**	**Begr.2015**	**Begr.2016**	**Begr.2017**
Totaal incidentele baten progr.ruimte	**4.252.553**	**4.030.847**	**203.038**	**0**	**0**
Totaal baten programma Ruimte	**4.589.946**	**4.319.807**	**370.747**	**723.916**	**1.074.322**
03 Programma Ecologie					
03.01 Water					
Structurele lasten	6.357.689	6.408.799	6.439.937	6.469.442	6.607.468
Incidentele lasten	7.144.374	8.005.521	16.352.491	0	0
Totale lasten	13.502.063	14.414.320	22.792.428	6.469.442	6.607.468
Structurele baten	4.825.000	4.941.000	4.941.000	4.941.000	4.941.000
Incidentele baten	1.947.175	1.994.878	909.998	0	0
Totale baten	6.772.175	6.935.878	5.850.998	4.941.000	4.941.000
03.02 Milieu					
Structurele lasten	14.261.331	32.554.957	25.949.112	24.714.319	24.505.189
Incidentele lasten	45.401.610	24.345.019	2.047.011	300.000	835.965
Totale lasten	59.662.941	56.899.976	27.996.123	25.014.319	25.341.154
Structurele baten	16.926.473	13.623.270	5.141.881	6.596.273	6.538.996
Incidentele baten	17.535.122	10.782.878	157.100	0	835.965
Totale baten	34.461.595	24.406.148	5.298.981	6.596.273	7.374.961
03.03 Natuur en Landschap					
Structurele lasten	21.248.617	8.818.486	6.428.744	6.436.391	6.491.301
Incidentele lasten	25.394.041	3.823.000	1.910.000	9.500.000	18.156.810
Totale lasten	46.642.658	12.641.486	8.338.744	15.936.391	24.648.111
Structurele baten	683.312	2.768.472	183.312	183.312	183.312
Incidentele baten	24.407.243	0	0	0	117.739
Totale baten	25.090.555	2.768.472	183.312	183.312	301.051
Apparaatslasten (structureel) programma Ecologie	47.470.706	29.578.399	28.241.438	26.705.839	26.279.273
Totaal structurele lasten progr.Ecologie	**89.338.343**	**77.360.641**	**67.059.231**	**64.325.991**	**63.883.231**
Totaal incidentele lasten progr.Ecologie	**77.940.025**	**36.173.540**	**20.309.502**	**9.800.000**	**18.992.775**
Totaal lasten programma Ecologie	**167.278.368**	**113.534.181**	**87.368.733**	**74.125.991**	**82.876.006**
Totaal structurele baten progr.Ecologie	**22.434.785**	**21.332.742**	**10.266.193**	**11.720.585**	**11.663.308**
Totaal incidentele baten progr.Ecologie	**43.889.540**	**12.777.756**	**1.067.098**	**0**	**953.704**
Totaal baten programma Ecologie	**66.324.325**	**34.110.498**	**11.333.291**	**11.720.585**	**12.617.012**
04 Programma Economie					
04.01 Algemeen economisch beleid					
Structurele lasten	11.339.014	10.035.812	10.920.508	11.284.511	11.437.160
Incidentele lasten	3.416.339	738.992	471.966	0	0
Totale lasten	14.755.353	10.774.804	11.392.474	11.284.511	11.437.160
Structurele baten	2.179.241	0	0	0	0
Incidentele baten	938.731	388.659	71.302	0	0
Totale baten	3.117.972	388.659	71.302	0	0
04.02 Economisch programma Brabant					
Structurele lasten	6.162.460	1.362.460	1.362.460	1.362.460	362.460
Incidentele lasten	18.499.680	15.464.152	7.326.000	0	0
Totale lasten	24.662.140	16.826.612	8.688.460	1.362.460	362.460
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	780.346	5.977.486	1.196.000	0	0
Totale baten	780.346	5.977.486	1.196.000	0	0
04.03 Internationalisering en EU-programma's					
Structurele lasten	1.165.904	1.210.409	869.193	873.902	878.695
Incidentele lasten	920.000	200.000	0	11.345	11.345
Totale lasten	2.085.904	1.410.409	869.193	885.247	890.040
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	500.000	0	0	0	0
Totale baten	500.000	0	0	0	0
Apparaatslasten (structureel) programma Economie	7.383.033	8.309.202	8.171.901	7.740.518	7.620.686
Totaal structurele lasten progr.Economie	**26.050.411**	**20.917.883**	**21.324.062**	**21.261.391**	**20.299.001**
Totaal incidentele lasten progr.Economie	**22.836.019**	**16.403.144**	**7.797.966**	**11.345**	**11.345**

Meerjarenraming programma's en productgroepen					Bijlage 1
Bedragen in €	**Begr.2013**	**Begr.2014**	**Begr.2015**	**Begr.2016**	**Begr.2017**
Totaal lasten programma Economie	**48.886.430**	**37.321.027**	**29.122.028**	**21.272.736**	**20.310.346**
Totaal structurele baten progr.Economie	**2.179.241**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal incidentele baten progr.Economie	**2.219.077**	**6.366.145**	**1.267.302**	**0**	**0**
Totaal baten programma Economie	**4.398.318**	**6.366.145**	**1.267.302**	**0**	**0**
05 Programma Mobiliteit					
05.01 Mobiliteit					
Structurele lasten	25.021.110	16.734.396	8.462.015	6.774.364	6.764.856
Incidentele lasten	38.055.431	14.957.142	8.319.591	0	0
Totale lasten	63.076.541	31.691.538	16.781.606	6.774.364	6.764.856
Structurele baten	23.203.060	13.150.000	4.750.000	2.150.000	2.150.000
Incidentele baten	21.990.992	940.961	12.591	0	0
Totale baten	45.194.052	14.090.961	4.762.591	2.150.000	2.150.000
05.02 Openbaar vervoer					
Structurele lasten	119.904.176	114.853.049	113.383.401	113.345.401	113.240.628
Incidentele lasten	10.419.430	34.672.000	5.040.000	0	0
Totale lasten	130.323.606	149.525.049	118.423.401	113.345.401	113.240.628
Structurele baten	118.068.332	110.644.600	110.484.952	110.824.952	110.824.952
Incidentele baten	3.161.086	4.340.000	340.000	0	0
Totale baten	121.229.418	114.984.600	110.824.952	110.824.952	110.824.952
05.03 Infrastructuur/provinciale wegen					
Structurele lasten	83.868.420	78.840.112	100.035.594	111.928.554	91.073.881
Incidentele lasten	29.181.402	16.500.000	0	0	0
Totale lasten	113.049.822	95.340.112	100.035.594	111.928.554	91.073.881
Structurele baten	39.052.028	23.006.283	38.020.220	41.284.473	25.183.776
Incidentele baten	10.739.712	7.100.000	0	0	0
Totale baten	49.791.740	30.106.283	38.020.220	41.284.473	25.183.776
Apparaatslasten (structureel) programma Mobiliteit	25.206.052	25.859.195	24.153.565	24.089.386	23.716.453
Totaal structurele lasten progr.Mobiliteit	**253.999.758**	**236.286.752**	**246.034.575**	**256.137.705**	**234.795.818**
Totaal incidentele lasten progr.Mobiliteit	**77.656.263**	**66.129.142**	**13.359.591**	**0**	**0**
Totaal lasten programma Mobiliteit	**331.656.021**	**302.415.894**	**259.394.166**	**256.137.705**	**234.795.818**
Totaal structurele baten progr.Mobiliteit	**180.323.420**	**146.800.883**	**153.255.172**	**154.259.425**	**138.158.728**
Totaal incidentele baten progr.Mobiliteit	**35.891.790**	**12.380.961**	**352.591**	**0**	**0**
Totaal baten programma Mobiliteit	**216.215.210**	**159.181.844**	**153.607.763**	**154.259.425**	**138.158.728**
06 Programma Cultuur en samenleving					
06.01 Cultuur					
Structurele lasten	23.228.384	24.267.614	24.078.522	24.384.427	21.447.593
Incidentele lasten	7.522.330	3.534.887	3.803.000	494.850	517.025
Totale lasten	30.750.714	27.802.501	27.881.522	24.879.277	21.964.618
Structurele baten	388.000	388.000	448.000	448.000	448.000
Incidentele baten	125.000	0	0	0	0
Totale baten	513.000	388.000	448.000	448.000	448.000
06.02 Jeugd					
Structurele lasten	123.962	123.962	123.962	123.962	123.962
Incidentele lasten	192.610.867	191.271.539	2.046.918	0	0
Totale lasten	192.734.829	191.395.501	2.170.880	123.962	123.962
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	186.517.719	186.517.719	0	0	0
Totale baten	186.517.719	186.517.719	0	0	0
06.03 Samenleving					
Structurele lasten	6.944.239	4.459.107	4.544.945	4.632.463	4.721.661
Incidentele lasten	7.784.525	4.459.682	2.595.440	600.000	600.000
Totale lasten	14.728.764	8.918.789	7.140.385	5.232.463	5.321.661
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	2.151.591	76.831	0	0	0
Totale baten	2.151.591	76.831	0	0	0
06.04 Sociaal cultureel beleid					

Meerjarenraming programma's en productgroepen					**Bijlage 1**
Bedragen in €	**Begr.2013**	**Begr.2014**	**Begr.2015**	**Begr.2016**	**Begr.2017**
Structurele lasten	26.056.028	27.121.159	26.557.768	26.710.888	26.867.501
Incidentele lasten	0	0	0	0	0
Totale lasten	26.056.028	27.121.159	26.557.768	26.710.888	26.867.501
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
Apparaatslasten (structureel) programma Cultuur en samenleving	10.562.748	9.312.313	9.158.437	8.674.977	8.540.678
Totaal structurele lasten progr.Cultuur en samenleving	**66.915.361**	**65.284.155**	**64.463.634**	**64.526.717**	**61.701.395**
Totaal incidentele lasten progr.Cultuur en samenleving	**207.917.722**	**199.266.108**	**8.445.358**	**1.094.850**	**1.117.025**
Totaal lasten programma Cultuur en samenleving	**274.833.083**	**264.550.263**	**72.908.992**	**65.621.567**	**62.818.420**
Totaal structurele baten progr.Cultuur en samenleving	**388.000**	**388.000**	**448.000**	**448.000**	**448.000**
Totaal incidentele baten progr.Cultuur en samenleving	**188.794.310**	**186.594.550**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten programma Cultuur en samenleving	**189.182.310**	**186.982.550**	**448.000**	**448.000**	**448.000**
07 Programma Investeringsagenda					
07.01 Energietransitie					
Structurele lasten	3.990.000	2.013.500	2.010.500	2.007.500	4.500
Incidentele lasten	10.020.000	420.000	0	0	0
Totale lasten	14.010.000	2.433.500	2.010.500	2.007.500	4.500
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
07.02 Landschappen van allure					
Structurele lasten	0	0	0	0	0
Incidentele lasten	26.810.000	26.725.000	250.000	0	0
Totale lasten	26.810.000	26.725.000	250.000	0	0
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
07.03 Brabantstad Culturele hoofdstad					
Structurele lasten	0	2.500.000	3.500.000	6.600.000	5.500.000
Incidentele lasten	262.091	0	0	0	0
Totale lasten	262.091	2.500.000	3.500.000	6.600.000	5.500.000
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
07.04 Sportplan 2016					
Structurele lasten	4.666.072	3.890.000	3.890.000	2.440.000	0
Incidentele lasten	5.614.696	1.000.000	0	0	0
Totale lasten	10.280.768	4.890.000	3.890.000	2.440.000	0
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
07.05 Grote erfgoedcomplexen					
Structurele lasten	0	0	0	0	0
Incidentele lasten	454.049	425.000	400.000	0	0
Totale lasten	454.049	425.000	400.000	0	0
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
07.06 Spaar- en financieringsfonds infrastructuur					
Structurele lasten	15.300.000	18.517.907	62.500.000	67.500.000	17.000.000
Incidentele lasten	0	0	0	0	0
Totale lasten	15.300.000	18.517.907	62.500.000	67.500.000	17.000.000
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	0	0	0	0
Totale baten	0	0	0	0	0
Apparaatslasten (structureel) programma Investeringsagendc	8.743.373	10.576.484	10.401.718	9.852.630	9.700.097

Meerjarenraming programma's en productgroepen					**Bijlage 1**
Bedragen in €	**Begr.2013**	**Begr.2014**	**Begr.2015**	**Begr.2016**	**Begr.2017**
Totaal structurele lasten progr.Investeringsagenda	**32.699.445**	**37.497.891**	**82.302.218**	**88.400.130**	**32.204.597**
Totaal incidentele lasten progr.Investeringsagenda	**43.160.836**	**28.570.000**	**650.000**	**0**	**0**
Totaal lasten programma Investeringsagenda	**75.860.281**	**66.067.891**	**82.952.218**	**88.400.130**	**32.204.597**
Totaal structurele baten progr.Investeringsagenda	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal incidentele baten progr.Investeringsagenda	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal baten programma Investeringsagenda	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Algemeen financieel beleid					
31.02 Algemene dekkingsmiddelen					
Structurele lasten	22.965.158	21.545.383	21.456.001	20.577.894	19.218.653
Incidentele lasten	802.363	0	0	0	0
Totale lasten	23.767.521	21.545.383	21.456.001	20.577.894	19.218.653
Structurele baten	428.432.605	435.328.069	432.914.706	432.811.854	424.686.902
Incidentele baten	2.837.297	2.433.942	8.200.000	3.200.000	3.200.000
Totale baten	431.269.902	437.762.011	441.114.706	436.011.854	427.886.902
31.03 Onvoorzien					
Structurele lasten	1.308.402	1.308.402	1.308.402	1.308.402	1.308.402
Incidentele lasten	0	0	0	0	0
Totale lasten	1.308.402	1.308.402	1.308.402	1.308.402	1.308.402
31.03 Stelposten					
Structurele lasten	573.717	0	0	0	0
Incidentele lasten	26.185.690	40.981.538	53.359.909	24.989.672	14.358.068
Totale lasten	26.759.407	40.981.538	53.359.909	24.989.672	14.358.068
Structurele baten	0	0	0	0	0
Incidentele baten	0	1.000.000	2.500.000	0	0
Totale baten	0	1.000.000	2.500.000	0	0
Totaal structurele lasten Alg.financieel beleid	**24.847.277**	**22.853.785**	**22.764.403**	**21.886.296**	**20.527.055**
Totaal incidentele lasten Alg.financieel beleid	**26.988.053**	**40.981.538**	**53.359.909**	**24.989.672**	**14.358.068**
Totaal lasten programma Alg. financieel beleid	**51.835.330**	**63.835.323**	**76.124.312**	**46.875.968**	**34.885.123**
Totaal structurele baten Alg. financieel beleid	**428.432.605**	**435.328.069**	**432.914.706**	**432.811.854**	**424.686.902**
Totaal incidentele baten Alg. financieel beleid	**2.837.297**	**3.433.942**	**10.700.000**	**3.200.000**	**3.200.000**
Totaal baten programma Alg. financieel beleid	**431.269.902**	**438.762.011**	**443.614.706**	**436.011.854**	**427.886.902**
Totaal generaal structurele lasten	**552.954.867**	**507.459.854**	**548.915.995**	**557.828.640**	**471.766.890**
Totaal generaal incidentele lasten	**476.062.764**	**406.477.549**	**132.612.846**	**35.895.867**	**34.479.213**
Totaal generaal lasten (A)	**1.029.017.631**	**913.937.403**	**681.528.841**	**593.724.507**	**506.246.103**
Totaal generaal structurele baten	**634.998.896**	**605.061.954**	**597.993.050**	**600.923.384**	**577.009.550**
Totaal generaal incidentele baten	**277.984.567**	**225.584.201**	**13.590.029**	**3.200.000**	**4.153.704**
Totaal generaal baten (B)	**912.983.463**	**830.646.155**	**611.583.079**	**604.123.384**	**581.163.254**
Totaal saldo van baten en lasten (B-A)	**-116.034.168**	**-83.291.248**	**-69.945.762**	**10.398.877**	**74.917.151**
Totaal saldo van structurele baten en lasten	**82.044.029**	**97.602.100**	**49.077.055**	**43.094.744**	**105.242.660**
Stortingen in reserves (C)	**153.462.823**	**108.654.129**	**116.783.214**	**141.909.610**	**138.663.679**
Onttrekkingen aan reserves (D)	**269.496.991**	**191.945.377**	**186.728.976**	**131.510.733**	**63.746.528**
Lasten +stortingen in reserves (A+C)	**1.182.480.454**	**1.022.591.532**	**798.312.055**	**735.634.117**	**644.909.782**
Baten + onttrekkingen aan reserves (B+D)	**1.182.480.454**	**1.022.591.532**	**798.312.055**	**735.634.117**	**644.909.782**
Geraamd resultaat (B+D-A-C)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
01	**Programma Bestuur**					
01.02	Bestuurlijke samenwerking					
01.02.01	Bestuurlijke samenwerking					
0000953	Uitvoering VND beheer	100.000	0	0	0	0
0001955	Majeure projecten West-Brabant	7.231.400	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	7.331.400	0	0	0	0
1000316	Bijdrage derden in project VND	100.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	100.000	0	0	0	0
	Saldo product 01.02.01	-7.231.400	0	0	0	0
01.02.02	Bestuursstructuur					
0002149	Krachtig Bestuur	354.000	460.000	330.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	354.000	460.000	330.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 01.02.02	-354.000	-460.000	-330.000	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	7.685.400	460.000	330.000	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	100.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten programma	**7.685.400**	**460.000**	**330.000**	**0**	**0**
	Totaal incidentele baten programma	**100.000**	**0**	**0**	**0**	**0**
02	**Programma Ruimte**					
02.01	Ruimtelijke ontwikkeling					
02.01.01	Ruimtelijke ontwikkeling en - kwaliteit					
0002117	Uitvoeringskosten WRO	139.686	142.130	0	0	0
0002277	Bedrijventerrein Heesch-West	0	2.700.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	139.686	2.842.130	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 02.01.01	-139.686	-2.842.130	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
02.01.02	Ruimtelijke ontwikkelingsprojecten					
0002189	Projecten Mijn Mooi Brabant	1.912.000	1.788.000	0	0	0
0002207	Oostelijke Langstraat (aandeel PNB)	57.625	0	19.700.000	0	0
0002222	Ruimtelijke kwaliteit Kleine Beerze	275.000	425.000	300.000	0	0
0002223	Pielis-EVZ	37.500	37.500	0	0	0
0002246	Brainport-Oost - Ruimtelijke kwaliteit	500.000	5.000.000	4.500.000	0	0
0002247	Uitvoeringskosten gebiedsopgaven RK	250.000	250.000	250.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	3.032.125	7.500.500	24.750.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 02.01.02	-3.032.125	-7.500.500	-24.750.000	0	0
02.01.03	Ontwikkelbedrijf					
	Totaal incidentele lasten product	0	0	0	0	0
1000261	Opbr.locatie Vossenhol - Biest-Houtakker	520.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	520.000	0	0	0	0
	Saldo product 02.01.03	520.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	3.171.811	10.342.630	24.750.000	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	520.000	0	0	0	0
02.02	Vitaal platteland					
02.02.01	Regievoering					
0002197	Onvermijdbare verpl. oud-ILG Rijk	548.412	0	0	0	0
0002198	Onvermijdbare verpl. oud-ILG Prov.	171.055	0	0	0	0
0002211	Ondersteuning transitie stad-platteland	2.271.982	4.875.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	2.991.449	4.875.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 02.02.01	-2.991.449	-4.875.000	0	0	0
02.02.02	Landbouwkundige structuurversterking					
0001263	PMJP: vrijwillige kavelruil(od, pnb)	5.511	0	0	0	0
0001494	PMJP:landbouwkundige structuur(ilg,pop)	2.302.553	241.766	0	0	0
0002048	PMJP: Landbouwk struct (ilg,PNB/POP ger)	40.228	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele lasten product	2.348.292	241.766	0	0	0
1000507	2.1 POP-subs.verb.landbouwk.structuur	2.302.553	241.766	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	2.302.553	241.766	0	0	0
	Saldo product 02.02.02	-45.739	0	0	0	0
02.02.03	Glastuinbouw					
	Totaal incidentele lasten product	0	0	0	0	0
1000260	Opbrengst glastuinbouwlocaties	0	2.353.662	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	2.353.662	0	0	0
	Saldo product 02.02.03	0	2.353.662	0	0	0
02.02.04	Europese programma's					
0000709	Uitvoeringskosten POP	186.894	194.822	203.147	0	0
0001670	PMJP:pl.groepen&initiatieven (od,pop)	1.000.000	900.000	113.000	0	0
0001671	PMJP:pl.groepen&initiatieven(od.pnb)	0	39.859	281.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.186.894	1.134.681	597.147	0	0
1000524	POP-subsidie leader-groepen	1.000.000	900.000	113.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	1.000.000	900.000	113.000	0	0
	Saldo product 02.02.04	-186.894	-234.681	-484.147	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	6.526.635	6.251.447	597.147	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	3.302.553	3.495.428	113.000	0	0
02.03	Sterk stedelijk netwerk					
02.03.01	Wonen					
0001512	Collectief particul. opdrachtgeverschap	900.000	900.000	1.173.373	0	0
0002206	Nimby	1.000.000	1.000.000	1.840.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.900.000	1.900.000	3.013.373	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Saldo product 02.03.01	-1.900.000	-1.900.000	-3.013.373	0	0
02.03.03	ISV					
0001729	Bijdragen aan projectgemeenten ISV2	280.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	280.000	0	0	0	0
1000325	Rijksbijdrage stads- en dorpsvernieuwing	65.000	323.381	0	0	0
1000328	Rijksbijdrage ISV	85.000	212.038	90.038	0	0
1000375	Rijksbijdrage ISV 2	280.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	430.000	535.419	90.038	0	0
	Saldo product 02.03.03	150.000	535.419	90.038	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	2.180.000	1.900.000	3.013.373	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	430.000	535.419	90.038	0	0
	Totaal incidentele lasten programma	**11.878.446**	**18.494.077**	**28.360.520**	**0**	**0**
	Totaal incidentele baten programma	**4.252.553**	**4.030.847**	**203.038**	**0**	**0**
03	**Programma Ecologie**					
03.01	Water					
03.01.01	Water algemeen					
0001978	Uitgaven Interreg IVC Watercore	18.110	0	0	0	0
0002031	PWPProvinciale regierol	736.895	1.336.895	1.916.752	0	0
0002037	PWPklimaatadaptatie	125.000	125.000	125.000	0	0
0002041	PWPToestandsmonitoring	15.650	41.367	35.480	0	0
0002042	PWPPrestatiemonitoring	4.500	27.000	40.026	0	0
0002043	PWPOnderzoeksmonitoring	0	0	204.493	0	0
0002044	PWPSamenwerking in waterbeheer	0	0	38.075	0	0
0002100	PWP Communicatie en educatie	394.911	394.911	394.910	0	0
0002218	Roode Vaart	0	0	6.300.000	0	0
0002245	Benedensas - Ruimtelijke kwaliteit	80.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.375.066	1.925.173	9.054.736	0	0
1000123	Ontwikkeling integraal waterbeleid	13.000	0	0	0	0
1000618	Inkomsten Interreg IVC Watercore	13.580	0	0	0	0
1000715	Inkomsten PWP regierol	45.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	71.580	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Saldo product 03.01.01	-1.303.486	-1.925.173	-9.054.736	0	0
03.01.02	Hoogwaterbescherming					
0002039	PWPWaterveiligheid rivierengebied	10.000	0	1.613.704	0	0
	Totaal incidentele lasten product	10.000	0	1.613.704	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 03.01.02	-10.000	0	-1.613.704	0	0
03.01.03	Oppervlaktewaterkwantiteit en inrichting					
0001557	PMJP: beek- en kreekherstel (od,pnb)	1.949.738	0	0	0	0
0002036	PWPInrichting waterlopen ecolog.functi	10.000	0	427.503	0	0
0002040	PWPRegionale wateroverlast Oppervl.water	0	0	75.000	0	0
0002101	PWP Ruimte voor watersysteemherstel	25.000	25.000	0	0	0
0002102	PWP Water Landb. Econ.belangen	477.000	486.000	351.000	0	0
0002109	PWP Inrichting vaarwegen	50.000	50.000	50.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	2.511.738	561.000	903.503	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 03.01.03	-2.511.738	-561.000	-903.503	0	0
03.01.04	Grondwaterkwantiteit					
0000311	Advertenties gw-vergunningen	1.722	0	0	0	0
0002038	PWP Water voor Natuur	1.277.082	2.277.082	1.337.837	0	0
0002050	PMJP: verdrogingsbestrijding (ILG/POP)	1.300.000	1.490.000	411.000	0	0
0002099	PWP Wijst	45.000	52.500	57.500	0	0
	Totaal incidentele lasten product	2.623.804	3.819.582	1.806.337	0	0
1000642	POP subsidie verdrogingsbestrijding	1.300.000	1.490.000	411.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	1.300.000	1.490.000	411.000	0	0
	Saldo product 03.01.04	-1.323.804	-2.329.582	-1.395.337	0	0
03.01.05	Waterkwaliteit					
0002032	PWPStrategie waterkwaliteitsbeleid	50.000	100.000	20.860	0	0
0002033	PWPAanpak diffuse bronnen	276.407	426.407	205.559	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
0002034	PWPBescherming waterkw.mens.cons.	171.000	972.000	2.591.364	0	0
0002035	PWPZwemwater	76.359	76.359	81.428	0	0
0002096	PWP Ontgrondingen	50.000	100.000	50.000	0	0
0002097	PWP Aanpak Puntbronnen	0	25.000	25.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	623.766	1.699.766	2.974.211	0	0
1000387	Bijdrage derden projectbureau KRW	400.000	400.000	400.000	0	0
1000571	Inkomsten partners schoon water 07/09	175.595	104.878	98.998	0	0
	Totaal incidentele baten product	575.595	504.878	498.998	0	0
	Saldo product 03.01.05	-48.171	-1.194.888	-2.475.213	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	7.144.374	8.005.521	16.352.491	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	1.947.175	1.994.878	909.998	0	0
03.02	Milieu					
03.02.01	Milieu Algemeen					
0000101	Overige kosten op milieu gebied	1.287	0	0	0	0
0000387	Provinciaal ambitie statement (PAS) (T)	98.250	0	0	0	0
0000389	Subsidie IVNC (NME) bijdrage Milieu	127.000	0	0	0	0
0000406	Advertentiekosten	20.000	0	0	0	0
0000408	Monitoring Ecologie tbv beleidsevaluatie	112.039	100.000	100.000	0	0
0000435	Natuur- en milieueducatie	107.047	0	0	0	0
0002131	Vorming RUD's (PUMA)	85.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	550.623	100.000	100.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 03.02.01	-550.623	-100.000	-100.000	0	0
03.02.02	Externe veiligheid					
0001640	Beleidsvisie externe veiligheid	30.000	0	0	0	0
0002081	Externe veiligheid 2011-2014 (R)	3.231.196	3.231.196	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	3.261.196	3.231.196	0	0	0
1000721	Decentralisatie-uitkering Ext.Veiligheid	3.374.000	3.374.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	3.374.000	3.374.000	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Saldo product 03.02.02	112.804	142.804	0	0	0
03.02.03	Lucht/geur/geluid					
0001530	Verrekening rente luchtkwaliteit	35.459	0	0	0	0
0001715	Programma luchtkwaliteit (T)	950.000	0	0	0	835.965
0001716	Beleidsregel lucht 2008 (T)	79.000	0	0	0	0
0001720	Prog.lasten EU-richtl. omgevingslawaai	50.000	0	0	0	0
0002077	Alders tafel	2.450.000	0	0	0	0
0002254	Toev. trans.post besluit luchtkwaliteit	150.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	3.714.459	0	0	0	835.965
1000422	Nat. samenwerkingsprog. luchtkwaliteit T	1.029.000	0	0	0	835.965
	Totaal incidentele baten product	1.029.000	0	0	0	835.965
	Saldo product 03.02.03	-2.685.459	0	0	0	0
03.02.04	Bodem					
0000453	Prov.bijdr.Platform bodembeheer Brabant	16.000	0	0	0	0
0000459	Bodeminf.systemen ISV-project gemeenten	85.000	212.038	0	0	0
0000484	Overige uitvoeringskosten bodemsanering	222.224	0	0	0	0
0000486	Provinciale kosten bodemsanering	371.673	171.415	0	0	0
0000488	Interim-bedrijvenregeling	2.157.550	0	0	0	0
0001708	Uitg. MJP-bodemsan. en IT proj. tlv DUB	5.198.846	3.751.630	0	0	0
0001709	Uitgaven WBB-programma AbdK (T)	11.803.340	2.017.148	0	0	0
0001941	Spoedlocatie tlv SDV	65.000	323.381	0	0	0
0001975	Uitgaven bodemsanering tlv ISV-3	4.100.237	6.688.300	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	24.019.870	13.163.912	0	0	0
1000195	Inkomsten Rijk AbdK (T)	0	0	0	0	0
1000197	Inkomst. gemeenten/waterschappen AbdK (T	1.400.000	200.000	0	0	0
1000198	Inkomsten prov. Noord-Brabant AbdK (T)	241.213	78.327	0	0	0
1000199	Inkomsten provincie Limburg AbdK (T)	120.606	39.163	0	0	0
1000200	Inkomsten derden AbdK (T)	2.545.452	200.000	0	0	0
1000207	Interim-bedrijvenregeling	2.157.550	0	0	0	0
1000536	Inkomst.gemeenten/waterschapp. bodem (T)	75.000	0	0	0	0
1000537	Inkomsten provincie N-Brabant bodem (T)	130.460	93.088	0	0	0
1000538	Inkomsten derden bodem (T)	700.000	0	0	0	0
1000614	Inkomsten gemeenten ISV3	905.124	540	0	0	0
1000684	Ink. Prov. Bijdr. ISV-3	37.500	37.500	0	0	0
1000720	DU-ISV-3; ond. Bodemsanering	3.157.613	6.650.260	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele baten product	11.470.518	7.298.878	0	0	0
	Saldo product 03.02.04	-12.549.352	-5.865.034	0	0	0
03.02.06	Landbouw					
0000505	Duurzaamheidimpuls landbouw (proces)	70.000	0	0	0	0
0001410	PMJP: V.I.V. (ilg, rijk)	1.086.709	0	0	0	0
0001788	PMJP: B.I.V. (od. pnb)	577.243	0	0	0	0
0001855	PMJP: V.I.V. (ilg, pnb) (via AR voorfin)	666.047	0	0	0	0
0001856	PMJP: V.I.V. (od, pnb) (via AR voorfin)	377.744	0	0	0	0
0001881	Gezondheidsonderzoek IV-bedrijven	0	300.000	0	0	0
0002051	PMJP: duurz.prod.syst.Landbouw (ilg/POP)	140.000	110.000	157.100	0	0
0002094	Stelpost sub jonge agr (12 nov 10,M17)	0	0	900.000	300.000	0
0002104	Luchtkwaliteit en veehouderijen	372.000	0	0	0	0
0002105	Vermindering fosfaat	540.000	0	0	0	0
0002148	Uitvoeringsagenda Agrofood	700.000	0	0	0	0
0002196	Megastallen LOG's	3.440.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	7.969.743	410.000	1.057.100	300.000	0
1000453	1.5b Rijksbijdr. Verplaatsing IV	1.086.709	0	0	0	0
1000644	POP subsidie duurz.prod. syst. landbouw	140.000	110.000	157.100	0	0
	Totaal incidentele baten product	1.226.709	110.000	157.100	0	0
	Saldo product 03.02.06	-6.743.034	-300.000	-900.000	-300.000	0
03.02.07	Handhaving					
0001518	Verbetering naleefgedrag	880.308	0	0	0	0
0001956	Regionale uitvoeringsdiensten	4.715.500	2.000.000	750.000	0	0
0001968	Implementatie zwemwaterrichtlijn	139.911	139.911	139.911	0	0
0002153	Kosten MM: diensten voor derden (ext)	150.000	0	0	0	0
0002252	Uitbesteding vth omgevingsdienst verzoek	0	5.300.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	5.885.719	7.439.911	889.911	0	0
1000585	Inkomsten verbetering naleefgedrag	284.895	0	0	0	0
1000690	Analyse ink MM:diensten voor derden(ext)	150.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	434.895	0	0	0	0
	Saldo product 03.02.07	-5.450.824	-7.439.911	-889.911	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele lasten productgroep	45.401.610	24.345.019	2.047.011	300.000	835.965
	Totaal incidentele baten productgroep	17.535.122	10.782.878	157.100	0	835.965
03.03	Natuur en landschap					
03.03.01	Natuur Algemeen					
0001546	Natura 2000	315.000	0	0	0	0
0002260	BrUG; uitwerking Natuur + Samenleving	250.000	1.750.000	1.000.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	565.000	1.750.000	1.000.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 03.03.01	-565.000	-1.750.000	-1.000.000	0	0
03.03.02	Natuurgebieden en -verbindingen					
0000562	PMJP: ontsnippering gem.wegen (od,pnb)	250.000	0	0	0	0
0001400	PMJP: Verw.& inr. EHS/RV (ilg,rijk)	2.818.275	0	0	0	117.739
0001461	PMJP: programmabeheer EHS (ilg,pop)	975.274	0	0	0	0
0001492	PMJP: rob.verbindingen ecoduct(ilg,rijk)	5.375.000	0	0	0	0
0001500	RV De Beerze	1.532.136	0	0	0	0
0001558	PMJP: verw.& inr. EVZ-nat (od,pnb)	855.753	0	0	0	0
0001559	PMJP: verw. & inr. EVZ-droog (od, pnb)	450.000	0	0	0	0
0001591	PMJP: ontsn.pnb wegen ecoduct (od,pnb)	3.000.000	0	0	0	0
0001993	PMJP: Bestaande natuur EHS	0	0	0	0	5.667.168
0001994	PMJP: Relatienotagebieden 1e fase	0	0	0	0	2.871.903
0002144	Flankerende maatregelen natuurbrug A67	100.000	0	0	0	0
0002147	Vlijmensven / Blues in the marshes	1.150.000	258.000	0	0	0
0002174	PMJP Waterkwaliteit (pop / od)	275.000	0	0	0	0
0002202	BA voorfin investeringen ecologie	2.200.000	1.000.000	0	0	0
0002225	Werkbudget uitv.nota "uitnodigend groen"	221.910	0	0	0	0
0002233	Nationale parken	881.368	665.000	0	0	0
0002258	SNL Beheer (prov.deel)	0	0	760.000	9.500.000	9.500.000
	Totaal incidentele lasten product	20.084.716	1.923.000	760.000	9.500.000	18.156.810
1000446	1.1Rijksbijdr.verwerv.en inricht. EHS/RV	2.818.275	0	0	0	117.739
1000490	1.1 Popsub.Progr.Beheer bin/buiten EHS	975.274	0	0	0	0
1000491	1.1 Rijksbijdr.Progr.Beh.bin/buiten EHS	12.579.644	0	0	0	0
1000505	1.6 Rijksbijdrage knelp. robuuste verb.	5.375.000	0	0	0	0
1000516	Bijdr.Gemeente NP.Loonse en Drun.DuinenT	46.368	0	0	0	0
1000602	Inkomsten RV De Beerze	137.500	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
1000695	POP subsidie waterkwaliteit	275.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	22.207.061	0	0	0	117.739
	Saldo product 03.03.02	2.122.345	-1.923.000	-760.000	-9.500.000	-18.039.071
03.03.03	Biodiversiteit					
0002093	Biodiversiteit (prov)	3.000.000	0	0	0	0
0002256	Opvang Inheemse diersoorten	450.000	150.000	150.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	3.450.000	150.000	150.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 03.03.03	-3.450.000	-150.000	-150.000	0	0
03.03.04	Landschap					
0000569	PMJP:kleine landschapselementen(od,pnb)	196.953	0	0	0	0
0001429	PMJP:lands.kwal.&cultuurhist.(ilg,pop)	600.182	0	0	0	0
0001593	PMJP: groen-blauwe diensten (res,od,pnb)	200.000	0	0	0	0
0001865	Landschapspark Moerenburg 2e Tr-SB	297.190	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.294.325	0	0	0	0
1000467	3.1 Pop-subs. Landschappelijke kwaliteit	600.182	0	0	0	0
1000570	PMJP:ink.groen.-bl.dnsten.(res,od.pnb)	1.600.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	2.200.182	0	0	0	0
	Saldo product 03.03.04	905.857	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	25.394.041	3.823.000	1.910.000	9.500.000	18.156.810
	Totaal incidentele baten productgroep	24.407.243	0	0	0	117.739
	Totaal incidentele lasten programma	**77.940.025**	**36.173.540**	**20.309.502**	**9.800.000**	**18.992.775**
	Totaal incidentele baten programma	**43.889.540**	**12.777.756**	**1.067.098**	**0**	**953.704**
04	**Programma Economie**					
04.01	Algemeen economisch beleid					
04.01.01	Algemeen economisch beleid					
0001442	PMJP:toerisme&recr.aanbod (od,pop)	1.679.241	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.679.241	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 04.01.01	-1.679.241	0	0	0	0
04.01.02	Kredietcrisis					
0001887	Spin-off fonds BOM (maatregelenpakket)	105.000	105.000	105.000	0	0
0001888	Procesmgmt MKB-innovatiefonds (mtr pkkt)	454.176	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	559.176	105.000	105.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 04.01.02	-559.176	-105.000	-105.000	0	0
04.01.03	Deelnemingen en partners in uitvoering					
0000593	Subs.prov. steunpunt werkgelegenheid	239.191	245.333	0	0	0
0002072	Secretariaatskosten comm.deelnemingen	400.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	639.191	245.333	0	0	0
1000659	Bijdr.aandeelhouders in secr.kstn.deeln.	400.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	400.000	0	0	0	0
	Saldo product 04.01.03	-239.191	-245.333	0	0	0
04.01.04	Energie					
0002175	hernieuwbare energie 321b (pop)	275.456	304.614	18.802	0	0
0002176	hernieuwbare energie 321b (pop / pnb)	0	0	295.664	0	0
0002212	hernieuwbare energie 311b (pop)	263.275	84.045	52.500	0	0
	Totaal incidentele lasten product	538.731	388.659	366.966	0	0
1000696	POP subsidie hernieuwbare energie 321b	275.456	304.614	18.802	0	0
1000708	POP subsidie hernieuwbare energie 311b	263.275	84.045	52.500	0	0
	Totaal incidentele baten product	538.731	388.659	71.302	0	0
	Saldo product 04.01.04	0	0	-295.664	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	3.416.339	738.992	471.966	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	938.731	388.659	71.302	0	0
04.02	Economisch programma Brabant					

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
04.02.02	Innnovatie met topsectoren voor maatschappelijke opgaven					
0001964	Provinciale uitgaven IAB 4	191.000	0	0	0	0
0002205	Vrijetijdseconomie	1.500.000	1.500.000	1.500.000	0	0
0002275	Holst Centre	0	3.500.000	2.600.000	0	0
0002276	Innovatieprogramma Agrofood	0	2.500.000	1.500.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.691.000	7.500.000	5.600.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 04.02.02	-1.691.000	-7.500.000	-5.600.000	0	0
04.02.03	Arbeidsmarkt voor de kenniseconomie					
0002171	UA23 Arbeidsmarkt voor de kenniseconomie	14.998.334	666.666	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	14.998.334	666.666	0	0	0
	Totaal incidentele baten product					
	Saldo product 04.02.03	-14.998.334	-666.666	0	0	0
04.02.04	Ruimte voor bedrijvigheid					
0002107	Subsisieregeling PHP	279.346	5.095.486	0	0	0
0002141	Fes gelden herstuctur.Bedrijventer.	501.000	882.000	1.196.000	0	0
0002226	Breedbandloket	520.000	480.000	0	0	0
0002227	Zorgeconomie	250.000	600.000	0	0	0
0002228	Breedband management en kennisontw.	260.000	240.000	530.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.810.346	7.297.486	1.726.000	0	0
1000343	Bijdrage derden Moerdijkse Hoek	0	0	0	0	0
1000722	Decentralisatie-uitkering Bedr.terreinen	279.346	5.095.486	0	0	0
1000723	Decentralisatie-uitkering BT/FES-gelden	501.000	882.000	1.196.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	780.346	5.977.486	1.196.000	0	0
	Saldo product 04.02.04	-1.030.000	-1.320.000	-530.000	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	18.499.680	15.464.152	7.326.000	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	780.346	5.977.486	1.196.000	0	0
04.03	Internationalisering en EU programma's					
04.03.02	Interreg subsidies					
0000619	Bijdrage aan Euregio RijnWaal	0	0	0	11.345	11.345
0001814	Co-financiering Interreg IV	170.000	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele lasten product	170.000	0	0	11.345	11.345
	Totaal incidentele baten product					
	Saldo product 04.03.02	-170.000	0	0	-11.345	-11.345
04.03.03	OP Zuid Subsidies (Stimulus)					
0001834	EFRO bijdrage OP Zuid	500.000	0	0	0	0
0002195	Uitvoeringskosten OP 2014-2020	250.000	200.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	750.000	200.000	0	0	0
1000562	EFRO bijdrage OP Zuid	500.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	500.000	0	0	0	0
	Saldo product 04.03.03	-250.000	-200.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	920.000	200.000	0	11.345	11.345
	Totaal incidentele baten productgroep	500.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten programma	**22.836.019**	**16.403.144**	**7.797.966**	**11.345**	**11.345**
	Totaal incidentele baten programma	**2.219.077**	**6.366.145**	**1.267.302**	**0**	**0**
05	**Programma mobiliteit**					
05.01	Mobiliteit					
05.01.02	Goederenvervoer					
0001390	Wilhelminakanaal Tilburg	1.375.523	0	0	0	0
0002011	Brabantse kanalen	8.417.666	1.701.122	0	0	0
0002068	Uitv. strategische visie goederenvervoer	450.000	291.750	0	0	0
0002261	Mobiliteitsmanagement en goederenvervoer	500.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	10.743.189	1.992.872	0	0	0
1000730	Mobiliteitsmanagement en goederenvervoer	500.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	500.000	0	0	0	0
	Saldo product 05.01.02	-10.243.189	-1.992.872	0	0	0
05.01.03	Bereikbaarheid netwerkprogramma					
0001037	Stedelijke tangenten	0	5.490.000	1.830.000	0	0
0001738	Stedelijke tangenten tlv BDU	4.250.000	0	0	0	0
0002263	Ontsluiting spoorzone Tilburg	6.200.000	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele lasten product	10.450.000	5.490.000	1.830.000	0	0
1000544	Rijksbijdrage BDU (sted.tang.02.03)	10.450.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	10.450.000	0	0	0	0
	Saldo product 05.01.03	0	-5.490.000	-1.830.000	0	0
05.01.04	DVM					
0001485	ABVM (anders betalen voor mobiliteit)	31.250	0	0	0	0
0001739	DVM tlv BDU	894.091	941.270	12.591	0	0
0001921	Spitsmijden tlv BDU	187.500	0	0	0	0
0001965	Spitsmijden tlv SRE	31.250	0	0	0	0
0001999	DVM gezamelijke verkeerscentrale	1.440.000	1.983.000	1.577.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	2.584.091	2.924.270	1.589.591	0	0
1000444	Inkomsten SRE DVM spitsmijden	31.250	0	0	0	0
1000541	Rijksbijdrage BDU (DVM 02.90)	1.081.591	940.961	12.591	0	0
	Totaal incidentele baten product	1.112.841	940.961	12.591	0	0
	Saldo product 05.01.04	-1.471.250	-1.983.309	-1.577.000	0	0
05.01.07	Fiets in de versnelling					
0001939	Fiets in de versnelling tlv BDU	1.000.000	0	0	0	0
0001942	Fiets in de versnelling	3.350.000	4.550.000	4.900.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	4.350.000	4.550.000	4.900.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 05.01.07	-4.350.000	-4.550.000	-4.900.000	0	0
05.01.08	Programma Beter Benutten Brabant					
0002242	Beter Benutten regiopakket Brabant	9.928.151	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	9.928.151	0	0	0	0
1000726	Rijksbijdr.Beter Benutten regiopakk Brab	9.928.151	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele baten product	9.928.151	0	0	0	0
	saldo product 05.08.01	0	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	38.055.431	14.957.142	8.319.591	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	21.990.992	940.961	12.591	0	0
05.02	Openbaar vervoer					
05.02.01	OV-beleid en strategische projecten					
0001119	Spoorzone Tilburg	0	4.000.000	0	0	0
0001743	HOV-as Oosterhout Breda Etten-leur BDU	2.518.418	4.000.000	0	0	0
0001781	Beleidsontwikkeling en onderzoek OV	665.000	0	0	0	0
0001784	Uitrusting knooppunten OV.	250.000	250.000	250.000	0	0
0002013	Tilburg spoorzone	0	9.650.000	0	0	0
0002015	Transferium Vlijmenseweg	0	8.000.000	0	0	0
0002018	Doorstroomas DB-Waalwijk-Tilburg	1.360.000	1.925.000	0	0	0
0002019	Snelle busverbindingen en overstappunten	950.000	525.000	525.000	0	0
0002020	HOV DB-Schijndel-St Oedenrode-Eindhoven	440.000	2.190.000	0	0	0
0002021	HOV DB-Uden-Veghel	85.000	0	2.965.000	0	0
0002022	HOV Uden-Veghel-Eindhoven	35.000	1.015.000	0	0	0
0002079	Bijdrage aan Dieze-spoorbrug 's-Bosch	294.512	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	6.597.930	31.555.000	3.740.000	0	0
1000542	Rijksbijdrage BDU (OVNB 02.07)	2.518.418	4.000.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	2.518.418	4.000.000	0	0	0
	Saldo product 05.02.01	-4.079.512	-27.555.000	-3.740.000	0	0
05.02.02	OV-ontwikkelfunctie					
0001534	Pilots goedkoop OV	150.000	0	0	0	0
0001963	Exploitatie kosten elektrische bussen	400.000	1.117.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	550.000	1.117.000	0	0	0
1000666	Bijdrage exploitatie elektrische bussen	300.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	300.000	0	0	0	0
	Saldo product 05.02.02	-250.000	-1.117.000	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
05.02.03	OV-exploitatie					
0001782	Marketing en communicatie OV.	800.000	0	0	0	0
0002203	Reiskosten MBO	2.000.000	2.000.000	1.300.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	2.800.000	2.000.000	1.300.000	0	0
1000112	Bijdrage derden in regiotaxi	342.668	340.000	340.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	342.668	340.000	340.000	0	0
	Saldo product 05.02.03	-2.457.332	-1.660.000	-960.000	0	0
05.02.04	OV-monitoring en evaluatie					
0001783	Monitoring en evaluatie OV.	471.500	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	471.500	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product					
	Saldo product 05.02.04	-471.500	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	10.419.430	34.672.000	5.040.000	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	3.161.086	4.340.000	340.000	0	0
05.03	Infrastructuur/provinciale wegen					
05.03.01	Reconstructie en vervangingsinvesteringen					
0001998	Wegenoverdrachten, subsidies en prorail	0	2.900.000	0	0	0
0002151	Komomleidingen	7.210.690	0	0	0	0
0002224	Kom Rucphen	0	6.200.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	7.210.690	9.100.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 05.03.01	-7.210.690	-9.100.000	0	0	0
05.03.04	Beheer en onderhoud					
0001840	Verkeersveiligheid en leefbaarheid N69	2.170.712	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	2.170.712	0	0	0	0
1000094	Inkomsten gladheidsbestrijding	38.000	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
1000567	Rijksb.verkeersveiligh.&leefbaarh.N69	2.170.712	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	2.208.712	0	0	0	0
	Saldo product 05.03.04	38.000	0	0	0	0
05.03.05	Majeure projecten					
0000210	Uitgav.ten laste van risicofonds PPS-A59	50.000	0	0	0	0
0001735	Grondverwerving N261 tlv BDU	1.900.000	50.000	0	0	0
0001798	N329 / A50 Osse Haven tlv BDU	9.100.000	0	0	0	0
0001944	N-69	8.500.000	7.100.000	0	0	0
0002234	Bijdrage in verkenning A58	250.000	250.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	19.800.000	7.400.000	0	0	0
1000566	Afkoopsom N69 (incl. IBOI)	8.500.000	7.100.000	0	0	0
1000700	Doorberekende belastingen wegen	31.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	8.531.000	7.100.000	0	0	0
	Saldo product 05.03.05	-11.269.000	-300.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	29.181.402	16.500.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	10.739.712	7.100.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten programma	**77.656.263**	**66.129.142**	**13.359.591**	**0**	**0**
	Totaal incidentele baten programma	**35.891.790**	**12.380.961**	**352.591**	**0**	**0**
06	**Programma Cultuur en samenleving**					
06.01	Cultuur					
06.01.01	Erfgoed					
0000802	Subsidies topmonumenten	0	0	0	222.850	245.025
0000819	Musea en verbinding met de samenleving	75.000	75.000	75.000	0	0
0000824	Beheer en onderhoud Waterstraat 14-18	0	100.000	0	0	0
0001556	PMJP:Hollandsche Waterlinie (od,pnb)	500.000	750.000	750.000	0	0
0001750	Leerstoel Cultuur in Brabant	0	0	0	75.000	75.000
0001751	Leerstoel Brabantse taal en letterkunde	0	0	0	75.000	75.000
0001752	Restauratie opleidingsproject	0	0	0	22.000	22.000
0001896	Restauratie monumenten,beheersverg.NRF	56.303	0	0	0	0
0001906	Herstr.fysieke infrastructuur B5-SI	2.298.261	0	0	0	0
0002156	Uitvoeringsprogramma erfgoed	3.167.826	2.547.359	2.978.000	0	0
0002255	Stichting Kamp Vught	0	0	0	100.000	100.000

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele lasten product	6.097.390	3.472.359	3.803.000	494.850	517.025
1000731	Decentralisatie-uitkering Monumentenzorg	125.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	125.000	0	0	0	0
	Saldo product 06.01.01	-5.972.390	-3.472.359	-3.803.000	-494.850	-517.025
06.01.02	Professionele kunsten					
0000837	Brabant Cultureel	61.214	62.528	0	0	0
0001270	Brabanstad Cult. Hoofdst 2018, proj+com	13.726	0	0	0	0
0002239	Impulsgelden professionele podiumkunsten	1.350.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.424.940	62.528	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 06.01.02	-1.424.940	-62.528	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	7.522.330	3.534.887	3.803.000	494.850	517.025
	Totaal incidentele baten productgroep	125.000	0	0	0	0
06.02	Jeugd					
06.02.01	Uitvoeringsagenda provinciale jeugdzorg					
0001760	CliÙntenbeleid	1.200.000	1.200.000	0	0	0
0001761	Pleegzorg	21.000.000	21.000.000	0	0	0
0001762	Residentieel	55.000.000	55.000.000	0	0	0
0001763	Daghulp	18.700.000	18.700.000	0	0	0
0001764	Ambulant	83.000.000	83.000.000	0	0	0
0001765	Overige uitgaven jeugd	7.617.567	7.617.875	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	186.517.567	186.517.875	0	0	0
1000309	Uitkering wet jeugdzorg zorgaanbieders	186.517.719	186.517.719	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	186.517.719	186.517.719	0	0	0
	Saldo product 06.02.01	152	-156	0	0	0
06.02.02	Uitvoeringsagenda transitie jeugdzorg					
0000854	K2	2.443.798	2.387.495	2.046.918	0	0
0000876	Zorgvernieuwing jeugdbeleid	1.655.309	557.120	0	0	0
0000929	Voorkoming Schooluitval	819.288	1.087.428	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
0001608	Algemeen jeugdbeleid	1.091.621	721.621	0	0	0
0001904	Centrum Jeugd en Gezin B5-SI	83.284	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	6.093.300	4.753.664	2.046.918	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 06.02.02	-6.093.300	-4.753.664	-2.046.918	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	192.610.867	191.271.539	2.046.918	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	186.517.719	186.517.719	0	0	0
06.03	Samenleving					
06.03.01	Leefbaarheid					
0001449	PMJP: basis voorz.kleine kernen(od,pop)	2.096.591	0	0	0	0
0001902	B5 Samen investeren 070101	203.008	0	0	0	0
0002217	Kennisdeling, proces, Leefbaarheid L@B	1.346.329	1.994.959	2.595.440	0	0
	Totaal incidentele lasten product	3.645.928	1.994.959	2.595.440	0	0
1000481	6.2b/c/d POP-subs.verb.leefbaarh.kl.kern	2.096.591	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	2.096.591	0	0	0	0
	Saldo product 06.03.01	-1.549.337	-1.994.959	-2.595.440	0	0
06.03.02	Gezondheid					
0000842	Regionaal sociaal beleid	0	0	0	600.000	600.000
0000859	Sensoor	1.004.532	809.749	0	0	0
0002178	Interreg IVc project CASA	55.000	76.831	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	1.059.532	886.580	0	600.000	600.000
1000697	Interreg IVc project Casa	55.000	76.831	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	55.000	76.831	0	0	0
	Saldo product 06.03.02	-1.004.532	-809.749	0	-600.000	-600.000
06.03.03	Participatie					
0000751	Palet	2.943.619	1.494.039	0	0	0
0001008	Subsidie Cossen	135.446	69.177	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
0001615	Leerstoel ouderenbeleid UvT	0	14.927	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	3.079.065	1.578.143	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 06.03.03	-3.079.065	-1.578.143	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	7.784.525	4.459.682	2.595.440	600.000	600.000
	Totaal incidentele baten productgroep	2.151.591	76.831	0	0	0
	Totaal incidentele lasten programma	**207.917.722**	**199.266.108**	**8.445.358**	**1.094.850**	**1.117.025**
	Totaal incidentele baten programma	**188.794.310**	**186.594.550**	**0**	**0**	**0**
07	**Investeringsagenda**					
07.01	Energietransitie					
07.01.01	Solar en toptechnologie instituten					
0002118	FOM	3.500.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	3.500.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product					
	Saldo product 07.01.01	-3.500.000	0	0	0	0
07.01.02	Biobased economy					
0002112	Biobased Economy	420.000	420.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	420.000	420.000	0	0	0
1000706	Inkomsten Biobased Economy	0	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 07.01.02	-420.000	-420.000	0	0	0
07.01.03	Elektrisch rijden en slimme netwerken					
0002115	Elektrisch rijden & slimme netwerken	6.100.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	6.100.000	0	0	0	0
1000701	Rente inkomsten elektrisch rijden	0	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 07.01.03	-6.100.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	10.020.000	420.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	0	0	0	0	0
07.02	Landschappen van allure					
07.02.01	Algemene kosten landschappen van allure					
0002095	Organisatiekosten Landschappen v. Allure	335.000	250.000	250.000	0	0
0002232	Te verdelen LvA subsidies	26.475.000	26.475.000	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	26.810.000	26.725.000	250.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 07.02.01	-26.810.000	-26.725.000	-250.000	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	26.810.000	26.725.000	250.000	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	0	0	0	0	0
07.03	2018 Brabant Samen Culturele Hoofdstad					
07.03.01	Bidbookfase					
0002138	Programmabureau 2018 Brabant	262.091	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	262.091	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 07.03.01	-262.091	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	262.091	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	0	0	0	0	0
07.04	Sportplan 2016					
07.04.01	Algemeen					
07.04.02	Topsportaccommodaties					
0002160	Sportacc topwedstr of topsportevenem.	2.264.696	1.000.000	0	0	0
0002161	Sportacc voor topsporttraining	3.350.000	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten product	5.614.696	1.000.000	0	0	0
	Saldo product 07.04.02	-5.614.696	-1.000.000	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele lasten productgroep	5.614.696	1.000.000	0	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	0	0	0	0	0
07.05	Grote erfgoedcomplexen					
07.05.01	Grote erfgoedcomplexen					
0002168	Kwaliteitsborging	454.049	425.000	400.000	0	0
	Totaal incidentele lasten product	454.049	425.000	400.000	0	0
	Totaal incidentele baten product	0	0	0	0	0
	Saldo product 07.05.01	-454.049	-425.000	-400.000	0	0
	Totaal incidentele lasten productgroep	454.049	425.000	400.000	0	0
	Totaal incidentele baten productgroep	0	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten programma	**43.160.836**	**28.570.000**	**650.000**	**0**	**0**
	Totaal incidentele baten programma	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
31.02	Algemene dekkingsmiddelen					
31.02.02	Algemene uitkering provinciefonds					
0002084	Uitgaven irt provinciefonds	0	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten	0	0	0	0	0
1000005	Decentralisatieuitk. in het prov.fonds	413.853	123.942	0	0	0
	Totaal incidentele baten	413.853	123.942	0	0	0
31.02.03	Dividenden					
0002091	Afwaarderingen deelnemingen	0	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten	0	0	0	0	0
1000234	Dividend Eindhoven Airport NV	113.444	0	0	0	0
1000608	Dividend Essent Milieu (Attero)	2.310.000	2.310.000	3.200.000	3.200.000	3.200.000
	Totaal incidentele baten	2.423.444	2.310.000	3.200.000	3.200.000	3.200.000
31.02.04	Financieringsfunctie					
0001061	Financieringsresultaat	802.363	0	0	0	0
	Totaal incidentele lasten	802.363	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Totaal incidentele baten	0	0	0	0	0
31.02.06	Overige algemene dekkingsmiddelen					
	Totaal incidentele lasten	0	0	0	0	0
1000510	Vrijval overlopende passiva (tussenrek.)	0	0	5.000.000	0	0
	Totaal incidentele baten	0	0	5.000.000	0	0
31.02	Totaal incidentele lasten	802.363	0	0	0	0
	Totaal incidentele baten	2.837.297	2.433.942	8.200.000	3.200.000	3.200.000
31.03.03	Algemene stelposten					
0000006	Stelpost in te zetten begrotingsruimte	0	20.000.000	22.960.222	24.989.672	14.358.068
0000100	Kosten van onderzoeken (onverdeeld)	16.801	21.455	25.329	0	0
0001982	Reserveringen Voorjaarsnota 2010	24.383.786	17.449.220	21.531.994	0	0
0002154	Stelpost Indexering personeelskosten	1.785.103	3.510.863	5.080.475	0	0
0002155	Stelp.app.k niet-toegedeelde flex.form	0	0	3.761.889	0	0
	Totaal incidentele lasten	26.185.690	40.981.538	53.359.909	24.989.672	14.358.068
1000012	Stelpost aan te brengen ombuigingen	0	0	0	0	0
1000741	Inverdieneffect taakst. inhuur en inkoop	0	1.000.000	2.500.000	0	0
	Totaal incidentele baten	0	1.000.000	2.500.000	0	0
31.03	Totaal incidentele lasten	26.185.690	40.981.538	53.359.909	24.989.672	14.358.068
	Totaal incidentele baten	0	1.000.000	2.500.000	0	0
	Totaal generaal van de incidentele lasten	**476.062.764**	**406.477.549**	**132.612.846**	**35.895.867**	**34.479.213**
	Totaal generaal van de incidentele baten	**277.984.567**	**225.584.201**	**13.590.029**	**3.200.000**	**4.153.704**
	Totaal saldo van baten en lasten	**-198.078.197**	**-180.893.348**	**-119.022.817**	**-32.695.867**	**-30.325.509**
31.04	Mutaties in reserves					
31.04.01	Mutaties in reserves					
0000018	Toevoeging Res. Ontwikkelbedrijf (Rente)	1.492.786	1.403.549	1.410.021	1.430.301	1.471.642
0000020	Toevoeging AR (310401) overhevelingen	0	0	5.217.933	8.875.239	417.585
0000021	Toev. AR (310401) doorgeschoven ruimte	0	0	6.450.953	0	4.786.363
0000023	Toevoeging AR (310401) VoorfinanciÙring	887.807	5.614.514	5.614.514	7.114.514	7.114.514
0000043	Toev. res. cofin. Europese programma's	258.244	0	0	0	0
0000054	Toev.Res.Instandhoud.onr.erfgoed(071101)	554.167	566.061	575.966	586.044	596.299
0000064	Toev. res. Basisinfrastr. en duurz prodm	4.138.646	4.093.136	4.209.398	4.256.058	4.309.416
0000067	Toevoeging risicoreserve	5.074.000	138.000	150.000	151.643	150.000

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
0001267	Toevoeging res.co-fin POPprogramma	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
0001392	Toevoeging reserve ILG	9.005.311	0	0	0	0
0001471	Toev. reserve BMIT IBOI (ecozones)	3.276.297	196.098	0	0	0
0001594	Toev.res.Rev.land.geb;Gr-blauw dienst	2.400.901	2.400.901	2.400.901	2.400.901	2.400.901
0001598	toev. reserve Revit. Land. Gebied; EVZ's	896.953	847.887	1.752.805	1.753.903	1.753.903
0001926	Toevoeging AR Investeringsagenda	18.207.772	18.207.772	18.207.772	18.207.772	18.207.772
0001958	Toev reserve IDOP's/leefbaarheid@Brabant	4.800.000	4.800.000	0	0	0
0001981	Toev.res.uitvoeringskstn Agenda van Br.	400.000	0	0	0	0
0002045	Toevoeging reserve PWP	7.750.000	0	0	0	0
0002071	Exploitatieuitgaven grondbank de Beerze	31.545	32.081	32.102	32.102	2.102
0002087	Toevoeging AR Immunisatieportefeuille	15.400.217	16.093.227	17.433.422	18.217.926	18.217.926
0002088	Toevoeging AR Indexatie	15.705.736	844.074	1.728.342	1.728.643	1.728.643
0002089	Toevoeging AR Balansverkorting	0	0	0	30.000.000	30.000.000
0002121	Toevoeging Res Ontwikkelbedrijf (grdbank	7.826.128	9.505	0	554.564	906.613
0002122	Toevoeging Res Woningbouwstim. (grdbank)	900.018	900.018	0	0	0
0002123	Toevoeging Res De Beerze (grdbank)	30.000	0	0	0	0
0002130	Toev. reserve spaar-&investeringsfonds	47.800.000	47.360.000	46.920.000	45.600.000	45.600.000
0002134	Toevoeging Reserve ICT (concern proj.)	1.626.295	1.147.306	679.085	0	0
0002142	Toevoeging reserve RLG; Biodiversiteit	3.000.000	3.000.000	3.000.000	0	0
0002219	Toev. risicoreserve grondport. De Kempen	1.000.000	0	0	0	0
	totaal stortingen in reserves	153.462.823	108.654.129	116.783.214	141.909.610	138.663.679
1000020	Onttrekking uit AR Overhevelingen	48.875.987	2.279.607	0	0	0
1000021	Onttrekking uit AR Doorgeschoven ruimte	22.001.981	38.908.465	0	7.239.848	0
1000023	Onttr. uit AR (310401) Voorfinanciering	16.820.781	2.000.000	2.750.000	0	0
1000035	Onttr. Res. BMIT (stedelijke tangenten)	0	5.490.000	1.830.000	0	0
1000039	Onttr. res. vernieuwing openbaarvervoer	2.935.916	3.621.158	807.893	832.893	728.120
1000042	Onttr.res.Herh. districten (020603)(Inv)	160.574	157.000	157.000	4.667.171	0
1000056	Onttrekking Reserve BMIT	0	6.600.000	0	0	0
1000057	OnttRes Instandhouding onr erfgoed071101	75.000	566.032	575.936	585.958	596.156
1000069	Onttr res. Basisinfrastr. en duurz prodm	4.349.706	4.110.180	4.226.445	4.273.105	4.326.463
1000070	Onttrekking Risicoreserve	5.582.077	5.326.697	2.243.325	2.193.325	2.168.325
1000408	Onttr.reserve uitv.impuls rec/revital	242.000	0	0	0	0
1000417	Onttrekking res Co-fin POP programma	186.894	234.681	779.811	0	0
1000432	Onttrekking Res BMIT: kanalen	8.450.189	0	0	0	0
1000437	Onttrekking reserve ILG	2.835.803	1.140.000	10.840.000	1.140.000	1.140.000
1000513	Onttr.res.Rev.land.geb; Gr-blauw dienst	2.100.000	0	0	0	0
1000515	Onttrek.res.Revital. Land. Geb; EVZ's	7.896.953	0	0	0	0
1000552	Onttrekking reserve EP/Interreg IV	455.000	0	0	0	0
1000580	Onttr. Reg. Structuurverst. (Pr.05)	297.190	0	0	0	0
1000582	Onttr. agv incidentele aanwending res.	10.972.881	4.372.832	5.307.038	836.262	836.262
1000587	Onttr.res.Reg.Structuurverst. (P07)	2.584.556	0	0	0	0
1000620	Onttr.res uitvoeringskstn Agenda van Br.	1.621.759	0	0	0	0

Limitatief overzicht van incidentele lasten en incidentele baten en van mutaties in reserves **Bijlage 2**

Codering	Omschrijving	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
1000622	Onttr. AR Balansverkorting (02.02)	1.793.000	1.992.872	0	0	0
1000625	Onttr. AR Balansverkorting (02.07)	2.870.000	29.505.000	8.590.000	0	0
1000631	Onttr. AR Balansverkorting (0001993)	0	0	0	0	5.667.168
1000632	Onttr. AR Balansverkorting (0001994)	0	0	7.500.000	0	2.871.903
1000636	Onttr. AR Balansverkorting (0001998)	0	2.900.000	0	0	0
1000637	Onttr. AR Balansverkorting (0001999)	1.440.000	1.983.000	1.577.000	0	0
1000641	Onttrekking reserve PWP	10.748.856	7.133.645	13.000.113	0	0
1000658	Onttrek. Res. Reg. Structuurverst. (WB)	7.231.400	0	0	0	0
1000667	Onttrekking AR Immunisatieportefeuille	17.615.311	17.615.311	17.613.929	17.299.503	16.471.415
1000669	Onttrekking AR Investeringsagenda	47.716.372	25.334.076	36.801.075	18.187.395	7.166.242
1000676	Onttrekking Res De Beerze (grdbank)	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000
1000677	Onttrekking Res Woningbouwstim. (grdbank	7.142.363	8.782.296	7.286.292	6.118.456	4.317.657
1000678	Onttrekking Res Ontwikkelbedr. (grdbank)	12.293.486	1.197.312	734.034	606.817	426.817
1000682	Onttrekking reserve ICT (concern proj.)	2.526.295	1.947.306	1.579.085	0	0
1000683	Onttrekking reserve EP: OP 2014-2020	259.056	200.000	0	0	0
1000686	Onttrekking reserve RLG; Biodiversiteit	3.000.000	0	0	0	0
1000688	Onttr. Res. Spaar- en Investeringsfonds	16.385.605	18.517.907	62.500.000	67.500.000	17.000.000
	totaal onttrekkingen aan reserves	269.496.991	191.945.377	186.728.976	131.510.733	63.746.528
31.04	Totaal stortingen in reserves	153.462.823	108.654.129	116.783.214	141.909.610	138.663.679
	Totaal onttrekkingen aan reserves	269.496.991	191.945.377	186.728.976	131.510.733	63.746.528
	Totaal alg.financieel beleid: incidentele lasten + stortingen	180.450.876	149.635.667	170.143.123	166.899.282	153.021.747
	Totaal alg.financieel beleid: incidentele baten + onttrekkingen	272.334.288	195.379.319	197.428.976	134.710.733	66.946.528
Tot.generaal incidentele lasten + stortingen in reserves (a)		**629.525.587**	**515.131.678**	**249.396.060**	**177.805.477**	**173.142.892**
Tot.generaal incidentele baten + onttrekkingen aan reserves (b)		**547.481.558**	**417.529.578**	**200.319.005**	**134.710.733**	**67.900.232**
Structurele + incidentele lasten + toevoegingen aan reserves (A)		**1.182.480.454**	**1.022.591.532**	**798.312.055**	**735.634.117**	**644.909.782**
Structurele +incidentele baten + onttrekkingen aan reserves (B)		**1.182.480.454**	**1.022.591.532**	**798.312.055**	**735.634.117**	**644.909.782**
Structurele lasten (A-/- a)		**552.954.867**	**507.459.854**	**548.915.995**	**557.828.640**	**471.766.890**
Structurele baten (B -/- b)		**634.998.896**	**605.061.954**	**597.993.050**	**600.923.384**	**577.009.550**
Batig structureel saldo		**82.044.029**	**97.602.100**	**49.077.055**	**43.094.744**	**105.242.660**

Verdeling apparaatskosten **bijlage 3**

Toerekening apparaatslasten
In de paragraaf bedrijfsvoering komen de lasten en de baten van de bedrijfsvoering tot uitdrukking. Een specificatie van deze lasten en baten van de bedrijfsvoering is opgenomen in bijlage 2.
Het saldo van de lasten en de baten van de bedrijfsvoering bedraagt voor de begroting 2014 € 108,5 miljoen. Dit saldo - apparaatslasten genoemd – wordt toegerekend aan de programma's in de begroting en aan de investeringen/voorzieningen waar eveneens bedrijfsvoeringskosten aan verbonden zijn.

De verdeling naar de programma's in de begroting vindt plaats op basis van de formatie die bij elk programma in de begroting is aangegeven.
Een totaaloverzicht is onderstaand opgenomen.

Toegerekende apparaatskosten (bedragen in hele Euro's)	**fte primair proces**	**Begroting 2014 apparaatslasten**
Toegerekende apparaatskosten aan programma's		
01 Bestuur	35,57	6.360.196
02 Ruimte	89,05	15.922.841
03 Ecologie	165,42	29.578.397
04 Economie	46,47	8.309.202
05 Mobiliteit	144,62	25.859.194
06 Cultuur en samenleving	52,08	9.312.314
07 Investeringsagenda	59,15	10.576.485
Totaal toegerekende apparaatskosten aan programma's		**105.918.628**
Toegerekende apparaatskosten investeringen en voorzieningen		
03 Ecologie		848.207
05 Mobiliteit		1.699.932
Totaal toegerekende apparaatskosten		**108.466.767**

	Omschrijving	Jaarrek.2012	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Programma Ruimte						
02.02	Schadevergoeding reconstructiewet	4.500	0	0	0	0	0
02.02	2.1 Rijksbijdr. Verbet. landbouwk.struct	6.234.854	0	0	0	0	0
02.02	Rijksbijdr verbet landbk struct(ILG/POP)	1.916.212	0	0	0	0	0
02.02	PMJP:Oper.doorgr./vest.geb.Deurne (ilg)	3.000.000	0	0	0	0	0
02.03	Rijksbijdrage stads- en dorpsvernieuwing	3.515.440	65.000	323.381	0	0	0
02.03	Rijksbijdrage ISV	2.685.080	85.000	212.038	90.038	0	0
02.03	Rijksbijdrage ISV 2	10.992.850	280.000	0	0	0	0
02.03	DU-ISV-3; ond. Ruimte	17.769.714	0	0	0	0	0
		46.118.650	430.000	535.419	90.038	0	0
	Programma Ecologie						
03.01	1.3 Rijksbijdr. Morfolog.cond. EHS/VHR	5.010.400	0	0	0	0	0
03.01	1.2 Rijksbijdr.kwant. watercond. EHS/VHR	8.786.535	0	0	0	0	0
03.01	1.5a Rijksbijdr. Areaal verb. Waterkwal.	2.813.325	0	0	0	0	0
03.01	PMJP: Synergiegelden (ilg, Rijk) ink	7.442.149	0	0	0	0	0
03.02	Provinciaal ambitie statement (PAS)	119.315	0	0	0	0	0
03.02	Inkomsten Rijk NME geld (Biodiversiteit)	30.000	0	0	0	0	0
03.02	Decentralisatie-uitkering Ext.Veiligheid	3.298.927	3.374.000	3.374.000	0	0	0
03.02	Rijksbijdr in kstn ex art 28 Luchtvaartw	15.616	12.607	12.607	12.607	12.607	12.607
03.02	Nat. samenwerkingsprog. luchtkwaliteit T	792.836	1.029.000	0	0	0	835.965
03.02	DU-ISV-3; ond. Geluid	7.798.000	0	0	0	0	0
03.02	Interim-bedrijvenregeling	6.684.124	2.157.550	0	0	0	0
03.02	4.3Rijksbijd. Verbeteren (water)bodemkw.	1.250	0	0	0	0	0
03.02	Decentralisatie-uitkering Bodem	22.498.749	13.837.132	10.729.025	2.243.325	2.193.326	2.168.326
03.02	DU-ISV-3; ond. Bodemsanering	1.439.160	3.157.613	6.650.260	0	0	0
03.02	1.5b Rijksbijdr. Verplaatsing IV	2.996.691	1.086.709	0	0	0	0
03.02	2.3 Rijksbijdr. Verbrede landbouw	78.853	0	0	0	0	0
03.02	2.4 Rijksbijdr. Duurzame productiesyst.	353.054	0	0	0	0	0
03.02	Rijksbijdr divers niet agr act (ILG/POP)	94.493	0	0	0	0	0
03.03	Rijksbijdr. NP Loonse en Drun. duinen T	206.254	0	0	0	0	0
03.03	1.1Rijksbijdr.verwerv.en inricht. EHS/RV	16.596.501	2.818.275	0	0	0	117.739
03.03	1.1 Rijksbijdr.Progr.Beh.bin/buiten EHS	12.929.154	12.579.644	0	0	0	0
03.03	1.9 Rijksbijdr. Nationale parken	-536.126	0	0	0	0	0
03.03	1.1 Rijksbijdr. verw. EHS/RV via Groenf.	457.521	0	0	0	0	0
03.03	1.6 Rijksbijdrage knelp. robuuste verb.	0	5.375.000	0	0	0	0
03.03	1.7 Rijksbijdr. Soortenbescherming	449.683	0	0	0	0	0
03.03	3.1 Rijksbijdr. Landschappelijke kwal.	-720.354	0	0	0	0	0
03.03	1.9 Rijksbijdr. pilot Groene Woud	150.232	0	0	0	0	0
03.03	Rijksbijdr lands kwal&cult.hist (ILG/POP	262.115	0	0	0	0	0
		100.048.456	45.427.530	20.765.892	2.255.932	2.205.933	3.134.637
	Programma Economie						
04.01	5.1Rijksbijdr. verbet. landel.routestruc	-50.058	0	0	0	0	0
04.02	Decentralisatie-uitkering Bedr.terreinen	5.195.456	279.346	5.095.486	0	0	0
04.02	Decentralisatie-uitkering BT/FES-gelden	236.000	501.000	882.000	1.196.000	0	0
		5.381.398	780.346	5.977.486	1.196.000	0	0
	Programma Mobiliteit						
05.01	Rijksbijdrage BDU (sted.tang.02.03)	8.719.555	10.450.000	0	0	0	0
05.01	Rijksbijdrage BDU (DVM 02.90)	1.730.896	1.081.591	940.961	12.591	0	0
05.01	Rijksbijdrage BDU (gebiedsgericht 02.04)	32.310.055	23.203.060	13.150.000	4.750.000	2.150.000	2.150.000
05.01	Rijksbijdr.Beter Benutten regiopakk Brab	0	9.928.151	0	0	0	0
05.02	Rijksbijdrage BDU (OVNB 02.07)	10.000.000	2.518.418	4.000.000	0	0	0
05.02	Rijksbijdrage BDU (OV 02.01)	64.650.981	62.740.332	59.816.600	56.898.952	57.238.952	57.238.952
05.03	Rijksb.verkeersveiligh.&leefbaarh.N69	0	2.170.712	0	0	0	0
05.03	Beschikbaarheidsvergoeding Rijk	15.709.403	16.005.155	17.063.641	19.199.745	19.199.745	19.199.745
05.03	Rijksbijdrage BDU (prov.wegen 02.05)	21.250.688	21.965.000	4.561.000	17.325.806	20.577.000	4.456.000
05.03	Afkoopsom N69 (incl. IBOI)	359.422	8.500.000	7.100.000	0	0	0
		154.731.000	158.562.419	106.632.202	98.187.094	99.165.697	83.044.697
	Programma Cultuur en samenleving						
06.02	Uitkering wet jeugdzorg zorgaanbieders	194.187.812	186.517.719	186.517.719	0	0	0
06.04	Rijksb herstruc bibliotheekwerk	2.637	0	0	0	0	0
		194.190.448	186.517.719	186.517.719	0	0	0
	Totaal	**500.469.951**	**391.718.014**	**320.428.718**	**101.729.064**	**101.371.630**	**86.179.334**

Overzicht van specifieke bijdragen van de Europse Unie per begrotingsprogramma — Bijlage 4

	Omschrijving	Jaarrek.2012	Begr.2013	Begr.2014	Begr.2015	Begr.2016	Begr.2017
	Programma Ruimte						
02.02	2.1 POP-subs.verb.landbouwk.structuur	6.458.634	2.302.553	241.766	0	0	0
02.02	POP-subsidie leader-groepen	2.233.164	1.000.000	900.000	113.000	0	0
		8.691.799	3.302.553	1.141.766	113.000	0	0
	Programma Ecologie						
03.01	Inkomsten Flinkman (Europees project)	54.325	0	0	0	0	0
03.01	Inkomsten Interreg IVC Watercore	11.434	13.580	0	0	0	0
03.01	POP subsidie verdrogingsbestrijding	3.402.686	1.300.000	1.490.000	411.000	0	0
03.02	Ink POWER project SILCS prft Geerpark	12.886	0	0	0	0	0
03.02	2.3 Pop-subs. Verbrede landbouw	136.126	0	0	0	0	0
03.02	POP subsidie duurz.prod. syst. landbouw	192.687	140.000	110.000	157.100	0	0
03.03	1.1 Popsub.Progr.Beheer bin/buiten EHS	298.694	975.274	0	0	0	0
03.03	POP subsidie waterkwaliteit	0	275.000	0	0	0	0
03.03	3.1 Pop-subs. Landschappelijke kwaliteit	2.147.800	600.182	0	0	0	0
		6.256.638	3.304.036	1.600.000	568.100	0	0
	Programma Economie						
04.01	5.4 POP-subs.verbet.toerist./recr.aanbod	1.973.006	1.679.241	0	0	0	0
04.01	Interreg IVC: bijdrage EC M4Nnrg co÷rdkn	230	0	0	0	0	0
04.01	POP subsidie hernieuwbare energie 321b	863.005	275.456	304.614	18.802	0	0
04.01	POP subsidie hernieuwbare energie 311b	0	263.275	84.045	52.500	0	0
04.02	Interreg IVC: bijdrage EC I4W co÷rdkn.	35.207	0	0	0	0	0
04.02	Interreg IVC: bijdrage EC I4W proj.kn.	160.961	0	0	0	0	0
04.02	Interreg IVC: bijdrage EC Power proj.kn.	-19.201	0	0	0	0	0
04.03	EFRO bijdrage OP Zuid	102.806.453	500.000	0	0	0	0
		105.819.661	2.717.972	388.659	71.302	0	0
	Programma Cultuur en Samenleving						
06.03	6.2b/c/d POP-subs.verb.leefbaarh.kl.kern	3.028.628	2.096.591	0	0	0	0
06.03	Interreg IVc project Casa	34.959	55.000	76.831	0	0	0
06.03	Interreg IVC: bijdrage EC PEOPLE co÷rdkn	4.517	0	0	0	0	0
06.03	Interreg IVC: bijdrage EC PEOPLE proj.kn	5.373	0	0	0	0	0
		3.073.477	2.151.591	76.831	0	0	0
	Totaal	**123.841.575**	**11.476.152**	**3.207.256**	**752.402**	**0**	**0**

Bijlage 5

Toelichting op de aanmerkelijke verschillen tussen jaarrekening 2012 en begroting 2014

In voorgaande tabel zijn de lasten en baten per programma voor jaarrekening 2012 en begroting 2014 opgenomen. Conform BBV worden de aanmerkelijke verschillen op hoofdlijnen toegelicht. Bij de verklaring van de verschillen is uitgegaan van verschillen groter dan € 1 miljoen. De voordelige verschillen t.o.v. 2012 zijn aangegeven met (v), de nadelige verschillen t.o.v. 2012 met (n).

Programma 01 Bestuur

De lasten van de begroting 2014 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2012 € 37,5 miljoen lager. Dit verschil wordt veroorzaakt door:

€ 7,6 miljoen (v): Hogere lasten in 2012 in verband met dotatie pensioenvoorziening politieke ambtsdragers (voorziening Appa) ad € 11 miljoen en hogere lasten in 2014 voor: kennis en onderzoek ad € 3,2 miljoen; hogere kosten PS ad € 0,8 mln voor o.a. vergoedingen kosten leden PS en samenwerkingsverband ZRK en kosten onderzoeken PS.

€ 30,4 miljoen (v): Hogere lasten in 2012 vanwege de als last genomen subsidieverplichtingen voor samen investeren in west Brabant.

€ 0,6 miljoen (v): Lagere toegerekende apparaatskosten in 2014.

Het verschil op het batenbudget tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is € 0,5 miljoen nadelig. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de in 2012 ontvangen bijdrage van partners in het kader van bestuurlijke samenwerking.

Programma 02 Ruimte

De lasten van de begroting 2014 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2014 € 110 miljoen lager. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:

€ 7,0 miljoen (n): De lasten voor Brainport, bedrijventerrein Heesch west en voor projecten mijn mooi brabant zijn in 2014 geraamd op € 9,5 miljoen. In 2012 kenden deze projecten geen lasten. Daartegenover staat een t.o.v. 2014 hogere afwaardering van gronden in 2012 van € 2,5 miljoen.

€ 50,5 miljoen (v): Lagere lasten in 2014 t.o.v. 2012 doordat in 2012 verplichtingen van projectsubsidies als last zijn genomen voor o.a. ILG (€ 24 miljoen) en PMJP (26 miljoen).

€ 60,3 miljoen(v): De hogere lasten in 2012 houden verband met de omzetting van decentralisatieuitkering ISV naar transitorische post € 10,6 miljoen, het in 2012 nemen van verplichtingen van projectsubsidies als last (stedelijke projecten € 22,2 miljoen, ISV € 34,8 miljoen) Daar tegenover staat een hogere last in 2014 ad € 7,4 miljoen voor woningbouwprojecten.

€6,1 miljoen (v): Lagere toegerekende apparaatskosten in 2014.

Het verschil op het batenbudget tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is € 57,4 mln nadelig. Dit verschil houdt hoofdzakelijk verband met het extra beroep op rijks- en EU-middelen in 2012 ter afdekking van de als last genomen verplichtingen voor projectsubsidies.

Programma 03 Ecologie

De lasten van de begroting 2014 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2012 € 234,3 miljoen lager. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:

€ 59,1 miljoen (v):Hogere lasten in 2012 in verband met het als last nemen van verplichting van projectsubsidies (oppervlaktewaterkwantiteit € 35,4 mln, grondwaterkwantiteit € 9,2 mln, waterkwaliteit € 16,2 mln. Hiertegenover staan hoger lasten in 2014 voor waterbeleid € 1,8 mln.

€ 60,8 miljoen(v) :Hogere lasten in 2012 doordat verplichtingen van projectsubsidies in 2012 als last zijn genomen (projecten schoon Brabant € 9 mln, projecten lucht/geur/geluid € 10,4 mln, projecten bodemsanering € 22,4 mln, projecten afvalstoffen/grondstofbeheer € 2,7 mln, projecten landbouw € 34,4 mln.

€ 98 miljoen(v): Hogere lasten in 2012 doordat verplichtingen van projectsubsidies in 2012 als last zijn genomen voor projectsubsidies natuurgebieden en verbindingen € 65,2 mln, biodiversiteit € 6 mln, landschap € 30,3 mln. Daartegenover staan hogere kapitaallasten in 2014 ad € 1,3 mln en hogere lasten uitwerking BrUG €1,8 mln.

€ 16,4 miljoen (v): Lagere toegerekende apparaatskosten in 2014.

Het verschil op het batenbudget tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is € 93,4 miljoen nadelig, hoofdzakelijk veroorzaakt door het hogere beroep op rijks- en eu-middelen i.v.m. de dekking van de als last genomen verplichtingen in 2012.

Programma 04 Economie

De lasten van de begroting 2014 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2012 € 171,3 miljoen lager. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:

€27,0 miljoen (v): Lagere kapitaallasten i.v.m. extra afschrijving agro&co in 2012 ad € 5,2 mln, lagere kosten algemeen economisch beleid door afloop programma samen investeren en pmjp € 19,6 mln.
Lagere kosten in 2014 voor deelnemingen/partners in uitvoering € 1,7 mln.
Lagere kosten in 2014 voor energie € 0,4 mln.

€ 23,6 miljoen(v): Hogere lasten in 2012 doordat verplichtingen van projectsubsidies in 2012 als last zijn genomen (projecten mkb € 7,8 mln, projecten innovatie 4,7 mln,projecten arbeidsmarkt € 3,8 mln, projecten ruimte voor bedrijvigheid € 7,5 mln.

€ 118,7 miljoen(v):Hogere lasten in 2012 met name door verwerking EFRO-bijdrage.

€ 2 miljoen (v): Lagere toegerekende apparaatskosten in 2014 t.o.v. 2012.

Het verschil op de baten tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is € 106,9 mln voornamelijk a.g.v. budgettair neutrale verwerking EFRO-bijdrage in 2012.

Programma 05 Mobiliteit

De lasten van de begroting 2014 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2012 € 178,1 miljoen lager. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:

€ 128,9 miljoen(v):Hogere lasten in 2012 doordat verplichtingen van projectsubsidies mobiliteit in 2012 als last zijn genomen.

€ 19,4 miljoen(v): Hogere kosten voor openbaar vervoer in 2012 vanwege bijdrage Dieze spoorbrug ad € 6,2 mln en bijdrage strategische projecten gemeenten ad € 5,2 mln, hogere lasten in 2012 voor o.a. OV concessies en regiotaxi ad € 14,9 mln. Daartegenover staat dat in 2014 de kosten voor OV-ontwikkelfunctie € 7,1 mln hoger uitvallen.

€ 30,3 miljoen (v) Hogere kosten in 2012 vanwege als genomen verplichtingen voor projectsubsidies majeure projecten infrastructuur ad € 41,5 mln. Hier tegenover staan hogere lasten in 2014 voor reconstructies en vervangingsinvesteringen (€ 9,7 mln), hogere lasten voor beheer en onderhoud € 0,5 mln en hogere kapitaallasten € 0,9 mln.
€ 0,5 miljoen (n) Lagere toegerekende apparaatskosten.

Het verschil op het batenbudget tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is € 59,7 miljoen nadelig. Dit verschil is het gevolg van het hogere beroep op rijksmiddelen in verband met de hogere lasten in 2012 i.v.m. de dekking van de als last genomen verplichtingen in 2012.

Programma 06 Cultuur en samenleving
De lasten van de begroting 2014 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2012 € 99,2 miljoen lager. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door:

€ 19,1 miljoen(v): Hogere lasten in 2012 vanwege de als last genomen verplichtingen in 2012 voor o.a. project subsidies samen investeren en onroerend erfgoed.
€ 16,8 miljoen(v): Hogere lasten jeugdzorg in 2012 .
€ 58,2 miljoen(v): Hogere kosten in 2012 vanwege als genomen verplichtingen voor projectsubsidies samenleving (o.a. Idops en samen investeren.
€ 2,8 miljoen (v): Hogere lasten in 2012 voor sociaal cultureel beleid

€ 2,4 miljoen (v): Lagere toegerekende apparaatskosten in 2014 t.o.v. 2012.

Het verschil op het batenbudget tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is € 10,6 miljoen nadelig. Dit verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de lagere rijksuitkering voor de jeugdzorg in 2014 (nadeel € 7,6 mln) en een hogere EU-uitkering plattelandsontwikkeling in 2012 (nadeel € 3 mln).

Programma 07 Investeringsagenda
De lasten van de begroting 2014 zijn ten opzichte van de jaarrekening 2012 € 6 miljoen lager omdat in 2012 harde toekomstige verplichtingen van projectsubsidies als last zijn genomen wat leidt tot lagere lasten 2014 van € 43,7 mln. Daartegenover staan hogere ramingen in 2014 voor landschappen van allure, grote erfgoedcomplexen, investeringsfonds infra en apparaatskosten van € 37,8 mln.

Algemeen financieel beleid
Het verschil op het lastenbudget tussen de jaarrekening 2012 en de begroting 2014 is € 37,6 miljoen nadelig bestaande uit:
€ 4,2 miljoen(v): betreft hoofdzakelijk :
- de eenmalige storting in de voorziening MKB-leningen in 2012

€ 41,8 miljoen(n): betreft in hoofdzaak het in 2014 opgenomen bedrag voor onvoorzien van € 1,3 miljoen, de stelpost in te zetten begrotingsruimte € 20 miljoen, de stelpost bestuursakoord € 17,5 miljoen en de stelpost indexering personeelskosten van € 3,5 miljoen.

De algemene inkomsten komen in 2014 € 40,8 miljoen lager uit dan in 2012 a.g.v.
- lagere uitkering provinciefonds en lagere integratieuitkeringen (-/- € 21,2 miljoen)
- lagere dividenduitkeringen/opbrengst (-/- € 6,9 miljoen)

- lagere inkomsten financieringsfunctie (-/- € 28,5 miljoen)
- hogere opbrengst opcenten motorrijtijgenbelasting in 2014 (+ € 14,7 miljoen)

De stortingen in de reserves vallen in 2014 t.o.v. 2012 € 68,7 miljoen lager uit.
De onttrekkingen aan de reserves vallen in 2014 t.o.v.2012 € 478,8 miljoen lager uit. Dit houdt vooral verband met de afdekking in 2012 van de als last genomen verplichtingen voor projectsubsidies.

II Toelichting op de financiële positie

De financiële positie van de provincie is essentieel, omdat een gezonde financiële positie nodig is voor het in stand houden van het niveau van de voorzieningen en het kunnen opvangen van onverwachte uitgaven.
De continuïteit van de provincie is gebaat bij een goede financiële positie. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de geactiveerde investeringen, de reserves, de voorzieningen en de opgenomen geldleningen.

In de bijlagen 6 t/m 13 zijn de verschillende overzichten opgenomen die de financiële positie van de provincie mee bepalen. Een toelichting op de financiële positie is opgenomen in de begroting 2014 op blz. 225 e.v.

6 Geprognosticeerde balans
Hierin zijn de vaste activa en de lange passiva opgenomen op soortgelijke wijze als in de balans bij de jaarrekening.

7, 8 en 9 Vaste activa
Bijlage 7, 8 en 9 bevatten een (meerjarige) specificatie van de immateriële vaste activa, de materiële vaste activa en de financiële vaste activa.

10 Reserves
De bijlage bevat het meerjarig gespecificeerde verloop van de reserves conform de per 25 juni 2013 gewijzigde regelgeving van het BBV.

11 Voorzieningen
De bijlage bevat het meerjarig gespecificeerde verloop van de voorzieningen conform de per 25 juni 2013 gewijzigde regelgeving van het BBV.

12 Vaste schulden
De bijlage bevat de specificatie van de opgenomen langlopende geldleningen.

13 Borg- en garantstellingen
In bijlage 13 zijn de door de provincie (gemeenschappelijk) gewaarborgde geldleningen en de afgegeven garanties gespecificeerd opgenomen.

Geprognosticeerde balans 2014

bijlage 6

Omschrijving	Stand per 1-jan-2014	Begrote mutaties			Stand per 31-dec-2014
		Vermeerderingen	Verminderingen	Afschrijvingen	
Activa					
Immateriële vaste activa	162.246.205	0		20.464.387	141.781.818
Materiële vaste activa					
Inv. met economisch nut	68.838.308	16.406.057		4.199.126	81.045.239
Inv. met maatschappelijk nut	282.326.244	79.087.000		30.364.107	331.049.137
Financiële vaste activa	2.676.105.092	0	4.446.246		2.671.658.846
Totaal activa	3.189.515.849	95.493.057	4.446.246	55.027.620	3.225.535.040
Passiva					
Algemene reserve	142.720.798	5.752.514	48.514.768		99.958.544
Reserve Essent	2.573.795.163	35.145.073	83.703.091		2.525.237.145
Bestemmingsreserves	214.752.239	67.756.542	59.727.517		222.781.264
Voorzieningen	19.056.286	6.949.138	5.996.266		20.009.158
Opgenomen vaste geldlening	48.571.595		5.900.809		42.670.786
Saldo	190.619.768	124.258.375			314.878.143
Totaal passiva	3.189.515.849	239.861.642	203.842.451	0	3.225.535.041

Geprognosticeerde balans 2015

Omschrijving	Stand per 1-jan-2015	Begrote mutaties			Stand per 31-dec-2015
		Vermeerderingen	Verminderingen	Afschrijvingen	
Activa					
Immateriële vaste activa	141.781.818	0		20.375.004	121.406.814
Materiële vaste activa					
Inv. met economisch nut	81.045.239	15.127.000		5.201.721	90.970.518
Inv. met maatschappelijk nut	331.049.137	68.652.004		35.620.271	364.080.870
Financiële vaste activa	2.671.658.846	656.804	173.782.528		2.498.533.122
Totaal activa	3.225.535.040	84.435.808	173.782.528	61.196.996	3.074.991.325
Passiva					
Algemene reserve	99.958.544	17.433.400	4.993.325		112.398.619
Reserve Essent	2.525.237.145	37.369.536	77.389.042		2.485.217.639
Bestemmingsreserves	222.781.264	61.980.278	104.346.608		180.414.935
Voorzieningen	20.009.158	6.800.639	6.685.316		20.124.481
Opgenomen vaste geldlening	42.670.786		6.111.578		36.559.208
Saldo	314.878.143		74.601.700		240.276.443
Totaal passiva	3.225.535.041	123.583.853	274.127.569	0	3.074.991.325

Geprognosticeerde balans 2016

bijlage 6

Omschrijving	Stand per 1-jan-2016	Begrote mutaties			Stand per 31-dec-2016
		Vermeerderingen	Verminderingen	Afschrijvingen	
Activa					
Immateriële vaste activa	121.406.814	0		19.496.898	101.909.916
Materiële vaste activa					
Inv. met economisch nut	90.970.518	5.037.171		10.498.508	85.509.181
Inv. met maatschappelijk nut	364.080.870	23.613.000		39.715.718	347.978.152
Financiële vaste activa	2.498.533.122	490.705	5.227.505		2.493.796.322
Totaal activa	3.074.991.325	29.140.876	5.227.505	69.711.124	3.029.193.572
Passiva					
Algemene reserve	112.398.619	16.141.396	9.433.173		119.106.842
Reserve Essent	2.485.217.639	68.154.341	36.323.160		2.517.048.820
Bestemmingsreserves	180.414.935	57.613.873	85.754.401		152.274.407
Voorzieningen	20.124.481	6.831.221	3.411.715		23.543.987
Opgenomen vaste geldlening	36.559.208		6.329.877		30.229.331
Saldo	240.276.443		53.286.258		186.990.185
Totaal passiva	3.074.991.325	148.740.831	194.538.584	0	3.029.193.572

Geprognosticeerde balans 2017

Omschrijving	Stand per 1-jan-2017	Begrote mutaties			Stand per 31-dec-2017
		Vermeerderingen	Verminderingen	Afschrijvingen	
Activa					
Immateriële vaste activa	101.909.916	0		18.137.657	83.772.259
Materiële vaste activa					
Inv. met economisch nut	85.509.181	370.000		5.878.116	80.001.065
Inv. met maatschappelijk nut	347.978.152	23.059.000		40.357.059	330.680.094
Financiële vaste activa	2.493.796.322		4.923.400		2.488.872.922
Totaal activa	3.029.193.572	23.429.000	4.923.400	64.372.831	2.983.326.341
Passiva					
Algemene reserve	119.106.842	12.468.462	2.168.325		129.406.979
Reserve Essent	2.517.048.820	68.154.341	33.012.990		2.552.190.171
Bestemmingsreserves	152.274.407	58.040.876	28.565.213		181.750.070
Voorzieningen	23.543.987	6.862.341	3.443.781		26.962.547
Opgenomen vaste geldlening	30.229.331		6.555.971		23.673.360
Saldo	186.990.185		117.646.972		69.343.213
Totaal passiva	3.029.193.572	145.526.020	191.393.252	0	2.983.326.340

Immateriële vaste activa
verloop in 2014

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Agio op obligaties	256.672.044	0	256.672.044	94.425.839	Looptijd obligaties	L

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Immateriële vaste activa
verloop in 2015

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Agio op obligaties	256.672.044	0	256.672.044	114.890.226	Looptijd obligaties	L

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Immateriële vaste activa
verloop in 2016

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Agio op obligaties	256.672.044	0	256.672.044	135.265.230	Looptijd obligaties	L

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Immateriële vaste activa
verloop in 2017

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Agio op obligaties	256.672.044	0	256.672.044	154.762.128	Looptijd obligaties	L

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Immateriële vaste activa Bijlage 7

verloop in 2014

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 14	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31 dec 14	Toegerekende rentelasten
Agio op obligaties	162.246.205	20.464.387	141.781.818	0

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Immateriële vaste activa Bijlage 7

verloop in 2015

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 15	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31 dec 15	Toegerekende rentelasten
Agio op obligaties	141.781.818	20.375.004	121.406.814	0

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Immateriële vaste activa Bijlage 7

verloop in 2016

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 16	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31 dec 16	Toegerekende rentelasten
Agio op obligaties	121.406.814	19.496.898	101.909.916	0

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Immateriële vaste activa Bijlage 7

verloop in 2017

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 17	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31 dec 17	Toegerekende rentelasten
Agio op obligaties	101.909.916	18.137.657	83.772.259	0

*afschrijvingsmethode
L=lineair

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	87.623.936	15.879.057	103.502.993	51.021.636	Diverse	**
Renovatie Noordbrabants Museum	28.453.485	0	28.453.485	2.033.561	25 jaar	L
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0	0	0	25 jaar	L
Beveiliging	2.443.339	0	2.443.339	1.555.556	10 jaar	L
Steunpunten	5.704.643	157.000	5.861.643	5.704.643	20 jaar	L
Waterstraat 16-18	2.396.141	0	2.396.141	856.608	25 jaar/5,50%	A
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	149.927	0	149.927	149.927	25 jaar/6,00%	A
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	1.067.949	0	1.067.949	958.035	5 jaar	L
Brandweerauto	63.957	0	63.957	42.637	15 jaar	L
Kantoorinnovatie	908.065	0	908.065	461.515	10 jaar	L
Arbo	1.016.643	(0)	1.016.643	939.667	10 jaar	L
Materieel provinciale wegen	1.598.050	370.000	1.968.050	357.222	Diverse	L
Telefooncentrale	1.000.000	0	1.000.000	5.985	15 jaar	L
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	2.220.392	0	2.220.392	1.721.228	Diverse	L
Totaal investeringen met economisch nut	134.646.527	16.406.057	151.052.584	65.808.220		
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	59.586.985	2.500.000	62.086.985	25.471.010	15 jaar	L
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	9.662.140	0	9.662.140	9.276.212	20 jaar/7,75%	A
Voorbereiding projecten	47.184.647	2.500.000	49.684.647	19.485.005	15 jaar	L
Verbeteren en bouwen	224.399.728	12.500.000	236.899.728	92.020.920	15 jaar	L
DVM Brabantstad (1)	5.828.190	2.100.000	7.928.190	426.347	15 jaar	L
Benutten (DVM)	10.192.394	183.000	10.375.394	4.432.715	15 jaar	L
N-261	110.996	49.300.000	49.410.996	7.400	15 jaar	L
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	8.757.192	1.700.000	10.457.192	1.255.776	15 jaar	L
Vervangingsinvestering (SO)	129.066.896	7.163.000	136.229.896	62.455.164	15 jaar	L
Monitoring meetnet	543.972	0	543.972	245.581	20 jaar/7,75%	A
Secundaire wegen	338.977.010	0	338.977.010	338.977.010	20 jaar/7,75%	A
Tertiaire wegen	154.771.491	0	154.771.491	154.771.491	20 jaar/7,75%	A
Quartaire wegen	10.903.993	0	10.903.993	10.450.670	20 jaar/7,75%	A
Overige wegen	11.772.619	0	11.772.619	10.691.708	20 jaar/7,75%	A
Komomleidingen	335.000	1.141.000	1.476.000	0	15 jaar	L
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	200.000	0	200.000	0	15 jaar	L
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	1.012.293.252	79.087.000	1.091.380.252	729.967.008		
Totaal materiële vaste activa	1.146.939.780	95.493.057	1.242.432.837	795.775.228		

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 14	Afschrijvingen	Afwaardering wegens duurzame waardevermindering	Bijdragen van derden direct gerelateerd	Boekwaarde per 31 dec 14	Toegerekende rentelasten
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	36.602.299	2.398.172			50.083.184	1.300.282
Renovatie Noordbrabants Museum	26.419.925	817.913			25.602.011	780.329
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0			0	0
Beveiliging	887.783	244.334			643.449	22.968
Steunpunten	0	157.000			0	0
Waterstraat 16-18	1.539.533	93.956			1.445.576	44.777
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	0	0			0	0
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	109.914	66.050			43.865	2.307
Brandweerauto	21.320	4.264			17.056	576
Kantoorinnovatie	446.550	57.890			388.661	12.528
Arbo	76.976	41.153			35.823	1.692
Materieel provinciale wegen	1.240.829	125.176			1.485.653	40.897
Telefooncentrale	994.015	66.667			927.349	28.820
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	499.164	126.552			372.612	13.077
Totaal investeringen met economisch nut	68.838.308	4.199.126	0	0	81.045.239	2.248.253
Investeringen in de openbare ruimte met						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	34.115.975	3.844.486			32.771.489	1.003.312
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	385.928	167.402			218.526	9.067
Voorbereiding projecten	27.699.641	2.955.403			27.244.238	824.158
Verbeteren en bouwen	132.378.809	13.776.830			131.101.978	3.952.212
DVM Brabantstad (1)	5.401.843	382.587			7.119.256	187.816
Benutten (DVM)	5.759.679	611.771			5.330.908	166.359
N-261	103.596	7.400			49.396.197	742.497
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	7.501.415	583.813			8.617.602	241.785
Vervangingsinvestering (SO)	66.611.732	7.278.279			66.496.453	1.996.623
Monitoring meetnet	298.391	31.253			267.138	8.483
Secundaire wegen	0	0			0	0
Tertiaire wegen	0	0			0	0
Quartaire wegen	453.323	210.726			242.597	10.439
Overige wegen	1.080.911	478.489			602.422	25.250
Komomleidingen	335.000	22.333			1.453.667	26.830
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	200.000	13.333			186.667	5.800
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	282.326.244	30.364.107	0	0	331.049.137	9.200.631
Totaal materiële vaste activa	351.164.552	34.563.233	0	0	412.094.376	11.448.884

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	103.502.993	14.600.000	118.102.993	53.419.809	Diverse	**
Renovatie Noordbrabants Museum	28.453.485	0	28.453.485	2.851.474	25 jaar	L
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0	0	0	25 jaar	L
Beveiliging	2.443.339	0	2.443.339	1.799.890	10 jaar	L
Steunpunten	5.861.643	157.000	6.018.643	5.861.643	20 jaar	L
Waterstraat 16-18	2.396.141	0	2.396.141	950.565	25 jaar/5,50%	A
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	149.927	0	149.927	149.927	25 jaar/6,00%	A
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	1.067.949	0	1.067.949	1.024.084	5 jaar	L
Brandweerauto	63.957	0	63.957	46.901	15 jaar	L
Kantoorinnovatie	908.065	0	908.065	519.404	10 jaar	A
Arbo	1.016.643	0	1.016.643	980.820	10 jaar	A
Materieel provinciale wegen	1.968.050	370.000	2.338.050	482.397	Diverse	L
Telefooncentrale	1.000.000	0	1.000.000	72.651	15 jaar	L
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	2.220.392	0	2.220.392	1.847.780	Diverse	L
Totaal investeringen met economisch nut	151.052.584	15.127.000	166.179.584	70.007.346		
Investeringen in de openbare ruimte met						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	62.086.985	500.000	62.586.985	29.315.496	15 jaar	L
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	9.662.140	0	9.662.140	9.443.614	20 jaar/7,75%	A
Voorbereiding projecten	49.684.647	750.000	50.434.647	22.440.409	15 jaar	L
Verbeteren en bouwen	236.899.728	20.000.000	256.899.728	105.797.750	15 jaar	L
DVM Brabantstad (1)	7.928.190	2.054.000	9.982.190	808.934	15 jaar	L
Benutten (DVM)	10.375.394	10.000	10.385.394	5.044.486	15 jaar	L
N-261	49.410.996	29.489.004	78.900.000	14.799	15 jaar	L
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	10.457.192	1.278.000	11.735.192	1.839.589	15 jaar	L
Vervangingsinvestering (SO)	136.229.896	9.750.000	145.979.896	69.733.443	15 jaar	L
Monitoring meetnet	543.972	0	543.972	276.834	15 jaar	L
Secundaire wegen	338.977.010	0	338.977.010	338.977.010	15 jaar	L
Tertiaire wegen	154.771.491	0	154.771.491	154.771.491	15 jaar	L
Quartaire wegen	10.903.993	0	10.903.993	10.661.396	15 jaar	L
Overige wegen	11.772.619	0	11.772.619	11.170.197	15 jaar	L
Komomleidingen	1.476.000	4.821.000	6.297.000	22.333	15 jaar	L
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	200.000	0	200.000	13.333	15 jaar	L
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	1.091.380.252	68.652.004	1.160.032.256	760.331.115		
Totaal materiële vaste activa	1.242.432.837	83.779.004	1.326.211.841	830.338.461		

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 15	Afschrijvingen	Afwaardering wegens duurzame waardevermindering	Bijdragen van derden direct gerelateerd	Boekwaarde per 31 dec 15	Toegerekende rentelasten
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	50.083.184	3.436.147			61.247.038	1.669.953
Renovatie Noordbrabants Museum	25.602.011	817.913			24.784.098	755.792
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0			0	0
Beveiliging	643.449	241.311			402.138	15.684
Steunpunten	0	157.000			0	0
Waterstraat 16-18	1.445.576	99.124			1.346.452	41.880
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	0	0			0	0
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	43.865	43.865			0	658
Brandweerauto	17.056	4.264			12.792	448
Kantoorinnovatie	388.661	55.521			333.140	10.827
Arbo	35.823	19.434			16.389	783
Materieel provinciale wegen	1.485.653	153.637			1.702.016	47.815
Telefooncentrale	927.349	66.667			860.682	26.820
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	372.612	106.839			265.773	9.576
Totaal investeringen met economisch nut	81.045.239	5.201.721	0	0	90.970.518	2.580.236
Investeringen in de openbare ruimte met						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	32.771.489	4.101.185			29.170.304	929.127
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	218.526	89.652			128.875	5.211
Voorbereiding projecten	27.244.238	3.138.189			24.856.049	781.504
Verbeteren en bouwen	131.101.978	14.769.280			136.332.698	4.011.520
DVM Brabantstad (1)	7.119.256	522.587			8.650.669	236.549
Benutten (DVM)	5.330.908	634.495			4.706.413	150.560
N-261	49.396.197	3.294.066			75.591.134	1.874.810
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	8.617.602	697.146			9.198.456	267.241
Vervangingsinvestering (SO)	66.496.453	7.707.509			68.538.943	2.025.531
Monitoring meetnet	267.138	33.675			233.464	7.509
Secundaire wegen	0	0			0	0
Tertiaire wegen	0	0			0	0
Quartaire wegen	242.597	153.672			88.924	4.973
Overige wegen	602.422	367.081			235.341	12.566
Komomleidingen	1.453.667	98.400			6.176.267	114.449
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	186.667	13.333			173.333	5.400
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	331.049.137	35.620.271	0	0	364.080.870	10.426.950
Totaal materiële vaste activa	412.094.376	40.821.992	0	0	455.051.388	13.007.186

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	118.102.993	0	118.102.993	56.855.955	Diverse	**
Renovatie Noordbrabants Museum	28.453.485	0	28.453.485	3.669.387	25 jaar	L
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0	0	0	25 jaar	L
Beveiliging	2.443.339	0	2.443.339	2.041.201	10 jaar	L
Steunpunten	6.018.643	4.667.171	10.685.814	6.018.643	20 jaar	L
Waterstraat 16-18	2.396.141	0	2.396.141	1.049.689	25 jaar/5,50%	A
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	149.927	0	149.927	149.927	25 jaar/6,00%	A
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	1.067.949	0	1.067.949	1.067.949	5 jaar	L
Brandweerauto	63.957	0	63.957	51.165	15 jaar	L
Kantoorinnovatie	908.065	0	908.065	574.925	10 jaar	A
Arbo	1.016.643	0	1.016.643	1.000.254	10 jaar	A
Materieel provinciale wegen	2.338.050	370.000	2.708.050	636.034	Diverse	L
Telefooncentrale	1.000.000	0	1.000.000	139.318	15 jaar	L
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	2.220.392	0	2.220.392	1.954.619	Diverse	L
Totaal investeringen met economisch nut	166.179.584	5.037.171	171.216.755	75.209.066		
Investeringen in de openbare ruimte met						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	62.586.985	500.000	63.086.985	33.416.681	15 jaar	L
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	9.662.140	0	9.662.140	9.533.265	20 jaar/7,75%	A
Voorbereiding projecten	50.434.647	750.000	51.184.647	25.578.598	15 jaar	L
Verbeteren en bouwen	256.899.728	10.431.000	267.330.728	120.567.030	15 jaar	L
DVM Brabantstad (1)	9.982.190	0	9.982.190	1.331.521	15 jaar	L
Benutten (DVM)	10.385.394	0	10.385.394	5.678.981	15 jaar	L
N-261	78.900.000	0	78.900.000	3.308.866	15 jaar	L
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	11.735.192	0	11.735.192	2.536.735	15 jaar	L
Vervangingsinvestering (SO)	145.979.896	7.027.000	153.006.896	77.440.952	15 jaar	L
Monitoring meetnet	543.972	0	543.972	310.508	15 jaar	L
Secundaire wegen	338.977.010	0	338.977.010	338.977.010	15 jaar	L
Tertiaire wegen	154.771.491	0	154.771.491	154.771.491	15 jaar	L
Quartaire wegen	10.903.993	0	10.903.993	10.815.069	15 jaar	L
Overige wegen	11.772.619	0	11.772.619	11.537.278	15 jaar	L
Komomleidingen	6.297.000	4.905.000	11.202.000	120.733	15 jaar	L
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	200.000	0	200.000	26.667	15 jaar	L
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	1.160.032.256	23.613.000	1.183.645.256	795.951.386		
Totaal materiële vaste activa	1.326.211.841	28.650.171	1.354.862.012	871.160.452		

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 16	Afschrijvingen	Afwaardering wegens duurzame waardevermindering	Bijdragen van derden direct gerelateerd	Boekwaarde per 31 dec 16	Toegerekende rentelasten
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	61.247.038	4.281.436			56.965.601	1.773.190
Renovatie Noordbrabants Museum	24.784.098	817.913			23.966.185	731.254
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0			0	0
Beveiliging	402.138	222.433			179.706	8.728
Steunpunten	0	4.667.171			0	0
Waterstraat 16-18	1.346.452	104.576			1.241.876	38.825
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	0	0			0	0
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	0	0			0	0
Brandweerauto	12.792	4.264			8.528	320
Kantoorinnovatie	333.140	37.158			295.982	9.437
Arbo	16.389	9.653			6.735	347
Materieel provinciale wegen	1.702.016	182.099			1.889.917	53.879
Telefooncentrale	860.682	66.667			794.015	24.820
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	265.773	105.139			160.634	6.396
Totaal investeringen met economisch nut	90.970.518	10.498.508	0	0	85.509.181	2.647.195
Investeringen in de openbare ruimte met						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	29.170.304	4.109.559			25.560.744	820.966
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	128.875	62.034			66.841	2.936
Voorbereiding projecten	24.856.049	3.210.230			22.395.819	708.778
Verbeteren en bouwen	136.332.698	16.002.738			130.760.961	4.006.405
DVM Brabantstad (1)	8.650.669	659.521			7.991.148	249.627
Benutten (DVM)	4.706.413	646.501			4.059.912	131.495
N-261	75.591.134	5.260.000			70.331.134	2.188.834
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	9.198.456	782.346			8.416.110	264.219
Vervangingsinvestering (SO)	68.538.943	8.189.107			67.376.837	2.038.737
Monitoring meetnet	233.464	36.285			197.179	6.460
Secundaire wegen	0	0			0	0
Tertiaire wegen	0	0			0	0
Quartaire wegen	88.924	88.924			0	1.334
Overige wegen	235.341	235.341			0	3.530
Komomleidingen	6.176.267	419.800			10.661.467	252.566
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	173.333	13.333			160.000	5.000
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	364.080.870	39.715.718	0	0	347.978.152	10.680.885
Totaal materiële vaste activa	455.051.388	50.214.226	0	0	433.487.333	13.328.081

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Oorspr.bedrag vd investering aan het begin v/h dienstjaar	Vermeerderingen/ verminderingen in het dienstjaar	Oorspr.bedrag vd investering aan het einde v/h dienstjaar	Totaal van de afschrijvingen begin v/h dienstjaar	Methode van de afschrijving	*
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	118.102.993	0	118.102.993	61.137.392	Diverse	**
Renovatie Noordbrabants Museum	28.453.485	0	28.453.485	4.487.300	25 jaar	L
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0	0	0	25 jaar	L
Beveiliging	2.443.339	0	2.443.339	2.263.633	10 jaar	L
Steunpunten	10.685.814	0	10.685.814	10.685.814	20 jaar	L
Waterstraat 16-18	2.396.141	0	2.396.141	1.154.265	25 jaar/5,50%	A
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	149.927	0	149.927	149.927	25 jaar/6,00%	A
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	1.067.949	0	1.067.949	1.067.949	5 jaar	L
Brandweerauto	63.957	0	63.957	55.429	15 jaar	L
Kantoorinnovatie	908.065	0	908.065	612.083	10 jaar	A
Arbo	1.016.643	0	1.016.643	1.009.908	10 jaar	A
Materieel provinciale wegen	2.708.050	370.000	3.078.050	818.133	Diverse	L
Telefooncentrale	1.000.000	0	1.000.000	205.985	15 jaar	L
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	2.220.392	0	2.220.392	2.059.758	Diverse	L
Totaal investeringen met economisch nut	171.216.755	370.000	171.586.755	85.707.575		
Investeringen in de openbare ruimte met						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	63.086.985	500.000	63.586.985	37.526.241	15 jaar	L
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	9.662.140	0	9.662.140	9.595.299	20 jaar/7,75%	A
Voorbereiding projecten	51.184.647	1.540.000	52.724.647	28.788.828	15 jaar	L
Verbeteren en bouwen	267.330.728	12.200.000	279.530.728	136.569.768	15 jaar	L
DVM Brabantstad (1)	9.982.190	0	9.982.190	1.991.042	15 jaar	L
Benutten (DVM)	10.385.394	0	10.385.394	6.325.482	15 jaar	L
N-261	78.900.000	0	78.900.000	8.568.866	15 jaar	L
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	11.735.192	0	11.735.192	3.319.081	15 jaar	L
Vervangingsinvestering (SO)	153.006.896	7.400.000	160.406.896	85.630.059	15 jaar	L
Monitoring meetnet	543.972	0	543.972	346.793	15 jaar	L
Secundaire wegen	338.977.010	0	338.977.010	338.977.010	15 jaar	L
Tertiaire wegen	154.771.491	0	154.771.491	154.771.491	15 jaar	L
Quartaire wegen	10.903.993	0	10.903.993	10.903.993	15 jaar	L
Overige wegen	11.772.619	0	11.772.619	11.772.619	15 jaar	L
Komomleidingen	11.202.000	1.419.000	12.621.000	540.533	15 jaar	L
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	200.000	0	200.000	40.000	15 jaar	L
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	1.183.645.256	23.059.000	1.206.704.256	835.667.104		
Totaal materiële vaste activa	1.354.862.012	23.429.000	1.378.291.012	921.374.678		

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Materiële vaste activa bijlage 8

Omschrijving	Boekwaarde per 1 jan 17	Afschrijvingen	Afwaardering wegens duurzame waardevermindering	Bijdragen van derden direct gerelateerd	Boekwaarde per 31 dec 17	Toegerekende rentelasten
Investeringen met economisch nut						
Bedrijfsgebouwen						
Provinciehuis	56.965.601	4.395.938			52.569.663	1.643.029
Renovatie Noordbrabants Museum	23.966.185	817.913			23.148.272	706.717
Onvoorzien Noordbrabants Museum	0	0			0	0
Beveiliging	179.706	121.370			58.336	3.571
Steunpunten	0	0			0	0
Waterstraat 16-18	1.241.876	110.328			1.131.549	35.601
Vervoermiddelen						
Motorschip muskusrattenbestrijding	0	0			0	0
Machines apparaten en installaties						
Milieumeetwagens	0	0			0	0
Brandweerauto	8.528	4.264			4.264	192
Kantoorinnovatie	295.982	39.202			256.780	8.291
Arbo	6.735	6.736			-1	101
Materieel provinciale wegen	1.889.917	210.560			2.049.357	59.089
Telefooncentrale	794.015	66.667			727.349	22.820
Overige materiële vaste activa						
Meubilair	160.634	105.139			55.495	3.242
Totaal investeringen met economisch nut	85.509.181	5.878.116	0	0	80.001.065	2.482.654
Investeringen in de openbare ruimte met						
Gronden en terreinen						
Grondverwerving	25.560.744	3.819.867			22.240.878	717.024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken						
Uit te voeren projecten	66.841	66.841			0	1.003
Voorbereiding projecten	22.395.819	3.285.839			20.649.980	645.687
Verbeteren en bouwen	130.760.961	16.443.692			126.517.269	3.859.173
DVM Brabantstad (1)	7.991.148	659.521			7.331.628	229.842
Benutten (DVM)	4.059.912	658.719			3.401.194	111.917
N-261	70.331.134	5.260.000			65.071.134	2.031.034
Infraprojecten in Voorbereiding (Appkstn)	8.416.110	782.346			7.633.764	240.748
Vervangingsinvestering (SO)	67.376.837	8.581.005			66.195.832	2.003.590
Monitoring meetnet	197.179	39.097			158.082	5.329
Secundaire wegen	0	0			0	0
Tertiaire wegen	0	0			0	0
Quartaire wegen	0	0			0	0
Overige wegen	0	0			0	0
Komomleidingen	10.661.467	746.800			11.333.667	329.927
Risicoreservering Reg. Infraprojecten	160.000	13.333			146.667	4.600
Tot.inv.openb.ruimte met mij nut	347.978.152	40.357.059	0	0	330.680.094	10.179.874
Totaal materiële vaste activa	433.487.333	46.235.174	0	0	410.681.159	12.662.527

*afschrijvingsmethode
A=annuitair
L=lineair
G=geen afschrijving

Omschrijving	Waarde op 1 januari 2014			Vermeerderingen/ Verminderingen 2014			Waarde op 31 december 2014			
	Nominaal	Agio	Gestort	Nominaal	Agio	Gestort	Nominaal	Agio	Gestort	Balans
NV Bank voor Nederlandse Gemeenten (BNG)	100.000	0	100.000				100.000	0	100.000	
NV Waterschapsbank (NWB)	22.195	0	8.395				22.195	0	8.395	
Enexis Holding N.V.	46.144.296	0	46.144.296				46.144.296	0	46.144.296	
CBL Vennootschap B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166
Vordering Enexis B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166
Verkoop Vennootschap B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166
Publiek belang electriciteitsproductie B.V.	PM	0	PM				PM	0	PM	
Claim Staat Vennootschap B.V.	6.170	0	6.170				6.170	0	6.170	6.166
Attero Holding N.V.	924.000	0	461.000				924.000	0	461.000	
NV Brabant Water	87.732	0	87.732				87.732	0	87.732	
NV Delta Nutsbedrijf	3.630	0	3.630				3.630	0	3.630	
NV Eindhoven Airport	1.111.762	0	555.881				1.111.762	0	555.881	
NV Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM)	14.086.696	3.019.048	17.105.744	-14.086.696	-3.019.048	-17.105.744	0	0	0	
BV Brabantse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen (BHB)	61.587	39.525.413	39.587.000	-61.587	-39.525.413	-39.587.000	0	0	0	
BV BOM Holding				733	41.730.983	41.731.716	733	41.730.983	41.731.716	38.455.285
BV Agro & Co Kapitaalfonds BV	6.000	2.327.333	2.333.333				6.000	2.327.333	2.333.333	778.142
BV Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (ORR)	8.400	0	8.400				8.400	0	8.400	
CV Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte I (ORR I)	202.500	0	202.500				202.500	0	202.500	
CV Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte II (ORR II)	202.500	0	202.500				202.500	0	202.500	
BV Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij (TOM)	9.000	0	9.000				9.000	0	9.000	
CV Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij CV (TOM)	447.750	0	447.750				447.750	0	447.750	
Business Park Aviolanda Holding B.V.	10.800	6.477.360	6.488.160				10.800	6.477.360	6.488.160	6.380.124
OLSP Vastgoed B.V.	19.804	4.480.196	4.500.000				19.804	4.480.196	4.500.000	4.500.000
Totaal	63.473.332	55.829.350	118.270.001	-14.147.550	-813.478	-14.961.028	49.325.782	55.015.872	103.308.973	50.138.215

Balans: In deze kolom wordt de waarde aangegeven van de deelnemingen die op de balans zijn geactiveerd. Hiertegenover staat een gelijk bedrag dat is gereserveerd in de risicoreserve.
Alle andere waarden zijn als PM opgenomen en -destijds- ten laste gebracht van de exploitatie.
* Voor de deelnemingen BHB, Agro&Co en Aviolanda geldt dat op basis van de definitieve jaarrekeningen over 2012 van deze bv's in 2013 een herwaardering heeft plaatsgevonden.
** per 1 januari 2013 is de BOM Holding opgericht, waar de provioncie 100% aandeelhouder van is. In BOM Holding zitten ook de aandelen van BOM Bedrijfslocaties (voorheen o.a. Brabantse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen (BHB))
In verband met fiscale aspecten zijn de provincie en het Rijk overeengekomen dat 7,7% van de aandelen door provincie worden overgenomen van het Rijk, zodat de provincie in totaal voor 50,1% aandeelhouder (via BOM Holding) van BOM. Het gaat ir
om € 2.566.666. Tegenover de aankoop staat een lening van het Rijk, zodat e.e.a. met gesloten beurzen is afgewikkeld. Eventuele rente en aflossingen betalingen geschieden op basis van de oorspronkelijke aandeelhoudersverdeling.

OLSP Vastgoed BV

De provincie Noord-Brabant heeft in 2012 samen met de gemeente Oss OLSP Vastgoed BV opgericht in de verhouding 2/3e - 1/3e (PS 62/11). OLSP Vastgoed BV heeft vijf gebouwen op het terrein van MSD/Organon in Oss aangekocht.
Daarnaast heeft de provincie een hypothecaire lening verstrekt voor de aankoop en verbouw van de gebouwen tot een maximum van € 10 miljoen (zie bijlage9b)
Deze gebouwen vormen de basis voor een campus voor open innovatie op het gebied van Life Sciences. Samen met de BOM, de BHB, het Ministerie van EL&I en MSD zal de ontwikkeling van de campus worden uitgevoerd.

Uitwerking paragraaf verbonden partijen **Bijlage 9b**

In de begroting 2014 is in de paragraaf 6 verbonden partijen een totaaloverzicht van de verbonden partijen opgenomen. Een nadere toelichting per verbonden partij is in deze bijlage opgenomen.

-1Verkoop aandelen Essent (programma 4 Economie)

Op 27 mei 2009 hebben GS besloten de aandelen in het Productie- en Leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. Uit de verkoop aan RWE vloeien de deelnemingen zoals genoemd onder 1a t/m 1g voort. De provincie is voor 30,8% aandeelhouder in deze deelnemingen. Daarnaast treft u bij 1h de tijdelijke stichting 'Stichting Essent Sustainability Development' aan. Deze stichting is opgericht om toezicht te houden op het nakomen van afspraken uit de Duurzaamheidsovereenkomst welke is opgesteld bij de verkoop van Essent aan RWE. Onder deze paragraaf treft u daarmee alle Essent gerelateerde deelnemingen aan.

1a Enexis Holding BV (programma 4 Economie)

Doelstelling

Enexis beheert het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,5 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland diende Essent uiterlijk vóór 1 januari 2011 gesplitst te worden in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Leveringsbedrijf. Deze verplichte splitsing is doorgevoerd per 30 juni 2009. Op basis van de wet zijn de publieke aandeelhouders van Essent N.V. voor hetzelfde aandelenpercentage aandeelhouder geworden van Enexis. De vennootschap heeft ten doel:

a. het (doen) distribueren en het (doen)transporteren van energie, zoals elektriciteit, gas, warmte en (warm) water;
b. het instandhouden, (doen) beheren, (doen) exploiteren en (doen) uitbreiden van distributie en transportnetten met annexen voor energie;
c. het doen uitvoeren van alle taken die ingevolge de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet zijn toebedeeld aan een netbeheerder zoals daarin bedoeld;
d. het binnen de wettelijke grenzen ontplooien van andere operationele en ondersteunende activiteiten.

De provincie tracht met haar aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.

De provincie ziet Enexis als een strategische deelneming, niet als een financiële. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving. Dat betekent dat de Brabantse zeggenschap in het bedrijf een afspiegeling zou moeten zijn van de waarde van de Brabantse gas- en elektriciteitsnetten van Enexis. Dit vormt voor ons een belangrijk aanknopingspunt op het moment dat bijvoorbeeld (Brabantse) gemeenten hun aandelen zouden willen overdragen aan provinciale aandeelhouders.

Provinciaal risico

Het risico voor de aandeelhouders is relatief gering in relatie tot de waarde van het Netwerkbedrijf. Het nominaal aandelenkapitaal van deze vennootschap bedraagt € 149.682.196 t.o.v. een Eigen Vermogen van € 3,1 miljard. Daarmee zijn op grond van de wet (art 2.:81 BW) de verplichtingen en daarmee de aansprakelijkheid van de aandeelhouders in totaliteit jegens Enexis Holding N.V. ook beperkt tot dit bedrag. Waar het gaat om de wettelijk geregelde ratio van minimaal 40% eigen vermogen, bevindt Enexis zich op dit moment zelfs boven de 50% eigen vermogen. Gecombineerd met de achtergestelde status van de 'vordering op Enexis vennootschap' (zie 1c), levert dit een laag risico op voor de aandeelhouders van Enexis N.V.

Toekomstige verwachting

Enexis Holding N.V. opereert in een gereguleerde markt, onder toezicht van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Deze presenteerde op 1 mei 2013 de concept methodebesluiten die de basis vormen voor de tarieven in de periode 2014-2016. Deze kunnen ingrijpende verlagingen van het netto resultaat van de onderneming gaan betekenen als gevolg van de door de wetgever lager ingeschatte kapitaalskosten (WACC). Deze grote verandering is een van de belangrijke elementen die Enexis gebruikt bij het opstellen van het nieuwe strategisch

plan 2014-2018, dat in de AVA van 2014 door de aandeelhouders dient te worden vastgesteld. Het voorjaar van 2013 is door het bedrijf gebruikt om een brede consultatieronde te doen onder haar stakeholders. Met die resultaten gaat Enexis aan de slag. De aandeelhouderscommissie onder leiding van de provincie Noord-Brabant zal nauw bij dit traject betrokken blijven.

Enexis Holding BV	**Per 1 januari 2012**	**Per 31 december 2012**
Eigen vermogen	€ 3.130,9 mln.	€ 3.244,1 mln.
Vreemd vermogen	€ 3.227,8 mln. *	€ 3.682,6 mln.
Financieel resultaat	€ 229,4 mln. (over 2011)	€ 229,1 mln. (over 2012)
Dividend	€ 35.359.921,84 (over 2011)	€ 35.298.265,48 (over 2012) **

* Dit is gebaseerd op de jaarrekening 2012 (inclusief correctie van € 39,3 miljoen m.b.t. vooruit ontvangen bedragen)

***Let op in 2013 (over het jaar 2012) wordt een ander bedrag aan dividend op de begroting verantwoord:*
In 2013 was een bedrag van € 23 miljoen aan dividend begroot. Omdat wij € 12.298.265 meer aan dividend hebben ontvangen dan begroot wordt een deel van de dividend-inkomsten doorgeschoven naar 2014, om het begrotingsgat in 2014 te dichten dat daar dreigt te ontstaan vanwege lagere rente-inkomsten (lage rentestand). In totaal wordt in 2013 een bedrag verantwoord van € 27.891.414 en in 2014 € 7.406.851+ het bedrag dat in 2014 wordt uitgekeerd over 2013.

1b CBL Vennootschap B.V (programma 4 Economie)

Doelstelling

De functie van deze CBL Vennootschap BV is de Verkopende Aandeelhouders te vertegenwoordigen als medebeheerder (naast RWE, Enexis en Essent) van het CBL Escrow Fonds en te fungeren als "doorgeefluik" voor betalingen in en uit het CBL Escrow Fonds (CBL: cross border lease). Voor zover na beëindiging van alle CBL's en de betaling uit het CBL Escrow Fonds van de daarmee corresponderende voortijdige beëindigingvergoedingen nog geld overblijft in het CBL Escrow Fonds, wordt het resterende bedrag in de verhouding 50%-50% verdeeld tussen RWE en Verkopende Aandeelhouders.

Eind juni 2011 zijn alle CBL contracten vervroegd beëindigd. Het vermogen in het CBL Escrow Fonds was initieel $ 275 mln. Na aftrek van het bedrag dat nodig was voor de voortijdige beëindiging van de CBL-contracten resteerde een bedrag van ongeveer $ 20 mln. Besloten is dit bedrag aan te houden om eventuele advies- en andere afwikkelingskosten te kunnen opvangen.

Provinciaal risico

Met de voortijdige beëindiging van alle CBL-contracten is alleen nog sprake van een risico en daarmee aansprakelijkheid voor de aandeelhouders tot de hoogte van het bedrag ($ 20 mln.) in het CBL Escrow Fonds.

Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting

De advies- en andere afwikkelingskosten worden zeer gering ingeschat. Dit betekent dat een groot deel van het restantbedrag van $ 20 mln. uiteindelijk in de verhouding 50-50 zal kunnen worden uitbetaald aan respectievelijk de aandeelhouders en RWE en dat het fonds daarna geliquideerd kan worden.

CBL vennootschap BV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	$ 126.867	$ 129
Vreemd vermogen	$ 10.087.744	$ 9.922.870
Financieel resultaat	$ 96.158.160 (over 2011)	-$ 126.738 (over 2012)

1c Vordering op Enexis B.V. (programma 4 Economie)

Doelstelling

Als gevolg van de invoering van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) in Nederland is Essent per 30 juni 2009 gesplitst in een Netwerkbedrijf en een Productie- en Leveringsbedrijf. Essent heeft eind 2007 een herstructurering doorgevoerd waarbij de economische eigendom van de gas- en elektriciteitsnetten binnen de Essent-groep zijn verkocht en overgedragen aan Enexis tegen de geschatte fair market value. Omdat Enexis B.V. over onvoldoende contante middelen beschikte om de koopprijs hiervoor te betalen is deze onverschuldigd gebleven en omgezet in een lening van Essent Nederland B.V. In de Wet Onafhankelijk Netbeheer staat opgenomen dat er na splitsing geen financiële kruisverbanden mogen bestaan. Omdat het op dat moment niet mogelijk was om de lening extern te financieren is besloten om de lening (vordering) niet mee te verkopen aan RWE, maar over te dragen aan de aandeelhouders. Op het moment van overdracht bedroeg de vordering € 1,8 miljard. De vordering is vastgelegd in een leningovereenkomst bestaande uit vier tranches:

- 1e tranche € 450 mln., looptijd 3 jaar, rente 3,27%
- 2e tranche € 500 mln., looptijd 5 jaar, rente 4,1%
- 3e tranche € 500 mln., looptijd 7 jaar, rente 4,65%
- 4e tranche € 350 mln., looptijd 10 jaar, rente 7,2%

Enexis is gerechtigd om de tranches maximaal 1 jaar voor einde termijn, vervroegd geheel of gedeeltelijk af te lossen. Op basis van de Aanwijzing van de Minister van Economische Zaken is de 4e tranche van € 350 miljoen geoormerkt als achtergesteld ten behoeve van mogelijke toekomstige conversie naar het eigen vermogen van Enexis. In januari 2012 heeft Enexis de 1e tranche van totaal € 450 mln., van de aandeelhouderslening vervroegd afgelost.

Provinciaal risico

De aandeelhouders lopen zeer beheerst geachte risico's op Enexis Holding B.V. voor de niet tijdige betaling van rente en/of aflossing en, in het ergste geval, faillissement van Enexis Holding N.V.
Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting

Enexis heeft aangegeven de intentie te hebben de 2e tranche van totaal € 500 mln. in het 4e kwartaal van 2013 vervroegd te willen aflossen.

Vordering op Enexis BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 97.785	€ 94.168
Vreemd vermogen	€ 1.822.109.049	€ 1.367.290.974
Financieel resultaat	€ 5.730 (over 2011)	-/- € 3.707 (over 2012)

1d Verkoop vennootschap BV (programma 4 Economie)

Doelstelling

In het kader van de transactie met RWE hebben de verkopende aandeelhouders een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan RWE. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders overgedragen aan Verkoop Vennootschap. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims heeft RWE bedongen dat een deel van de verkoopopbrengst door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd in het General Escrow Fonds wordt aangehouden. Buiten het bedrag dat in het General Escrow Fonds zal worden gehouden, zijn de verkopende aandeelhouders niet aansprakelijk voor inbreuken op garanties en vrijwaringen.

Daarmee is de functie van Verkoop Vennootschap B.V. dus tweeërlei:

a. namens de verkopende aandeelhouders eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RWE.

b. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat in het General Escrow Fonds is gestort.

Het vermogen in het General Escrow Fonds was initieel € 800 mln. In april 2011 is het eerste deel van de General Escrow minus gemelde claims door RWE vrijgevallen en aan de aanhouders uitgekeerd. In het General Escrow Fonds resteert nu nog een bedrag van € 440 miljoen voor de afwikkeling van claims van RWE als gevolgen van garantie en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven.

Het General Escrow Fonds wordt belegd conform de FIDO/RUDDO regels die gelden voor decentrale overheden.

Provinciaal risico
Het financiële risico is beperkt tot eventuele claims van RWE als gevolg van garanties en vrijwaringen die door de verkopende aandeelhouders zijn afgegeven en het maximale bedrag (€ 440 mln.) dat nog in het General Escrow Fonds resteert.
Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000), art 2.:81 BW.

Toekomstige verwachting
De looptijd van deze vennootschap is afhankelijk van de periode dat claims (die door RWE tot uiterlijk 30 september 2015 kunnen worden ingediend) worden afgewikkeld.

Verkoop Vennootschap BV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 416.018.399	€ 415.870.934
Vreemd vermogen	€ 29.674.310	€ 30.416.365
Financieel resultaat	-/- € 5.154.945 (over 2011)	€ 5.852.535 (over 2012)

<u>1e Claim Staat Vennootschap BV. (programma 4 Economie)</u>
Doelstelling
In februari 2008 zijn Essent en Essent Nederland B.V., met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent N.V. over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent blijft worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft binnen de Essent groep), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de "Claim Staat Vennootschap BV").

De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. De advocaat-generaal heeft op 16 april jl. in zijn conclusie betoogd dat hij van oordeel is dat een absoluut verbod op het privatiseren van een

distributienetbeheerder verenigbaar is met het Europees recht. Het advies van de advocaat-generaal wordt in de meeste gevallen gevolgd door de Hoge Raad, d.w.z. dat de WON verbindend wordt verklaard.

Provinciaal risico
Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (ongeveer € 20.000) bedragen (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting
Mocht in cassatie, de WON alsnog onverbindend worden verklaard dan zal Claim Staat Vennootschap besluiten of een schadeprocedure tegen de Staat gestart kan worden.

Claim Staat vennootschap BV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 81.378	€ 66.482
Vreemd vermogen	€ 3.144	€ 1.785
Financieel resultaat	-/- € 5.195 (over 2011)	-/- € 14.896 (over 2012)

1f Attero Holding N.V. (programma 4 Economie)

Doelstelling
Attero Holding N.V. is houdstermaatschappij van Attero B.V. Aangezien Attero geen deel uitmaakte van de verkoop van Essent N.V. aan RWE, is destijds onderzocht of een separate verkoop van Attero mogelijk was. Aangezien dit niet mogelijk bleek, zijn de aandeelhouders van Essent N.V. nu rechtstreeks aandeelhouder van Attero Holding N.V. Attero Holding N.V. heeft onder andere ten doel: het deelnemen in vennootschappen die werkzaam zijn op het gebied van de afvalverwijdering en –verwerking (waaronder in het bijzonder logistieke activiteiten), recycling/verwerking en het geschikt maken van afval tot producten voor hergebruik en energieopwekking.

In januari 2010 heeft de AvA van Essent Milieu ingestemd met een wijziging van de statuten. De naam Essent Milieu werd gewijzigd in Attero. Er werd eveneens ingestemd met een Convenant, dat de AHC een sterkere positie geeft dan op grond van de Statuten is voorzien. Zo heeft de AHC het recht van aanbeveling met betrekking tot de benoeming van 1/3 van het aantal leden van de Raad van Commissarissen. Hiernaast voert de AHC overleg met de Raad van Bestuur over het strategiebeleid en dividendbeleid en over (des)investeringen van bepaalde omvang en ingrijpende wijzigingen van de structuur van de vennootschap.

Provinciaal risico
Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt zich tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (voor de provincie is dit ongeveer 30,8% van € 1.496.822) (art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting
In juni 2010 heeft de AvA van Attero de strategie van Attero vastgesteld. Het bedrijf richt zich op maximale terugwinning, hergebruik en nuttige toepassing van grondstoffen uit afval. Attero behoort tot de marktleiders op het gebied van opwekken van (duurzame) energie uit diverse afvalstromen, verwerking van gft-afval en beheer van stortplaatsen. Het bedrijf is een van de grootste producenten van groen gas. Meer en meer richt het zich op het terugwinnen van herbruikbare materialen.
Bij het verkoopproces van Essent was het de bedoeling ook dit onderdeel te verkopen, aangezien afvalverwerking niet als een provinciale taak wordt gezien. Omdat de verkoop niet kon worden geëffectueerd is besloten Attero vooralsnog als zelfstandige onderneming aan te houden en met verkoop te wachten tot een ander moment. Inmiddels is de afvalmarkt danig veranderd waardoor er een nieuwe afweging noodzakelijk zal zijn met betrekking tot de toekomst van Attero. In 2012 heeft Attero met zijn aandeelhouders de mogelijkheid van het

model Publiek Dienstverlener onderzocht. De inzet hiervan was Attero bedrijfsjuridisch te herstructureren zodat gemeentelijke klanten (tevens aandeelhouders) hun opdrachten tot afvalverwerking onderhands (dat wil zeggen: zonder aanbestedingsprocedure) aan Attero zouden kunnen verlenen. Omdat niet voldoende gemeenten hebben aangegeven zich in dit model te kunnen vinden, is per 1 november 2012 dit proces stopgezet. Vervolgens is op 19 juni 2013 de stap gezet om het proces voor de mogelijke verkoop van Attero te verkennen. U bent hierover op 19 juni 2013 geïnformeerd.

In juni 2010 heeft de AvA van Attero eveneens het dividendbeleid vastgesteld. Hierin wordt gewerkt aan een solvabiliteit van 35% die in 3 tot 5 jaar wordt bereikt. De hoogte van het dividend bedraagt 30% van de genormaliseerde winst na belastingen tot het niveau van 35% solvabiliteit is bereikt. Daarna zal het dividenduitkeringspercentage volgens het voorgestelde beleid 50% van de genormaliseerde winst na belastingen bedragen. Daarbij wordt voor de periode t/m 2013 een minimum dividend van € 7,5 miljoen gegarandeerd.

Attero Holding NV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 274.152.000	€ 273.492.000
Vreemd vermogen	€ 544.940.000	€ 500.834.000
Financieel resultaat	€ 25.445.000 (over 2011)	€ 8.092.000 (over 2012)
Dividend	€ 2.528.707 (over 2011)	€ 2.311.829 (over 2012)

Provinciale doelstellingen

In de Evaluatie van de Deelnemingenportefeuille is geconcludeerd dat door de gewijzigde omstandigheden in de afvalmarkt een nieuwe afweging nodig zal zijn over de wenselijkheid van de verkoop van de aandelen Attero.
In het proces om te komen tot het Publiek Dienstverlenerschap is nauw samengewerkt tussen de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen en de AHC van Attero. Na het stopzetten van het Publiek Dienstverlenermodel heeft Attero zich met zijn aandeelhouders beraden op de toekomst. De op 19 juni 2013 ingezette stap naar een mogelijke verkoop van Attero is hier het resultaat van. Hiernaast heeft de focus gelegen op het behoud van aandeelhouderswaarde.

1g Publiek belang elektriciteitsproductie BV (PBE) (programma 4 Economie)

Doelstelling

Onderdeel van Essent was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta NV uit Zeeland heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE bij de rechter aangevochten. Er liepen zowel een kort gedingprocedure als bodemprocedure. PBE had het 50% belang in EPZ bij Energy Resources Holding (ERH) ondergebracht.
In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, ERH alsnog geleverd aan RWE. PBE blijft bestaan met een beperkt takenpakket. PBE zal de zaken afwikkelen die uit de verkoop voortkomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant borging publiek belang kerncentrale Borssele uit 2009 die nopen tot voortbestaan van PBE in afgeslankte vorm. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap.

Provinciaal risico

Het financiële risico na de levering van ERH aan RWE, waarmee de vervreemding van de aandelen Essent nu is afgerond, is beperkt tot eventuele contractueel vastgelegde mogelijkheden van claims c.q. garanties. Eventuele claims komen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap BV).
Daarnaast is het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt tot de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (voor de provincie is dit ongeveer 30,8% van € 1.496.822)

(art 2.:81 BW)

Toekomstige verwachting
Binnen PBE is nog vanaf medio 2012 een bedrag tussen de € 1,5 en 2,0 miljoen (merendeel aandelenkapitaal) achtergebleven om mogelijke zaken die uit de verkoop voortkomen af te wikkelen.

Publiekbelang elektriciteitsproductie BV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 27.656.822	€ 1.634.794
Vreemd vermogen	€ 181.000	€ 154.916
Financieel resultaat	€ 722.394.497 (over 2011)	-/- € 61.672 (over 2012)

1h Stichting Essent Sustainability Development (programma 4 Economie)

Doelstelling
De voormalig aandeelhouders van Essent, waaronder de provincie Noord-Brabant, en RWE AG hebben in september 2009 hun handtekening gezet onder de Verkoopovereenkomst (Sale and Purchase Agreement, SPA). De aandelen Essent zijn sinds dat moment in handen van RWE. Om de verwerving, levering en productie van energie (waarbij een goede balans van beschikbaarheid, duurzaamheid en betaalbaarheid van energie wordt nagestreefd) na de verkoop aan RWE te borgen is in de Verkoopovereenkomst een clausule opgenomen. Deze clausule, de Duurzaamheidsovereenkomst schrijft voor dat de Stichting Essent Sustainability Development wordt opgericht en dat deze toezicht zal houden op de voortgang in de uitvoering van het Ontwikkelingsplan 2009-2013, welke onderdeel uitmaakt van de Duurzaamheidsovereenkomst.
De Stichting bewaakt de uitvoering van de afspraken uit het Ontwikkelingsplan. De stichting kent een Bestuur, een Sustainability Development Council (SDC) en een Vendors Council (VC). Het Bestuur is op dezelfde wijze samengesteld als de huidige Aandeelhouderscommissie. De SDC bestaat uit 6 leden, waarvan 3 worden benoemd door de verkopende aandeelhouders en 3 worden benoemd door RWE en Essent. In de VC heeft elke verkopende aandeelhouder een vertegenwoordiger met stemrechten conform het aandelenbelang in Essent NV dat de verkopende aandeelhouder ten tijde van de verkoop had.

Provinciaal risico
Er bestaat een risico dat een deel van de gemaakte afspraken in de duurzaamheidsovereenkomst niet worden nagekomen. Dit heeft echter géén financiële gevolgen voor de provincie.

Huidige situatie
De Stichting Essent Sustainability Development is inmiddels officieel opgericht. Er zijn geen middelen ingebracht bij de oprichting van de Stichting en er is dan ook geen financiële balans. Eventueel gemaakte kosten worden betaald door Essent. Begin 2013 zijn de oud-aandeelhouders, per brief, over de voortgang geïnformeerd. De stichting zal vooralsnog tot 31-12-2013 blijven bestaan en het Bestuur zal tegen die tijd oordelen over de nakoming van de afspraken uit de Duurzaamheidsovereenkomst.

-2 NV Brabant Water (programma 4 Economie)

Doelstelling
Brabant Water verzorgt de drink- en industriewatervoorziening aan 2,4 miljoen inwoners en het bedrijfsleven in Noord-Brabant. De provincie Noord-Brabant heeft 31,6% van de aandelen Brabant Water in bezit. Op grond van de Drinkwaterwet dienen drinkwaterbedrijven in publieke handen te zijn. Doelstelling is om alle afnemers van Brabant Water ten allertijden van veilig drinkwater te voorzien tegen een lage prijs. Qua prijs is de doelstelling om tot de laagste 3 van Nederland te gaan behoren (momenteel is dat de 4e plek). De provincie heeft nu nog het recht twee commissarissen te benoemen. Het aantal commissarissen bij Brabant Water zal worden teruggebracht naar 5, waarna de provincie nog maar 1 commissaris voor benoeming kan voordragen.

In 2011 heeft de aandeelhoudersvergadering ingestemd met het Strategische Plan 2012 -2016 van Brabant Water. Hierin is onder meer aangegeven dat Brabant Water inzet op tarieven die tot de laagste drie van Nederland behoren. Ook is ingestemd met een uitgebreid drinkwateronthardingsplan. Het Rijk heeft in 2011 een belasting op drinkwater afgeschaft, wat gunstig uitwerkt op de tarieven voor de klanten van Brabant Water.

Eind 2012 is tussen de provincie Noord-Brabant en Brabant Water NV een overeenkomst bereikt over het treffen van een voorziening om verdrogingsschade aan de natuur als gevolg van grondwateronttrekkingen tegen te gaan.

Brabant Water NV	**Per 1 januari 2012**	**Per 31 december 2012**
Eigen vermogen	€ 398.295.000	€ 437.682.000
Vreemd vermogen	€ 404.600.000	€ 392.639.000
Financieel resultaat	€ 39.084.000 (over 2011)	€ 39.387.000 (over 2012)
Dividend	Geen dividend uitgekeerd	Geen dividend uitgekeerd

-3 Eindhoven Airport (programma 4 Economie)

Doelstelling

Eindhoven Airport wil als Nederlands grootste regionale luchthaven een bijdrage leveren aan een goede bereikbaarheid. Dit doet zij door het winstgevend en duurzaam exploiteren van een luchthaven die reizigers direct of indirect toegang geeft tot bestemmingen over de hele wereld. Een goede (inter)nationale bereikbaarheid is een voorwaarde voor de regio Zuidoost-Brabant om zich economisch te kunnen ontwikkelen.
In haar bedrijfsvoering streeft de luchthaven ernaar de belangen van alle betrokkenen zo optimaal mogelijk te behartigen en respecteert zij de ruimtelijke en milieutechnische kwaliteit van de omgeving.
In 2012 is Eindhoven Airport verder doorgegroeid naar bijna drie miljoen passagiers en ruim 24.000 vliegbewegingen. Dit is een groei van respectievelijk 13 % en 10 % ten opzichte van 2011. De afgesproken gefaseerde groei van het geluidsoppervlak van de 35 Ke-zone is 4,1 km2 in 2012 naar 6 km2 na evaluatie in 2015, naar 10,8 km2 geluidsruimte in 2016. In 2012 heeft een overschrijding van 0,18 km2 (4 %) van de afgesproken geluidsruimte plaatsgevonden nl. 4,28 km2. In 2013 zal dit worden gekort op de afgesproken geluidsruimte.
Om Eindhoven Airport klaar te maken voor de groei van het vliegverkeer tot 2020 is inmiddels een hotel, de vergroting van de terminal, nieuwe retail- en horecamogelijkheden en de aanleg van parkeergarage P4 gerealiseerd.
In 2012 is het Ministerie gestart met de procedure van het luchthavenbesluit voor de luchthaven Eindhoven, naar verwachting zal deze begin 2014 gereed zijn. Het luchthavenbesluit is van groot belang voor de toekomstige groei van Eindhoven Airport. De provincie heeft 24,5% van de aandelen in bezit.

Eindhoven Airport NV	**Per 1 januari 2012**	**Per 31 december 2012**
Eigen vermogen	€ 38.082.031	€ 44.500.430
Vreemd vermogen	€ 32.612.129	€ 33.921.678
Financieel resultaat	€ 7.287.997 (over 2011)	€ 6.761.049 (Over 2012)
Dividend	€ 56.722 (over 2011)	€ 113.444 (over 2012)

-4. BOM Holding BV (BOM) (programma 4 Economie)

De Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij (BOM) stelt zich ten doel de sociaal-economische structuur van de provincie Noord-Brabant duurzaam te versterken via vier kerntaken. De kerntaken zijn Ontwikkeling & Innovatie (O&I, stimuleren samenwerking bedrijfsleven & kennisinstellingen m.n. in Topsectoren), Investeringsbevordering (IB, het actief werven en verankeren van nieuwe, met name buitenlandse, bedrijven), Bedrijventerreinen (BT, het herstructureren van bedrijventerreinen) en Participatie en Beheer (P&B, het investeren van risicodragend kapitaal in innovatieve en snelgroeiende ondernemingen in Brabant).

Door een extra kapitaalinzet van de provincie Noord-Brabant in de BOM in jaar 2011 van € 10 miljoen en van het Rijk (i.c. ministerie van Economische Zaken) van € 6,4 mln. werd de aandelenverhouding tussen provincie en rijk gewijzigd van 32,6%- 67,4% in 42,5%-57,6%.

Op verzoek van de aandeelhouders van de N.V. BOM, het Rijk en de provincie Noord-Brabant is in 2012 gewerkt aan het inrichten van een Holding-structuur van de BOM, die vanaf januari 2013 operationeel zal zijn. Achterliggende reden is de wens van het Rijk haar activiteiten in de BOM en overige regionale ontwikkelingsmaatschappijen te beperken en af te bakenen. In de nieuwe BOM Holding B.V., waarvan de provincie enige aandeelhouder zal zijn, zullen onder meer de volgende dochtermaatschappijen worden ondergebracht: BOM Business Development & Foreign Investments , BOM Capital I en II, Bedrijfslocaties (de BHB), Pivotpark (voorheen OLSP), het Spin-Off fonds en BOM Vastgoed (het kantoorgebouw). Om fiscale redenen in relatie tot personeelsdetachering door de BOM Holding zal deze een fiscale eenheid worden met BOM Business Developoment etc. en BOM Capital I. Als gevolg hiervan zal de provincie meerderheidsaandeelhouder worden van BOM Business Development etc. en BOM Capital I. De aandelenverhouding zal vanaf januari 2013 als volgt zijn: provincie 50,1%, Rijksoverheid 49,9%.

Intussen wordt ook verkend hoe de samenwerking tussen de verschillende regionale ondersteuningorganisaties en de BOM kan worden versterkt. De samenwerking beperkt zich niet tot Brabantse grenzen, maar strekt zich uit over de provincie Zeeland. De holdingstructuur is ondersteunend aan de ambities zoals beschreven in het meerjarenprogramma BOM 2013-2016.

NV BOM	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 31.623.182	€ 30.702.524
Vreemd vermogen	€ 18.640.257	€ 42.544.523
Financieel resultaat 2012	€ 610.245 (over 2011)	- € 859.750 (over 2012)

Toelichting tabel:
Het gaat hier om geconsolideerde cijfers van 'de oude' NV. In de consolidatie zijn de volgende vennootschappen opgenomen: BOM Vastgoed, Pivotpark Holding (voorheen OLSP), Biobased Brabant Fonds en Life Sciences & Health Fund. Het negatieve resultaat wordt met name veroorzaakt door de hoogte van de verstrekte leningen aan het Biobased Brabant Fonds en Pivotpark Holding (OLSP), de hieraan gelieerde voorzieningen en de kortlopende schulden samenhangend met de deelneming Pivotpark.
Het resultaat van de enkelvoudige vennootschap BOM (excl. Pivotpark Holding) laat daarentegen een positief resultaat van € 479.554 zien.
In de tabel op de eerste pagina van deze paragraaf is het provinciaal aandeel opgenomen van de nieuwe BOM Holding.

Onderdeel van de BOM Holding - Brabantse herstructureringsmaatschappij bedrijventerreinen (programma 4 Economie)

De Brabantse aanpak bestaat uit 2 onderdelen: expertise-unit Bedrijventerreinen (als onderdeel van de N.V. BOM) en de Brabantse Herstructureringsmaatschappij voor Bedrijventerreinen (BHB) als participatiefonds. De kennis- en expertise-unit stelt herstructureringsplannen op voor verouderde terreinen. De gemeenten, projectontwikkelaars en waar nodig de BHB zelf participeren financieel in de herstructureringsprojecten om de gemaakte plannen uit te kunnen voeren.

De BHB participeert in herontwikkelingsprojecten als aan de participatiecriteria wordt voldaan. Het daarvoor benodigde kapitaal komt uitsluitend van de provincie. Een achtergestelde lening van de BOM aan de BHB is in 2011 ingetrokken. De provincie maakt gebruik van agiostortingen. De agiostortingen worden gefinancierd uit het herstructureringsbeleid (€ 30 mln over de periode 2005-2015), intensiveringsbeleid bestuursakkoord (€ 10 mln

voor 2007-2011) en het maatregelenpakket kredietcrisis (€ 9,5 mln voor 2009-2010). De derde tranche-storting van € 10 mln. (als onderdeel van de eerste € 30 mln.) is wel toegekend, maar is tot nu toe niet geëffectueerd. Met de BHB is afgesproken dat storting naar behoefte en op verzoek van de BHB zal gebeuren. De wel plaatsgevonden kapitaalstortingen zijn gepaard gegaan met uitbreiding van het aandelenbezit van de provincie in de BHB. De aandelenverhouding is sinds 8 juni 2010 92% (PNB) versus 8% (BOM).

BHB BV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 31.817.954	€ 25.894.200
Vreemd vermogen	€ 15.139.107	€ 13.946.002
Financieel resultaat	-/- € 2.605.755 (over2011)	-/- € 5.923.754 (over 2012)

Toelichting financieel resultaat:
De oorzaak van het negatieve resultaat van de BHB is de toegenomen hoogte van de voorziening. Deze toename van de voorziening is enerzijds het gevolg van het opstarten van exploitaties (voorziening wordt al getroffen bij de start; voorzichtigheidsprincipe), anderzijds door de economische crisis, waardoor uitgifte in projecten vertraging oploopt. Tot slot: de omvang van de post voorzieningen is overigens in zeer belangrijke mate beïnvloed door de participaties uit het Kredietcrisis-programma en de Nimby-opgaven die een veel hoger risicoprofiel kennen dan gebruikelijke participaties.

-5. Ontwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (RvR) (programma 2 Ruimte)

De provincie heeft aan de sanering van de intensieve veehouderij, de glastuinbouw, de voormalige militaire terreinen en de sloop van overbodige bebouwing een bedrag van ca. € 209 miljoen uitgegeven. Deze kosten moeten worden terugverdiend door de uitgifte van in het algemeen ruime woningbouwkavels. Dit is de aanpak ruimte voor ruimte. De provincie geeft de woningbouwkavels niet zelf uit. Samen met private partijen heeft zij hiervoor de ontwikkelingsmaatschappij ruimte voor ruimte opgericht. De ontwikkelingsmaatschappij heeft tot op heden € 113 miljoen van de al betaalde saneringskosten terugverdiend. De huidige problemen op de woningbouwmarkt hebben duidelijk invloed op het tempo waarin het nog resterend bedrag wordt terugverdiend. Eind 2012 zijn hierdoor forse financiële problemen gesignaleerd in met name de liquiditeitspositie. Inmiddels is duidelijk dat het business-model geschikt is voor het terugverdienen van de voorgefinancierde uitgaven, maar hiervoor is een langere tijd nodig dan was verwacht. De provincie beraadt zich samen met haar private partners op vervolgstappen.

De ontwikkelingsmaatschappij kent een BV/CV structuur. Naast de Ruimte voor Ruimte Beheer BV vindt de ontwikkeling en verkoop van de woningbouwkavels plaats in de Ruimte voor Ruimte I CV en II CV.

ORR I CV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 15.039.000	€ 14.815.000
Vreemd vermogen	€ 10.141.000	€ 7.800.000
Financieel resultaat	€ 1.057.000 (over 2011)	-/- € 224.000 (over 2012)

ORR II CV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 133.000	-/- € 1.137.000
Vreemd vermogen	€ 25.550.000	€ 38.169.000
Financieel resultaat	€ 93.000 (over 2011)	-/- € 1.270.000 (over 2012)

ORR BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 256.000	€ 170.000
Vreemd vermogen	€ 241.000	€ 254.000
Financieel resultaat	€ 45.000 (over 2011)	€ 14.000 (over 2012)
Dividenduitkering	€ 28.000 (over 2011)	geen

-6. Tuinbouwontwikkelingsmaatschappij (TOM) (programma 2 Ruimte)

De TOM CV/BV houdt zich bezig met het ontwikkelen van glastuinbouwgebieden. De Provincie Noord-Brabant en ZLTO (NCB-Ontwikkeling) nemen ieder voor 50% deel in het aandelenkapitaal van de TOM BV, terwijl de deelneming in TOM CV als 'stille vennoot' is bepaald op ieder 49,75%. Het restant (0,5%) is in handen van TOM BV, zijnde de beherend vennoot.

In 2011 is de garantie ten behoeve van de TOM die de provincie aan de Rabobank heeft verleend verhoogd van € 7 miljoen tot € 14 miljoen. Zij zal weer worden teruggebracht tot € 7 miljoen zodra de TOM 50% van de gronden in het project Agro- en Foodcluster Nieuw Prinsenland (gemeente Steenbergen) heeft uitgegeven.

De doelstellingen van de TOM zijn in 2010 geactualiseerd. De hoofddoelstelling is het realiseren van circa 500 ha aan duurzame glastuinbouwpercelen voor circa 390 ha netto glas. Op 31 december 2012 was de TOM actief op zeven locaties, waarvan de locaties in de gemeente Steenbergen (300 ha) en Deurne (150 ha) de belangrijkste zijn. In totaal had de TOM 437 ha grond in portefeuille, waarvan 428 ha in eigendom en 9 ha in optie. Er waren 219 ha verkocht, waarvan 145 ha aan glastuinbouwbedrijven (29% van de doelstelling).

De laatste jaren heeft de TOM last van de slechte markt voor glastuinbouwproducten en van de financiële crisis. De combinatie van beide factoren maakt het tuinbouwondernemers zeer moeilijk om nieuwe vestigingen te financieren. Tot op heden is de verwachting nog steeds dat de TOM haar doelstellingen (zowel maatschappelijk als financieel) zal realiseren, zij het in een veel langere periode dan de 10 jaren die bij de oprichting in 2002 werden voorzien. Mogelijk dat in 2013 een herfinanciering aan de orde zal zijn, in verband met de langere periode die nodig is voor het behalen van de doelstellingen.

TOM CV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	-/- € 4.305.441	-/- € 5.515.406
Vreemd vermogen	€ 53.405.544	€ 56.509.751
Financieel resultaat	-/- € 2.722.843 (over 2011)	-/- € 1.209.373 (over 2012)

TOM BV	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen	€ 18.000	€ 18.000
Vreemd vermogen	€ 206.483	€ 246.467
Financieel resultaat	€ 0 (over 2011)	€ 0 (over 2012)

-7. Agro & Co Kapitaalfonds BV (programma 4 Economie)

Agro & Co Kapitaalfonds B.V. is de 'participatiepoot' van de Stichting Agro & Co, de ontwikkelingsorganisatie op het vlak van nieuwe, perspectiefvolle, agro-gelieerde bedrijvigheid, met als doel bevordering van de dynamiek en duurzaamheid van het Brabantse landelijk gebied. De Stichting Agro & Co is de ontwikkel- en adviespoot van Agro & Co.
Doel van het Kapitaalfonds is deelname in activiteiten in de vorm van risicodragend kapitaal. Medeoprichters van Agro & Co zijn de ZLTO (NCB Participaties) en de gezamenlijke Brabantse Rabobanken. De drie partijen nemen voor dezelfde bijdrage en op dezelfde voorwaarden deel in het Kapitaalfonds.

In 2006 werd de bijdrage van € 7 miljoen volgestort door de drie partijen; iedere partij heeft een aandeel betaald van € 2.333.333,-. Storting van nog openstaande tranches heeft niet meer plaatsgevonden.
In april 2011 hebben de aandeelhouders besloten om per 1 juli 2012 Agro & Co te beëindigen, zowel Stichting als Kapitaalfonds. De Stichtingsactiviteiten werden medio 2012 beëindigd. Het exit-traject van lopende participaties van het Fonds loopt nog (streefdatum eind 2013).

Agro & Co	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 4.480.717	€ 2.334.425
Vreemd vermogen	€ 43.968	€ 28.587
Financieel resultaat	-€ 165.604 (over 2011)	- € 2.146.292 (over 2012)

Toelichting op tabel:
Het grote negatieve resultaat wordt veroorzaakt door de voorzieningen op participaties en leningen u/g waarvoor nog overnamepartners worden gezocht (cfm. exitstrategie).

-8 Business Park Aviolanda B.V. (programma 4 Economie)
De provincie neemt deel in een gezamenlijke onderneming die sinds april 2010 eigenaar is van het bedrijventerrein van Stork/Fokker bij de vliegbasis te Woensdrecht (zie PS 45/09*). Bij de overdracht van het terrein hebben de twee daarop gevestigde Fokkerbedrijven hun grond en opstallen in erfpacht genomen. De joint-venture is samen met de gemeente Woensdrecht, de Brabantse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen en Stork opgericht. Ze bestaat uit een holding en twee dochtermaatschappijen ('beheer' en 'ontwikkeling'), alsmede uit een ontwikkelingsmaatschappij (GEM Aviolanda Woensdrecht CV/BV).

Het doel is ruimte ter beschikking te stellen voor de nieuwvestiging van hoofdzakelijk luchthavengebonden bedrijven waardoor Woensdrecht als centrum voor onderhoud van vliegtuigen en vliegtuigonderdelen wordt versterkt zonder dat dit ten koste gaat van de hoge natuur- en landschapswaarden in de omgeving. In eerste instantie gaat het hierbij om 4,7 ha. Later kan daar nog eens 1,1 ha bijkomen.

Risico's die de onderneming van de joint-venture bedreigen zijn:
- De belangstelling voor de vestiging van bedrijven valt tegen;
- Stork/Fokker trekt weg uit Woensdrecht;
- De beoogde samenwerking met Defensie komt niet van de grond
- Ruimtelijke ordenings-, milieu- en natuurbeschermingsregels staan de uitoefening van de gewenste bedrijfsactiviteiten in de weg;
- De joint venture heeft teveel voor het terrein en de opstallen betaald;
- Onverwacht grote bodemverontreiniging treedt aan het licht.

Tot op heden doet met name het eerste risico zich voor: het is bijzonder moeilijk om in de internationaal onder grote concurrentiedruk staande markt luchthavengebonden bedrijvigheid aan te trekken. In de afgelopen jaren is één bedrijf neergestreken op het businesspark, te weten Aircraft End-of-Life Solutions (AELS). Dit bedrijf legt zich toe op het duurzaam de-assembleren van vliegtuigen.

Business Park Aviolanda BV	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 10.174.343*	€ 10.633.540
Vreemd vermogen	€ 15.092.860	€ 14.594.363
Financieel resultaat 2012	-€ 1.105.933 (over 2011)*	€ 459.197 (over 2012)

* Inclusief correctie van de jaarrekening 2012.

-9. en 10. Overige deelnemingen (algemeen financieel beleid)

De provincie brengt via de deelnemingen in NV Waterschapsbank en NV Bank voor Nederlandse Gemeenten een stukje provinciale betrokkenheid tot uitdrukking bij financiële instellingen die gericht zijn op de lagere overheid.
Het uit deze deelnemingen ontvangen dividend wordt als algemeen dekkingsmiddel in de begroting ingezet.
Het ontvangen dividend Nederlandse Waterschapsbank bedroeg in 2011 € 28.920,–. In 2012 heeft de Nederlandse Waterschapsbank geen dividend uitgekeerd om zodoende het eigen vermogen te versterken om te kunnen voldoen aan de verscherpte toezichtregels (Basel III).
Het ontvangen dividend BNG bedroeg in 2011 en 2012 respectievelijk € 92.000,– en € 46.000,–

11. Delta NV (algemeen financieel beleid)

Delta is in 1991 ontstaan uit een fusie tussen Watermaatschappij Zuidwest-Nederland (WMZ) en de Provinciale Zeeuwse Energie Maatschappij (PZEM). Aangezien deze fusie werd betaald in aandelen en de provincie aandelen bezat in WMZ, werd Noord-Brabant aandeelhouder in Delta met een aandelenpercentage van 0,05% (8 aandelen). Naast de provincie zijn ook de gemeenten Woensdrecht en Bergen op Zoom Brabantse aandeelhouders van Delta NV.
In 2011 is een einde gekomen aan het conflict met Delta over de verkoop van ERH/EPZ aan RWE. Hierdoor zijn de aandelen EPZ (kerncentrale Borssele) voor 70% in handen gekomen van Delta en voor 30% in die van RWE. Op 13 december 2011 hebben GS besloten om haar aandelen Delta te gaan verkopen. We hebben de aandelen tot op heden nog niet kunnen verkopen, maar de mogelijkheden hiervoor worden onderzocht.

Delta NV	**Per 1 januari 2012**	**Per 31 december 2012**
Eigen vermogen	€ 1.179.820.000	€ 1.187.865.000
Vreemd vermogen	€ 2.032.923.000	€ 1.876.028.000
Financieel resultaat	€ 90.705.000 (over 2011)	€ 87.946.000 (over 2012)
Dividend	€ 20.942 (over 2011)	€ 20.942 (over 2012)

12. Oss Life Sciences Park (OLSP) Vastgoed BV (programma 4 Economie)

OLSP Vastgoed BV is opgericht op 31 januari 2012 en kent twee aandeelhouders, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Oss, in de verhouding 2:1. Daarnaast heeft de provincie een hypothecaire lening verstrekt van maximaal € 10 miljoen. Hiervan is bij aankoop € 5,8 miljoen verstrekt. Ook BHB investeert in de toekomst € 2,5 miljoen in de herstructurering van de gebouwen op het park. OLSP Vastgoed BV is eigenaar van een vijftal gebouwen op het MSD-terrein in Oss, welke langjarig zijn verhuurd aan Pivot Park BV (30 jarige huurovereenkomst). 2012 heeft vooral in het teken gestaan van de eerste initiële investeringen om het gebouw geschikt te maken als multi-tenant gebouw, daarnaast is de organisatie van Vastgoed BV ingericht en bemenst. In 2013 is het Meerjarig Onderhouds- en Investeringsplan vastgesteld. Een en ander gebeurt in nauwe samenwerking met het Pivot Park BV, welke onderdeel is van de BOM.

OLSP Vastgoed BV	**Per 31 december 2012**
Eigen vermogen	€ 6.990.142
Vreemd vermogen	€ 6.117.849
Financieel resultaat	€ 190.142 (over 2012)
Dividend	€ 12.000 (over 2012)

Gemeenschappelijke regelingen

Havenschap Moerdijk (programma 4 Economie)

Het Havenschap Moerdijk is een gemeenschappelijke regeling met als doel het doen aanleggen en exploiteren van complexe industrieterreinen en -havens. Deelnemers zijn de provincie en de gemeente Moerdijk (ieder voor 50%).

De portefeuillehouder Ruimtelijke Ordening en Wonen van de provincie is lid en voorzitter van het dagelijks bestuur en lid en voorzitter van de Raad van Bestuur.
In de Raad van Bestuur hebben voorts twee PS-leden en nog een lid van Gedeputeerde Staten zitting. De provincie deelt mee in de overschotten en tekorten die bij de gronduitgiften van het schap ontstaan alsmede in de exploitatieresultaten.

De gemeente Moerdijk, Havenschap Moerdijk en provincie hebben gezamenlijk een breed afgewogen en gedragen lange termijn strategie en uitvoeringsprogramma voor de toekomstige positie van de haven van Moerdijk opgesteld in 2013. Het gaat hierbij om de haven, zijn omgeving en de wisselwerking daartussen. Gelet op de huidige situatie en potenties zijn keuzes gemaakt voor het toekomstig profiel van de haven. Dit profiel is bedoeld voor het benutten van kansen voor de toekomst.
In 2014 zal verder gewerkt worden aan het uitwerken van de uitvoeringsagenda en de financiële gevolgen hiervan en zal gestart worden met de uitvoering. Ook wordt in 2013 naar verwachting besloten dat het Havenschap de ontwikkeling en exploitatie van het Logistiek Park Moerdijk voor haar rekening zal nemen. De besluitvorming hierover in PS vindt plaats na de zomer.

Havenschap Moerdijk	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 75.000.323	€ 79.511.513
Vreemd vermogen	€ 143.656.438	€ 131.541.681
Financieel resultaat	€ 11.560.338 (over 2011)	€ 5.045.643 (over 2012)

Parkschap Nationaal Park de Biesbosch (programma 03 Ecologie- Natuur, bos en landschap)
Sinds 1 januari 2011 is het Natuur- en recreatieschap Nationaal Park de Biesbosch opgegaan in Parkschap Nationaal Park de Biesbosch met als doel de bescherming en de ontwikkeling van de natuur, de bewaring en de ontwikkeling van het landschap en de zorg voor en de ontwikkeling van de recreatie in dit gebied. Bestuurlijk is de provincie vertegenwoordigd met de gedeputeerde voor Natuur.
De provincie Noord-Brabant draagt in 2013 voor € 64.266 bij in de begroting van het Parkschap, die bedoeld is voor een bijdrage in de bestuurskosten en een bijdrage aan de activiteiten van het Parkschap die betrekking hebben op het Brabantse deel van de Biesbosch

Nat.Park de Biesbosch	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Eigen vermogen	€ 769.414	€ 675.156
Vreemd vermogen	€ 2.679.278	€ 2.606.930
Financieel resultaat 2012	€ 19.441	€ 79.061

IPO (programma 1 Bestuur)
Het interprovinciaal overleg is een vereniging waarin alle provincies zijn vertegenwoordigd en die tot doel heeft de belangen te behartigen van de provincies bij het Rijk. De provincie Noord-Brabant betaalt naar rato mee in de kosten van het IPO-secretariaat en in de kosten van de diverse projecten en programma's.
De bijdrage aan het IPO voor 2014 bedraagt:€ 0,6 mln.

Zuidelijke Rekenkamer (programma1 Bestuur)
De Zuidelijke Rekenkamer is de gemeenschappelijke rekenkamer van de provincies Limburg en Noord-Brabant. Op grond van artikel 183 van de Provinciewet onderzoekt zij de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur.
Het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer is voor de duur van zes jaar benoemd door Provinciale Staten van beide provincies.
Beide provincies dragen jaarlijks bij in de kosten van de rekenkamer. De bijdrage van de provincie Noord-

Brabant aan de Zuidelijke Rekenkamer voor 2012 bedraagt € 0,3 mln.

Zuidelijke Rekenkamer	per 1 jan 2012	per 31 dec 2012
Eigen vermogen		
Vreemd vermogen	€ 56.901	
Financieel resultaat 2012	€ 52.146	

INPA huis van de Nederlandse provincies in Brussel (programma 1 Bestuur)
INPA dient een algemeen bestuurlijke belang voor wat betreft de invloed van de provincie(s) in de Europese Unie. INPA (International Non-Profit Association) huis van de Nederlandse provincies is een vereniging naar Belgisch recht. In INPA huis van de Nederlandse provincies zijn de provincies als leden van de vereniging vertegenwoordigd. De provincie Noord-Brabant heeft een eigen vertegenwoordiger in Brussel.

Kleinschalig Collectief Vervoer (programma 5 Mobiliteit)
Samenwerking
De provincie werkt sinds 2000 met de gemeenten waarvoor zij de vervoersautoriteit is, samen in vier regio's aan de ontwikkeling en instandhouding van de Regiotaxi. Daartoe zijn convenanten aangegaan. In 2010 is een nieuwe samenwerkingsovereenkomst tot stand gekomen tussen de provincie en de 48 gemeenten, samenwerkend in vier regio's. De afspraken zijn geactualiseerd in verband met nieuwe wetgeving en nieuwe provinciebrede financiële afspraken. De afspraken gaan in per 2011.

Doel van de afspraken is samenwerking in wederzijds belang ten behoeve van aanbesteding, beheer en ontwikkeling van de Regiotaxi en de transitie van gehandicapte reizigers uit de Regiotaxi naar het toegankelijke OV.
De samenwerkingsovereenkomst regelt onder andere de jaarlijkse besteding van ca. € 10,9 miljoen (prijspeil 2011) aan provinciale bijdrage vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer, uit te geven aan exploitatiekosten regiotaxi, contractbeheer, (toegankelijk) OV en onderzoek. In de nieuwe samenwerkingsovereenkomst worden afspraken gemaakt over een effectievere besteding van de middelen. Daartoe behoort ook een afname van een provinciale bijdrage vanuit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer die nu wordt ingezet voor de bekostiging van vervoer op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning. De vier regio's zijn KCV West-Brabant, KCV Noord-Oost Brabant, KCV Midden-Brabant en KCV Den Bosch & Meierij.

Kleinschalig collectief vervoer: Gemeenschappelijke regelingen
Voor de regio's West-Brabant en Noordoost Brabant zijn gemeenschappelijke regelingen aangegaan. Deze regelingen hebben rechtspersoonlijkheid. Voor de regio's Midden Brabant en Den Bosch zijn geen gemeenschappelijke regelingen gemaakt en geldt alleen de samenwerkingsovereenkomst. Gesteld kan worden dat er feitelijk wel een (lichte) gemeenschappelijke regeling functioneert. Bezien wordt of dit ook wordt geformaliseerd.

Gemeenschappelijke regeling Regio West-Brabant
Deze gemeenschappelijke regeling met rechtspersoonlijkheid stelt zicht ten doel:
a. om de zorg, die elke gemeente zelf heeft voor het sociale en recreatieve vervoer van mensen die beperkingen ondervinden bij het verplaatsen buitenshuis, in gezamenlijkheid doelmatig en effectief te organiseren en te realiseren. Hiertoe wordt een vervoerssysteem in stand gehouden met de gezamenlijke intentie dit systeem te optimaliseren;
b. om de zorg in het algemeen voor de bereikbaarheid en leefbaarheid binnen het verzorgingsgebied in afstemming en intensieve samenwerking verder vorm te geven door een systeem van collectief vraagafhankelijk vervoer;

c. om de verdere ontwikkelingen van het kleinschalig collectief vervoer af te stemmen met de ontwikkelingen binnen het gehele collectieve personenvervoer, in overleg met andere zich daarmee bezighoudende bestuurlijke overlegtafels.
Jaarlijkse bijdrage: ca. € 5,4 miljoen (prijspeil 2011, uit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer).

Gemeenschappelijke regeling Kleinschalig Collectief Vervoer Brabant Noord-Oost
Het betreft gemeenschappelijke regeling met rechtspersoonlijkheid met 14 gemeenten met als doel het tot stand brengen, ontwikkelen en instandhouden van een stelsel van kwalitatief hoogwaardig kleinschalig collectief vervoer.
Jaarlijkse bijdrage: ca. € 1,3 miljoen (prijspeil 2011, uit de Brede Doeluitkering Verkeer en Vervoer).

Omgevingsdiensten gemeenschappelijke regelingen (programma 3 Ecologie)
Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Midden en West Brabant
De Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant werkt voor overheden, bedrijven en bewoners aan een leefbare en duurzame regio. Zij maakt omgevingsvergunningen voor de deelactiviteit milieu en controleert of bedrijven zich aan de regels houden. Daarnaast overlegt ze met bedrijven over milieuzorg. De omgevingsdienst is een gemeenschappelijke ambtelijke dienst van 27 gemeenten in Midden- en West-Brabant en de provincie.

De omgevingsdienst heeft een integrale milieuvisie
Zij adviseert en ondersteunt in zeer uiteenlopende milieuzaken. Daarbij wordt gestreefd naar integratie van milieuzaken in andere beleidsterreinen, met als uiteindelijke doel het minimaliseren van de belasting op het milieu en het voorkomen van gevaarlijke situaties. Daarnaast stimuleert de dienst vanuit de eigen expertise nieuwe ontwikkelingen, zoals maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid.
De omgevingsdienst is vertegenwoordigd in verschillende (landelijke) werkgroepen voor innovaties en deskundigheidsbevordering

De deelnemers zijn de provincie Noord-Brabant en de gemeenten Aalburg, Alphen-Chaam, Baarle-Nassau, Bergen op Zoom, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Halderberge, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk,Oisterwijk, Oosterhout, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Tilburg, Waalwijk, Werkendam, Woensdrecht, Woudrichem en Zundert

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
De Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB) is een Openbaar Lichaam op basis van de Gemeenschappelijke Regeling (GR), gevormd door de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de-Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven, Waalre en de provincie Noord-Brabant.
Tezijnertijd kunnen ook waterschappen en het Rijk toetreden tot de regeling

De ODZOB wil een belangrijke regionale speler zijn op het gebied van de fysieke leefomgeving, veiligheid, ruimte en duurzaamheid en haar draagvlak maximaal vergroten. Een integrale aanpak van deze vraagstukken biedt mogelijkheden voor een advisering en uitvoering van werkzaamheden.
De ODZOB zorgt voor kwaliteit en continuïteit voor de uitvoering van de door de lokale overheden opgedragen taken op het gebied van fysieke leefomgeving. De ODZOB is een uitvoeringsorganisatie van de deelnemende partijen. Sprake is van professionele dienstverlening die voldoet aan landelijke de kwaliteitscriteria.
De ODZOB heeft de overtuiging dat door samenwerking tussen de gemeenten en de Provincie de kansen op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en leefomgeving het meest worden benut. Uiteindelijk is de burger hierbij het meest gebaat.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Brabant Noord

De deelnemers zijn: Provincie Noord-Brabant, Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel Gemeente Boxmeer, Gemeente Boxtel, Gemeente Cuijk, Gemeente Grave, Gemeente Haaren, Gemeente Heusden, Gemeente Landerd, Gemeente Maasdonk, Gemeente Mill en St. Hubert, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Schijndel, Gemeente Sint Anthonis, Gemeente Sint-Michielsgestel, Gemeente Sint-Oedenrode, Gemeente Uden, Gemeente Veghel en Gemeente Vught.

In de begroting 2014 is structureel voor de drie omgevingsdiensten € 11,8 mln opgenomen. Bij bestuursrapportage 2013-II is hier structureel € 15,7 mln aan toegevoegd.

Publiekrechtelijk rechtspersoon.

Fonds nazorg gesloten stortplaatsen Provincie Noord-Brabant (programma 3 Ecologie)
Op 1 april 1998 is de Nazorgregeling Wet Milieubeheer (Leemtewet bodembescherming) werking getreden. In deze wet is de verantwoordelijkheid voor een eeuwigdurende nazorg voor stortplaatsen, waar na 1 september 1996 afvalstoffen zijn of worden gestort, neergelegd bij de provincies.
Doel van de wetgever is te voorzien in een zodanig beheer van stortplaatsen dat na sluiting de grootst mogelijke bescherming wordt geboden tegen nadelige gevolgen. Om hiervoor de benodigde financiële middelen aan te trekken is de nazorgheffing ingesteld die wordt opgelegd aan stortplaatseigenaren. De opbrengst van de heffing wordt in het nazorgfonds gestort. Het nazorgfonds wordt naast de heffingen ook gevoed door beleggingsopbrengsten. Het fonds is van rechtswege een rechtspersoon.

Nazorgfonds	**per 1 jan 2012**	**per 31 dec 2012**
Reserve belegde gelden stortplaatsen	€ 101.114.230	€ 108.772.700
Financieel resultaat	-€ 7.782 (over 2011)	€ 7.658.470 (over 2012)

Financiële vaste activa / Verstrekte geldleningen bijlage 9c

Naam van de lening	Rente-percentage	Restant bedrag aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het jaar verstrekte leningen	Bedrag van de rente	Aflossing	Oninbaar / Dubieus	Restantbedrag aan het einde van het dienstjaar
Leningen aan deelnemingen							
Vordering Enexis	0,000	262.039.525					262.039.525
Ruimte voor ruimte	3,000	4.200.000		126.000	4.130.000		70.000
Lening BOM (spinn-off)	3,000	10.389.585		311.688			10.389.585
Hypothecaire lening LSP	3,000	5.800.000		174.000			5.800.000
Biobased investeringsfonds	0,000	10.000.000		0			10.000.000
Biobased lening PWP Water	0,000	3.000.000		0			3.000.000
Lening BOM Holst / MKB valorisatie	3,000	3.000.000		90.000			3.000.000
Subtotaal leningen aan deelnemingen		298.429.111	0	701.688	4.130.000	0	294.299.111
Leningen aan overige verbonden partijen							
Lening aan LSP	3,000	6.282.000		188.460			6.282.000
		6.282.000	0	188.460	0	0	6.282.000
Overige leningen							
Deelneming NV Monumentenfonds	3,500	4.000.000		140.000			4.000.000
Woningbouw produktie in kredietcrisis	3,000	29.651.224		889.537			29.651.224
Lening MKB-bedrijven	3,000	5.050.549		148.324	212.846		4.837.703
Crisisleningen monumenten	3,000	3.318.664		99.560			3.318.664
Lening Het Groene Woud	3,000	950.000		28.500			950.000
Energieleningen part. Woningeigenaren	3,000	1.396.600		40.347	103.400		1.293.200
Versterken electrisch rijden (EMOSS)	3,000	500.000		15.000			500.000
Biobased economie subsidie / lening	0,000	1.600.000		0			1.600.000
Startersleningen	3,000	6.000.000		180.000			6.000.000
Lening Gocartridge	3,000	500.000		15.000			500.000
Subtotaal overige leningen		52.967.037	0	1.556.267	316.246	0	52.650.791
Totaal		357.678.147	0	2.446.415	4.446.246	0	353.231.901

Toelichting op reserves **Bijlage 10**

Het eigen vermogen van de provincie bestaat uit de reserves die worden onderscheiden naar:
- de centrale reserves (de algemene reserve en de reserve Essent)
- de bestemmingsreserves (een bestemmingsreserve is een reserve waaraan PS een bepaalde bestemming heeft gegeven).

In de begroting is bij elk programma per productgroep de bijdrage uit de bestemmingsreserves aangegeven.

I Centrale reserves

Algemene reserve (nr 0001)

De algemene reserve bestaat uit een aantal componenten:

1 Overhevelingen Wanneer tijdens het begrotingsjaar blijkt dat een prestatie niet meer tot uitvoering kan komen, kan binnen de daarvoor met PS overeengekomen criteria de prestatie met de daarbij horende financiële middelen worden doorgeschoven naar het volgende begrotingsjaar. De component overhevelingen van de Algemene Reserve dient daarbij als tijdelijke stallingsplaats voor de aansluiting tussen de begrotingen van beide jaren.

2 De component 'doorgeschoven begrotingsruimte' in de Algemene Reserve omvat de ruimte op de begroting die op basis van de geactualiseerde inkomstenraming nog niet aan een programma is toegewezen.

3 De component voorfinanciering van de algemene reserve bevat de middelen van activiteiten op de meerjarenbegroting die in de tijd naar voren zijn gehaald. Met het naar voren halen in de tijd ontstaat in een later jaar ruimte op de begroting. Deze ruimte wordt gebruikt om de tijdelijke voorfinanciering via de Algemene Reserve te compenseren.
De mutaties in 2013 en volgende jaren hebben betrekking op de voorfinanciering van de intensieve veehouderij en de voorfinanciering van de Regionale uitvoeringsdiensten.

4 Component regionale structuurversterking (nr.1720 PS 56/08)
Bij de behandeling van de begroting 2009 en Najaarsbrief 2008 hebben PS besloten tot de instelling van de component regionale structuurversterking. Dit onderdeel is bedoeld voor de cofinanciering van bovenlokale projecten die bijdragen aan de provinciale beleidsdoelen over de volle breedte van onze begroting en die anders niet of pas veel later gerealiseerd zouden kunnen worden. Hieronder vallen onder meer de uitwerking van de intentieovereenkomst Samen investeren in West-Brabant en de 2e tranche van de samenwerking met de B5. Vooralsnog is de de reserve regionale structuurversterking als component van de algemene reserve ondergebracht in verband met het risico van overprogrammering dat bij de tranches van samen investeren wordt toegepast.

6 Component Risicoreserve (nr. 0505 PS 51/04)
Bij de Voorjaarsnota 2004 is door Provinciale Staten de risicoreserve ingesteld om de beleidsrisico's (de risico's die uitdrukkelijk zijn aanvaard als consequenties van bepaald functioneel beleid en die in de toekomst kunnen leiden tot extra budgettair beslag) af te dekken.
Een nadere toelichting op de risico's die via de risicoreserve worden afgedekt is opgenomen in paragraaf 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing in de begroting 2014.

7 Dividend en rentereserve (nr. 375 PS 47/11)
Bij de Najaarsnota 1999 is de dividendreserve ingesteld om schommelingen in dividend op te vangen m.b.t. tot de rechtsopvolger van PME-groep (in casu Essent). Bij de Najaarsbrief 2011 is besloten om deze reserve ook in te zetten voor schommelingen m.b.t. de rentekosten en – opbrengsten. Om de situatie beheersbaar te maken, is overgestapt op een gesloten rentesysteem. Indien in enig jaar een negatief verschil ontstaat tussen het saldo van rente-inkomsten en

rentekosten, dan wordt de reserve ingezet ter afdekking. In geval van positief resultaat zal dit aan de reserve worden toegevoegd, met dien verstande dat het totaal van de reserve de huidige stand van € 20 mln niet zal overschrijden. Een eventueel surplus komt vervolgens ten gunste van de indexatieportefeuille.

Reserve Essent

Met de opbrengst van de verkoop Essent is een obligatieportefeuille gevormd en deze opbrengst is in de reserve Essent gestort.

De reserve Essent is onderverdeeld in drie componenten:

1 Immunisatieportefeuille (PS 60/10)

Deze component heeft tot doel om eeuwigdurend jaarlijks de met de aandelenverkoop vervallen dividenduitkering van Essent te compenseren (zie ook de paragraaf Treasury).

De reserve wordt gevoed met de jaarlijkse resultaten c.q. het rendement op de immunisatieportefeuille die is gevormd met de verkoopopbrengst Essent (zogenoemd stamkapitaal).

Onttrekkingen uit de reserve hebben jaarlijks plaats om de algemene inkomsten in de begroting op niveau te houden. De stortingen betreffen het rendement op de immunisatieportefeuille.

2 Investeringsagenda (PS 60/10)

De reserve staat ten dienste van de investeringsstrategie van de Agenda van Brabant en moet op de juiste momenten de middelen genereren voor de uitvoering van de geplande investeringen (zie ook de paragraaf Treasury).

De reserve wordt gevoed met de jaarlijkse opbrengsten (beleggingsrendementen en kapitaalopbrengsten) voortvloeiend uit de aandelenverkoop Essent, voor zover het de middelen betreft die niet zijn aangemerkt als onderdeel van de immunisatieportefeuille.

Onttrekkingen uit de reserve hebben plaats om de projecten uit de investeringsstrategie te realiseren. De stortingen betreffen het rendement en de kapitaalopbrengsten die niet behoren tot de immunisatieportefeuille.

In juni 2013 is door PS besloten tot de instelling van de volgende fondsen t.l.v. de reserve:

- Innovatiefonds Brabant ad € 125 mln.
- Energiefonds Brabant ad. € 60 mln.
- Breedbandfonds Brabant ad € 50 mln.
- Groen Ontwikkelfonds Brabant ad. € 240 mln.

3 Indexatie

Deze component heeft tot doel om de reële waarde van de immunisatieportefeuille op peil te kunnen houden via een jaarlijkse indexering voor prijsontwikkelingen.

4 Balansverkorting

In 2010 hebben PS besloten de provinciale balans te verkorten door het afwaarderen van investeringsbijdragen aan derden (waar geen provinciaal bezit tegenover staat).Conform het advies van de accountant zijn de geactiveerde bijdragen aan investeringen van derden vervroegd afgeschreven (Zie ook Voorjaarsnota 2010 blz 25/26).Hiervoor is een deel van de opbrengst verkoop Essent aangewend.

Het effect van deze maatregel is dat de jaarlijkse kapitaallasten in de begroting komen te vervallen.

II Bestemmingsreserves

Reserve herhuisvesting districten (nr.0141 PS 48/02, PS 35/01,PS 19/07)

In verband met de financiering van de herhuisvesting districten t.b.v. het wegenbeheer is door Provinciale Staten de reserve ingesteld. Om uitvoering te geven aan het "districtendossier 2000+" wordt het geld dat bij verkoop van provinciale steunpunten wordt ontvangen gereserveerd en gebruikt voor het aanpassen en vernieuwen van de te behouden districtskantoren/steunpunten.
Inmiddels heeft de aanbesteding voor de renovatie van 4 steunpunten (Eethen, Oud gastel, Helmond en Westerhoven) plaatsgevonden. De kosten hiervan gaan ten laste van de reserve.
In 2016 zal er grootscheeps moeten worden verbouwd of herbouwd. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe e.e.a. exact wordt vormgegeven. Onderzocht moet worden of- en waar samenwerking met Rijkswaterstaat mogelijk is, welke steunpunten er aangehouden en verbouwd gaan worden en wat de benodigde investeringen zijn. De reserve kan worden opgeheven zodra de herhuisvesting is afgerond.

Reserve vernieuwing openbaar vervoer (nr.0162 PS 98/01)

In september 2001 hebben Provinciale Staten besloten de netto-verkoopopbrengst van de aandelen BBA in de nieuw in te stellen reserve vernieuwing openbaar vervoer te storten.
De reserve is bedoeld voor uitgaven ter bevordering van de vernieuwing van het openbaar vervoer inclusief de infrastructuur.

Reserve Cofinanciering Europese programma's (nr. 360 PS 35/08)

Bij de Voorjaarsnota 2008 hebben PS de reserve cofinanciering Europese programma's ingesteld. Doel van de reserve is de cofinanciering van projecten (inclusief uitvoeringskosten) die medegefinancierd worden door Europa. De provinciale middeleninzet kan per jaar sterk wisselen. Cofinanciering is beschikbaar voor de volgende programma's:

1. Operationeel programma Zuid
2. Interreg IV
3. Plattelandsontwikkelingsprogramma (inclusief LEADER)
4 Voorbereidingskosten uitvoering OP 2014-2020

Voor de Reserve cofinanciering Europese programma's was een toegestane minimum stand geformuleerd van nul. Bij 1e burap 2012 is dit gewijzigd in: Conform verplichtingen die worden aangegaan voor het maximaliseren van de EU bijdrage.

Reserve instandhouding onroerend erfgoed (nr. 0410 PS 24/05)

De reserve instandhouding onroerend erfgoed wordt aangewend op basis van de Uitvoeringsnota monumenten (vastgesteld door PS op 1 juli 2004) en de hieruit voortvloeiende beleidsregels, zoals bijvoorbeeld de kerken- en molenregeling. Voornaamste doelstelling is het instandhouden van monumentale waarden. De reserve wordt tevens aangewend voor implementatiekosten, voortvloeiend uit de Uitvoeringsnota monumenten en binnen de doelstelling passende incidentele knelpunten.

Reserve uitvoeringsimpuls reconstructie landelijk gebied (nr. 1280 PS 39/05, 19/07)

Bij de Kadernota 2005 hebben PS deze reserve ingesteld die is bedoeld om een impuls aan de uitvoering van de reconstructie te geven door:

- budget beschikbaar te stellen aan waterschappen en gemeenten voor de inhuur van projectleiders en projectvoorbereiders voor projecten die uitvoering geven aan het provinciaal beleid;
- financiering van een taskforce uitvoering bij de Dienst Landelijk Gebied
- cofinanciering van sleutelprojecten die uitvoering geven aan de reconstructie

In deze bestuursperiode wordt aanvullend € 13,59 milieu aan de reserve toegevoegd uit de stelpost bestuursakkoord voor provinciebrede doelen in het landelijk gebied.
Na afloop van het revitaliseringstraject kan de reserve worden opgeheven. De einddatum van de reserve is bij bestuursrapportage 1-2012 bepaald op 31 december 2015.

Reserve Investeringsbudget Landelijk Gebied (nr. 1590 PS 65/06)
De reserve Investeringsbudget Landelijk gebied (ILG) bevat provinciale cofinancieringsmiddelen op grond van de bestuursovereenkomst in het kader van de Wet inrichting Landelijk Gebied (WILG), waarin de provincie meer ruimte krijgt om samen met gemeenten en waterschappen op een effectieve wijze de rijksdoelen voor de fysieke inrichting van het landelijk gebied te realiseren als onderdeel van een integrale regionale gebiedsontwikkeling.
De reserve is o.a. ingezet voor inrichting en morfologie oppervlaktewater, verbetering waterkwaliteit, soortenbescherming, verbetering landbouwkundige structuren, verbrede landbouw, duurzame productiesystemen in de landbouw, landschappelijke kwaliteit, verbeteren bodemkwaliteit en verbeteren landelijke routestructuren.
De reserve wordt na afloop van de ILG-periode opgeheven. De einddatum van de reserve is bij bestuursrapportage 1-2012 bepaald op 31 december 2015.

Reserve revitalisering landelijk gebied (nr. 1690 PS 53/07 PS 08/08)
Reserve voor projecten die in uitvoering zijn/komen m.b.t. revitalisering landelijk gebied, maar waarvan de uitvoering zelf meerdere jaren in beslag neemt en het verloop over de jaren onduidelijk is. Het gaat daarbij om uitgaven voor EVZ's, groen/blauwe diensten en proeftuin Het Groene Woud.

Reserve Pieken in de Delta (nr. 1700 PS 35/08)
Bij de Voorjaarsnota 2008 hebben PS de reserve Pieken in de Delta ingesteld. De reserve is bedoeld voor de subsidiëring van projecten die worden gehonoreerd in het kader van de EZ-programma's Pieken in de Delta voor zuidoost- respectievelijk zuidwest-Nederland, en daarmee deels invulling geven aan de verplichte publieke financiering vanuit de regio. De reserve wordt bij de vaststelling van de begroting 2014 opgeheven.

Reserve Ontwikkelbedrijf (Grondbank) (nr 1710 PS 56/08)
Bij de behandeling van de begroting 2009 en Najaarsbrief 2008 hebben PS de reserve grondbank ingesteld voor de uitvoering van het provinciale grondbeleid.
Op 23 april 2010 is een beheersstatuut ingesteld (PS 14/10) waarin een organisatorisch en financieel kader is neergelegd voor het ontwikkelbedrijf. Binnen de reserve ontwikkelbedrijf/grondbank is € 50 miljoen gereserveerd ter afdekking van risico's met betrekking tot stimulering woningbouw als onderdeel van het maatregelenpakket economische recessie.

Reserve BMIT (nr. 1770 PS 41/09)
Conform toezegging in memorie van antwoord bij de begroting 2009 (PS 56/08D) en Investeringsprogramma Brabant (PS 59/08D) is een aantal reserves samengevoegd tot de reserve BMIT.
De reserve is bedoeld voor de afwikkeling van eerder aangegane verplichtingen mbt Openbaar vervoer (NSP Breda/Helmond Brandevoort, spoorzone Tilburg), Wilhelminakanaal Tilburg, Randweg Den Boch, Lage Heideweg Valkenswaard, Ecozones Den Bosch/Zuid-Willemsvaart en aanvullende bijdrage A4.
Daarnaast is de reserve bedoeld voor de afwikkeling van enkele projecten Samen Investeren / B5 uitvoeringsprogramma en projecten Brabantse kanalen.

Reserve uitvoeren IDOPS (nr. 1810 PS 30/10)
De reserve is ingesteld om de provinciale middelen t.b.v. uitvoeren IDOPS te kunnen toevoegen aan reserve IDOPS. Dit omdat het meerjarig projecten betreft en verloop over de jaren van veel factoren afhankelijk is.

Reserve Provinciaal Waterplan (nr.1820 PS /10)
In 2010 is de reserve provinciaal waterplan gevormd t.b.v. de dekking van de kosten van het uitvoeringsplan PWP 2010-2015.

Reserve Uitvoeringskosten Agenda van Brabant (nr. 1840 PS 39/10)
Voor de uitvoeringskosten van de Agenda van Brabant is een reserve ingesteld.
Het betreft hier de provinciale middelen voor de uitvoering van een sociaal kaderplan in het kader van de reductiemaatregelen en formatieverschuivingen als gevolg van de Agenda van Brabant, begroot op een bedrag van € 2 mln per jaar van 2012 t/m 2015 (PS-voorstel 29/10, blz. 13).
Daarbovenop wordt € 0,2 mln op jaarbasis geraamd voor extra apparaatskosten i.v.m. verdere uitwerking van de Agenda. Totaalbedrag € 8.800.000.
Zodra de ombuigingsoperatie in het kader van de Agenda van Brabant is afgerond kan de reserve worden opgeheven.

Reserve ICT-basisinfrastructuur en duurzame productiemiddelen (nr.1880 PS 60/10 PS 47/11)
De reserve is bedoeld om de aanschafkosten en onderhoudskosten van hard- en software te dekken, alsmede de periodieke vervanging van facilitaire productiemiddelen met beperkte financiële omvang.

Reserve grondwaterheffing (nr. 1890 PS 26/11 Jaarstukken 2010)
De reserve is bedoeld voor de bekostiging van de waterdoelen die t.l.v. de grondwaterheffing komen maar die niet gedekt kunnen worden uit de voorziening grondwaterheffing.
Het bestedingsplan voor de voorziening grondwaterheffing omvat alleen de middelen die vanuit de grondwaterheffing in de voorziening zijn gestort. De middelen uit de voorziening WHP-2 ad € 5.002.137 die bij de jaarrekening 2010 zijn vrijgevallen ten gunste van het rekeningresultaat, worden in de reserve grondwaterheffing gestort.
Bezien wordt nog of de middelen uit de reserve kunnen worden toegevoegd aan de voorziening waarna de reserve weer kan worden opgeheven.

Reserve spaar- en investeringsfonds (nr. 1940 PS 32/11 PS 47/11)
Onderdeel van de investeringsagenda vormt een apart investeringsvolume van maximaal € 750 mln voor het thema "Bereikbare regio". De invulling van deze € 750 mln zal deels bestaan uit provinciale investeringen (die geactiveerd worden) en deels uit investeringsbijdragen aan derden (eenmalige uitgaven). Ten behoeve hiervan wordt vanaf 2012 € 50 mln op jaarbasis gereserveerd in een gecombineerd spaar- en financieringsfonds.
Een en ander is nader onderbouwd in PS-voorstel 61/10, kadervoorstel 1e tranche investeringsstrategie d.d. 11 november 2010. Naar aanleiding hiervan is een motie (M6) aangenomen waarin is uitgesproken dat het spaar- en investeringsfonds wegeninfrastructuur is bedoeld voor grote infrastructurele projecten die bijdragen aan het versterken van Brabant als kennis- en innovatieregio en waarbij sprake is van een provinciaal belang en/of waarbij de provincie initiatiefnemer is.
Het fonds is bestemd voor:

1. Noordoostcorridor (incl. Grote ruit rond Eindhoven – Helmond);
    * Capaciteitsvergroting N279 Veghel- Asten;
    * Nieuwe Oost-West Verbinding;
2. N69: verbinding Eindhoven-Valkenswaard-België;

3. Verbreding noordelijk deel van de N279 ('s-Hertogenbosch-Veghel).

Reserve grondportefeuille De Kempen (nr 2010 PS 62/12 – Najaarsbrief 2012)
Reserve voor Grondportefeuille de Kempen (gronden en opstallen) waarmee de provincie bijdraagt in projecten. Met de reserve worden de risico's afgedekt met betrekking tot de gronden (bijschrijving rente en waardeontwikkeling) alsmede de eventuele risico's die de provincie loopt bij participatie in projecten. Dit conform projectopdracht Levende Beerze 3.0.

Reserves	Saldo per 01-01-14	Vermeerderingen bijschrijving rente	Vermeerderingen overige toevoegingen	Verminderingen totaal	Verminderingen waarvan ivm afschrijving	Saldo per 31-12-14
Centrale reserves						
Algemene reserve						
- overheveling	-15.271.320			2.279.607		-17.550.927
- doorgeschoven ruimte	29.457.511			38.908.464		-9.450.953
- voorfinanciering	-30.547.033		5.614.514	2.000.000		-26.932.519
- Industrielawaai PWP	175.844					175.844
- Dividend en rentereserve	20.000.000					20.000.000
- Risicoreserve	156.831.927		138.000	5.326.697		151.643.230
- Regionale structuur versterking	-17.926.131					-17.926.131
Totaal algemene reserve	142.720.798		5.752.514	48.514.768		99.958.544
Reserve Essent*						
- Immunisatieporteffeuille	2.203.469.658		16.093.227	17.615.311		2.201.947.574
- Investeringsagenda	717.942.416		18.207.772	28.886.758		707.263.430
- Indexatie	20.250.264		844.074			21.094.338
- Balansverkorting	-367.867.175			37.201.022		-405.068.197
Totaal reserve Essent	2.573.795.163		35.145.073	83.703.091		2.525.237.145
Bestemmingsreserves						
Reserve Herhuisvesting districten*	4.981.172			157.000	157.000	4.824.172
Reserve Vernieuwing OV**	5.168.834			3.621.158		1.547.676
Reserve co-financiering Europese	8.531.204		1.000.000	434.681		9.096.523
Reserve Instandhouding onroerend	1.851.744		566.061	566.032		1.851.773
Uitvoeringsimpuls Recon./Revital.	157.861					157.861
Res.Investeringsbudget Landelijk	5.693.393			1.140.000		4.553.393
Reserve Revitalisering Landelijk Gebied	4.760.759		6.248.788			11.009.547
Reserve Pieken in de Delta**	260.113					260.113
Reserve Grondbank	73.163.067	1.403.549	941.604	10.009.608		65.498.612
Reserve BMIT**	13.288.886		196.098	12.090.000		1.394.984
Reserve IDOPS	5.434.783		4.800.000			10.234.783
Reserve PWP**	11.974.118			7.133.645		4.840.473
Reserve Uitvoeringskst Agenda van Brab.	5.559.932					5.559.932
Reserve Basisinfrastruc. en duurz. Prodmid	5.559.842		5.240.442	6.057.486		4.742.798
Reserve Grondwaterheffing	1.702.137					1.702.137
Reerve Spaar- en financieringsfonds	65.664.395		47.360.000	18.517.907		94.506.488
Risicoreserve Grondport. De Kempen	1.000.000					1.000.000
Totaal Bestemmingsreserves	214.752.239	1.403.549	66.352.993	59.727.517	157.000	222.781.264
Totaal Reserves	2.931.268.201	1.403.549	107.250.580	191.945.376	157.000	2.847.976.954

* De reserve herhuisvesting districten wordt gebruikt voor afdekking van kapitaallasten van districtskantoren (dekkingsreserve)

** Bij begrotingswijziging wordt de negatieve stand van de bestemmingsreserves gecorrigeerd.

Reserves	Saldo per 01-01-15	Vermeerderingen bijschrijving rente	Vermeerderingen overige toevoegingen	Verminderingen totaal	Verminderingen waarvan ivm afschrijving	Saldo per 31-12-15
Centrale reserves						
Algemene reserve						
- overheveling	-17.550.927		5.217.933			-12.332.994
- doorgeschoven ruimte	-9.450.953		6.450.953			-3.000.000
- voorfinanciering	-26.932.519		5.614.514	2.750.000		-24.068.005
- Industrielawaai PWP	175.844					175.844
- Dividend en rentereserve	20.000.000					20.000.000
- Risicoreserve	151.643.230		150.000	2.243.325		149.549.905
- Regionale structuur versterking	-17.926.131					-17.926.131
Totaal algemene reserve	99.958.544		17.433.400	4.993.325		112.398.619
Reserve Essent*						
- Immunisatieporteffeuille	2.201.947.574		17.433.422	17.613.929		2.201.767.067
- Investeringsagenda	707.263.430		18.207.772	41.271.658		684.199.544
- Indexatie	21.094.338		1.728.342			22.822.680
- Balansverkorting	-405.068.197			18.503.455		-423.571.652
Totaal reserve Essent	2.525.237.145		37.369.536	77.389.042		2.485.217.639
Bestemmingsreserves						
Reserve Herhuisvesting districten*	4.824.172			157.000	157.000	4.667.172
Reserve Vernieuwing OV**	1.547.676			807.892		739.784
Reserve co-financiering Europese	9.096.523		1.000.000	779.811		9.316.712
Reserve Instandhouding onroerend	1.851.773		575.966	575.936		1.851.803
Uitvoeringsimpuls Recon./Revital.	157.861					157.861
Res.Investeringsbudget Landelijk	4.553.393			10.840.000		-6.286.607
Reserve Revitalisering Landelijk Gebied	11.009.547		7.153.706			18.163.253
Reserve Pieken in de Delta**	260.113					260.113
Reserve Grondbank	65.498.612	1.410.021	32.102	8.050.326		58.890.409
Reserve BMIT**	1.394.984			1.830.000		-435.016
Reserve IDOPS	10.234.783					10.234.783
Reserve PWP**	4.840.473			13.000.113		-8.159.640
Reserve Uitvoeringskst Agenda van Brab.	5.559.932					5.559.932
Reserve Basisinfrastruc. en duurz. Prodmid	4.742.798		4.888.483	5.805.530		3.825.751
Reserve Grondwaterheffing	1.702.137					1.702.137
Reerve Spaar- en financieringsfonds	94.506.488		46.920.000	62.500.000		78.926.488
Risicoreserve Grondport. De Kempen	1.000.000					1.000.000
Totaal Bestemmingsreserves	222.781.264	1.410.021	60.570.257	104.346.608	157.000	180.414.935
Totaal Reserves	2.847.976.954	1.410.021	115.373.193	186.728.975	157.000	2.778.031.193

* De reserve herhuisvesting districten wordt gebruikt voor afdekking van kapitaallasten van districtskantoren (dekkingsreserve)

** Bij begrotingswijziging wordt de negatieve stand van de bestemmingsreserves gecorrigeerd.

Reserves	Saldo per 01-01-16	Vermeerderingen bijschrijving rente	Vermeerderingen overige toevoegingen	Verminderingen totaal	Verminderingen waarvan ivm afschrijving	Saldo per 31-12-16
Centrale reserves						
Algemene reserve						
- overheveling	-12.332.994		8.875.239			-3.457.755
- doorgeschoven ruimte	-3.000.000			7.239.848		-10.239.848
- voorfinanciering	-24.068.005		7.114.514			-16.953.491
- Industrielawaai PWP	175.844					175.844
- Dividend en rentereserve	20.000.000					20.000.000
- Risicoreserve	149.549.905		151.643	2.193.325		147.508.223
- Regionale structuur versterking	-17.926.131					-17.926.131
Totaal algemene reserve	112.398.619		16.141.396	9.433.173		119.106.842
Reserve Essent*						
- Immunisatieporteffeuille	2.201.767.067		18.217.926	17.299.503		2.202.685.490
- Investeringsagenda	684.199.544		18.207.772	18.187.395		684.219.921
- Indexatie	22.822.680		1.728.643			24.551.323
- Balansverkorting	-423.571.652		30.000.000	836.262		-394.407.914
Totaal reserve Essent	2.485.217.639		68.154.341	36.323.160		2.517.048.820
Bestemmingsreserves						
Reserve Herhuisvesting districten*	4.667.172			4.667.172	4.667.172	
Reserve Vernieuwing OV**	739.784			832.893		-93.109
Reserve co-financiering Europese	9.316.712		1.000.000			10.316.712
Reserve Instandhouding onroerend	1.851.803		586.044	585.958		1.851.889
Uitvoeringsimpuls Recon./Revital.	157.861					157.861
Res.Investeringsbudget Landelijk	-6.286.607			1.140.000		-7.426.607
Reserve Revitalisering Landelijk Gebied	18.163.253		4.154.804			22.318.057
Reserve Pieken in de Delta**	260.113					260.113
Reserve Grondbank	58.890.409	1.430.301	586.666	6.755.273		54.152.103
Reserve BMIT**	-435.016					-435.016
Reserve IDOPS	10.234.783					10.234.783
Reserve PWP**	-8.159.640					-8.159.640
Reserve Uitvoeringskst Agenda van Brab.	5.559.932					5.559.932
Reserve Basisinfrastruc. en duurz. Prodmid	3.825.751		4.256.058	4.273.105		3.808.704
Reserve Grondwaterheffing	1.702.137					1.702.137
Reerve Spaar- en financieringsfonds	78.926.488		45.600.000	67.500.000		57.026.488
Risicoreserve Grondport. De Kempen	1.000.000					1.000.000
Totaal Bestemmingsreserves	180.414.935	1.430.301	56.183.572	85.754.401	4.667.172	152.274.407
Totaal Reserves	2.778.031.193	1.430.301	140.479.309	131.510.734	4.667.172	2.788.430.069

* De reserve herhuisvesting districten wordt gebruikt voor afdekking van kapitaallasten van districtskantoren (dekkingsreserve)

** Bij begrotingswijziging wordt de negatieve stand van de bestemmingsreserves gecorrigeerd.

Reserves	Saldo per 01-01-17	Vermeerderingen bijschrijving rente	Vermeerderingen overige toevoegingen	Verminderingen totaal	Verminderingen waarvan ivm afschrijving	Saldo per 31-12-17
Centrale reserves						
Algemene reserve						
- overheveling	-3.457.755		417.585			-3.040.170
- doorgeschoven ruimte	-10.239.848		4.786.363			-5.453.485
- voorfinanciering	-16.953.491		7.114.514			-9.838.977
- Industrielawaai PWP	175.844					175.844
- Dividend en rentereserve	20.000.000					20.000.000
- Risicoreserve	147.508.223		150.000	2.168.325		145.489.898
- Regionale structuur versterking	-17.926.131					-17.926.131
Totaal algemene reserve	119.106.842		12.468.462	2.168.325		129.406.979
Reserve Essent*						
- Immunisatieporteffeuille	2.202.685.490		18.217.926	16.471.415		2.204.432.001
- Investeringsagenda	684.219.921		18.207.772	7.166.242		695.261.451
- Indexatie	24.551.323		1.728.643			26.279.966
- Balansverkorting	-394.407.914		30.000.000	9.375.333		-373.783.247
Totaal reserve Essent	2.517.048.820		68.154.341	33.012.990		2.552.190.171
Bestemmingsreserves						
Reserve Herhuisvesting districten*						
Reserve Vernieuwing OV**	-93.109			728.120		-821.229
Reserve co-financiering Europese	10.316.712		1.000.000			11.316.712
Reserve Instandhouding onroerend	1.851.889		596.299	596.156		1.852.032
Uitvoeringsimpuls Recon./Revital.	157.861					157.861
Res.Investeringsbudget Landelijk	-7.426.607			1.140.000		-8.566.607
Reserve Revitalisering Landelijk Gebied	22.318.057		4.154.804			26.472.861
Reserve Pieken in de Delta**	260.113					260.113
Reserve Grondbank	54.152.103	1.471.642	908.715	4.774.474		51.757.986
Reserve BMIT**	-435.016					-435.016
Reserve IDOPS	10.234.783					10.234.783
Reserve PWP**	-8.159.640					-8.159.640
Reserve Uitvoeringskst Agenda van Brab.	5.559.932					5.559.932
Reserve Basisinfrastruc. en duurz. Prodmid	3.808.704		4.309.416	4.326.463		3.791.657
Reserve Grondwaterheffing	1.702.137					1.702.137
Reerve Spaar- en financieringsfonds	57.026.488		45.600.000	17.000.000		85.626.488
Risicoreserve Grondport. De Kempen	1.000.000					1.000.000
Totaal Bestemmingsreserves	152.274.407	1.471.642	56.569.234	28.565.213		181.750.070
Totaal Reserves	2.788.430.069	1.471.642	137.192.037	63.746.528		2.863.347.221

* De reserve herhuisvesting districten wordt gebruikt voor afdekking van kapitaallasten van districtskantoren (dekkingsreserve)

** Bij begrotingswijziging wordt de negatieve stand van de bestemmingsreserves gecorrigeerd.

Toelichting voorzieningen **Bijlage 11**

Voorziening rechtspositie statenleden (nr 540 – PS 24/05)
In 1998 is de verordening geldelijke voorzieningen aan statenleden van PS en provinciale commissies aangepast ten aanzien van de uitkering bij invaliditeit en bij aftreden. Voor invaliditeit is een collectieve ongevallenverzekering gesloten. Voor uitkering bij aftreden is een voorziening ingesteld. Jaarlijks wordt een geïndexeerd bedrag in de voorziening gestort. Deze voorziening is bedoeld voor de dekking van uitgaven die statenleden ontvangen bij aftreden (het eerste jaar 80% van de vergoeding ten tijde van aftreden en 70% in het tweede jaar).

Voorziening APPA
De Appa-voorziening is gevormd ter dekking van de verplichtingen die voortvloeien uit de algemene pensioenwet politieke ambtsdragers. Op basis van actuariële berekeningen van Loyalis komt de contante waarde van de pensioenverplichtingen per 31 december 2012 uit op bijna € 11 miljoen. In de voorziening APPA is € 11 miljoen gestort.

Voorziening grondwaterheffing (nr 240 PS 24/05)
De kosten van het grondwaterbeheer worden bestreden uit de grondwaterheffing. De nog niet tot besteding gekomen middelen uit de grondwaterheffing worden in de voorziening gestort. De voorziening kan worden aangevuld vanuit de reserve grondwaterheffing.

Voorziening leningen MKB
In het kader van het maatregelenpakket Kredietcrisis zijn aan het Midden- en kleinbedrijf leningen verstrekt waarvan ultimo 2012 de boekwaarde € 11,2 miljoen bedraagt.
Voor deze leningen is een inschatting gemaakt met betrekking tot de kwetsbaarheid van de terugbetaling aan de provincie. Voor dit bedrag is een voorziening opgenomen op de balans.

Voorziening onderhoud Noordbrabants Museum (PS 38/12)
De voorziening wordt ingesteld ter financiering van het groot onderhoud en vervangings-investeringen Waterstraatcomplex, Noordbrabants Museum en het provinciaal Depot voor bodemvondsten. Een en ander op basis van een 25 jarig onderhoudsplan. Klein/ dagelijks onderhoud verloopt via een beheersstichting. Onttrekking geschiedt aan de hand van de werkelijke kosten op basis van het meerjarig onderhoudsplan.

Voorziening onderhoud gebouwen (nr 1040 PS 24/05)
De onderhoudskosten van de provinciale gebouwen fluctueren jaarlijks. Om deze fluctuerende lasten op te kunnen vangen is een onderhoudsegalisatievoorziening gewenst. Het betreft de provinciale gebouwen: hoogbouw (inclusief audiovisuele voorzieningen/beveiliging en beheer kunstwerken), nieuwbouw, en het PCC. Voor het onderhoud aan deze panden worden periodiek zgn. onderhoudsboeken opgesteld.

	Overzicht van voorzieningen	Saldo per 01-01-14	Toevoegingen	Verminderingen door: vrijval	aanwending	Saldo per 31-12-14
03.01.04	Voorziening Grondwaterheffing	-1.438.579	4.700.000		4.150.246	-888.825
01.01.10	Voorziening Rechtspostie Statenleden	454.386	107.954		43.000	519.340
90.01.60	Voorziening Onderhoud gebouwen	2.107.178	1.850.820		1.803.020	2.154.978
03.02.07	Voorziening Cobemi	11.000.000				11.000.000
04.01.02	Voorziening MKB-leningen	5.886.997				5.886.997
06.01.01	Voorziening onderhoud NBM	1.046.304	290.364			1.336.668
	Totaal Voorzieningen	19.056.286	6.949.138	0	5.996.266	20.009.158

Verloop van de voorzieningen

	Overzicht van voorzieningen	Saldo per 01-01-15	Toevoegingen	Verminderingen door: vrijval	aanwending	Saldo per 31-12-15
03.01.04	Voorziening Grondwaterheffing	-888.825	4.700.000		4.754.512	-943.337
01.01.10	Voorziening Rechtspostie Statenleden	519.340	109.842		130.000	499.182
90.01.60	Voorziening Onderhoud gebouwen	2.154.978	1.700.429		1.800.804	2.054.603
03.02.07	Voorziening Cobemi	11.000.000				11.000.000
04.01.02	Voorziening MKB-leningen	5.886.997				5.886.997
06.01.01	Voorziening onderhoud NBM	1.336.668	290.368			1.627.036
	Totaal Voorzieningen	20.009.158	6.800.639	0	6.685.316	20.124.481

Verloop van de voorzieningen

	Overzicht van voorzieningen	Saldo per 01-01-16	Toevoegingen	Verminderingen door: vrijval	aanwending	Saldo per 31-12-16
03.01.04	Voorziening Grondwaterheffing	-943.337	4.700.000		1.449.402	2.307.261
01.01.10	Voorziening Rechtspostie Statenleden	499.182	111.765		130.000	480.947
90.01.60	Voorziening Onderhoud gebouwen	2.054.603	1.729.083		1.832.313	1.951.373
03.02.07	Voorziening Cobemi	11.000.000				11.000.000
04.01.02	Voorziening MKB-leningen	5.886.997				5.886.997
06.01.01	Voorziening onderhoud NBM	1.627.036	290.373			1.917.409
	Totaal Voorzieningen	20.124.481	6.831.221	0	3.411.715	23.543.987

Verloop van de voorzieningen

	Overzicht van voorzieningen	Saldo per 01-01-17	Toevoegingen	Verminderingen door: vrijval	aanwending	Saldo per 31-12-17
03.01.04	Voorziening Grondwaterheffing	2.307.261	4.700.000		1.449.402	5.557.859
01.01.10	Voorziening Rechtspostie Statenleden	480.947	113.720		130.000	464.667
90.01.60	Voorziening Onderhoud gebouwen	1.951.373	1.758.244		1.864.379	1.845.238
03.02.07	Voorziening Cobemi	11.000.000				11.000.000
04.01.02	Voorziening MKB-leningen	5.886.997				5.886.997
06.01.01	Voorziening onderhoud NBM	1.917.409	290.377			2.207.786
	Totaal Voorzieningen	23.543.987	6.862.341	0	3.443.781	26.962.547

Vaste schulden

Bijlage 12

Lening-nummer	Oorspronkelijk bedrag van de geldlening	Rente-percen-tage	Restantbedrag van de lening aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het dienstjaar op te nemen leningen	Bedrag van de rente of het rentebe-standdeel	Bedrag van de aflossing of het aflos-singsbestanddeel	Restantbedrag van de lening aan het einde van het dienstjaar
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen							
PPS-A59	80.850.377	3,475	46.004.929	0	1.538.501	5.900.809	40.104.120
BOM-lening	2.566.666	PM	2.566.666	0	PM	0	2.566.666
Totaal			48.571.595	0	1.538.501	5.900.809	42.670.786

Lening nummer	Omschrijving van het doel der door de provincie gewaarborgde lening en door wie deze is aangegaan	Omschrijving van hetgeen door de provincie wordt gewaarborgd	Datum van het door de provincie genomen besluit/ Datum van het goedkeuringsbesluit	Wijze van aflossing	Bedrag v/d aflossing of van de annuiteit	Rente % van de lening	Totaalbedrag dat op de lening is opgenomen	Restantbedrag van de gewaarborgde lening op 01-01-2013 (zie paragraaf 3*)	Restantbedrag van de gewaarborgde lening op 31-12-2013
74	Stichting De Wever te Tilburg	Rente+afl	17.12.1971 25.09.1975	39 jr Afl.	174.524	6,910	6.806.703	523.708	349.184
102	Stichting Orthopedagogisch Centrum Brabant Breda	Rente+afl	21.12.1983 27.01.1984	40 jr Afl.	48.282	7,300	1.304.618	532.103	483.820
104	Stichting Tante Louise Vivenis te Bergen op Zoom	Rente+afl	07.11.1984	30 jr Afl.	101.344	6,130	3.040.327	202.689	101.344
108	Stichting Pantein van Cuijk te Boxmeer	Rente+afl	02.06.1985 21.08.1985	40 jr Afl.	47.819	8,000	1.815.121	476.179	428.359
116	Stichting Pantein van Cuijk te Boxmeer	Rente+afl	09.09.1985 10.10.1986	30 jr Afl.	60.503	7,000	1.815.121	181.528	121.025
					Totaal		**14.781.891**	**1.916.206**	**1.483.733**

* De afdekking is toegelicht in Paragraaf 3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Overzicht van gemeenschappelijk gewaarborgde geldleningen (en risico-afdekking) **Bijlage 13b**

Nr	Oorspronkelijk bedrag	Door wie de lening is aangegaan	Gevallen van gemeenschappelijke waarborging van de lening		Datum van besluit		Restant per 1 januari	Aflossings-bestanddeel	Restant per 31 december	
			Namen van andere lichamen die waarborgen	Deel dat door de provincie is gewaarborgd	PS c.q. GS	van de goedkeuring				
a.	8.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	8.000.000	8.000.000	0	Aflossing op 01-07-2014
b.	2.500.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	2.500.000	0	2.500.000	Aflossing op 01-06-2022
c.	27.500.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	17.500.000	0	17.500.000	Aflossing op 15-12-2017
d.	6.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	6.000.000	0	6.000.000	Aflossing op 04-07-2018
e.	25.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	25.000.000	0	25.000.000	Aflossing op 15-12-2020
f.	10.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	10.000.000	0	10.000.000	Aflossing op 08-08-2017
g.	10.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	10.000.000	0	10.000.000	Aflossing op 28-09-2017
h.	7.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	7.000.000	0	7.000.000	Aflossing op 27-12-2015
i.	7.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	7.000.000	7.000.000	0	Aflossing op 02-01-2014
j.	8.000.000	Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998	8.000.000	0	8.000.000	Aflossing op 31-12-2016
k.		Nationaal Groenfonds	Overige provincies	13,10%	PS 207694	03-12-1998			204.099	Saldo van de door het Nationaal Groenfonds aangetrokken kortlopende leningen per 30 juni 2013
Totaal	111.000.000						101.000.000	15.000.000	86.204.099	
						Aandeel Noord-Brabant 13,1%	13.231.000			

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)

Bijlage 13c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Industrie- en Havenschap Moerdijk	Geldleningen Havenschap	64.400.000	vast	4.450.000	0	T.a.v. de door het Havenschap te sluiten geldleningen staat elk der deelnemers naar rato in (provincie en gemeente Moerdijk ieder voor 50%) voor de betaling van rente en aflossingen. Tegenover de geldleningen staan ook bezittingen die naar rato aan de deelnemers vervallen. Voor deze impliciete garantstelling wordt een vaste buffer aangehouden. Als het schap in de toekomst wordt omgevormd tot een NV, zal dit risicobedrag opnieuw worden afgewogen.
Stimulering woningbouw	Brabantse verkoopgarantie en garanties aan corporaties en projectontwikkelaars	250.000.000	variabel	0	31.636.707	In 2009 is een pakket maatregelen vastgesteld voor de aanpak van de kredietcrisis. In totaal € 250 mln is bestemd voor het stimuleren van de woningbouw, opgebouwd uit € 205 mln revolverend en een buffer van € 45 mln (ultimo 2012 feitelijk €32,1 mln) binnen de Reserve ontwikkelbedrijf (zie paragraaf 7). Het pakket bestaat uit maatregelen voor de consumenten (w.o. de Brabantse verkoopgarantie) en maatregelen voor producenten (maatwerkoplossingen zoals renteloze leningen, garantstellingen en het Brabants investeringsfonds).
Ministerie van EL&I	Financiering 1e tranche sloopvergoedingen Regeling Beëindiging Veehouderijtakken (RBV)	113.445.054	-	0	0	In 2000 is een begin gemaakt met de sloop van veestallen in het buitengebied. Voor de 1e tranche van de RBV-regeling is een bovengrens gesteld van € 113,5 mln aan sloopvergoedingen. Het bedrag aan toegewezen beschikkingen is uitgekomen op € 86,3 mln. In 2001 is de Onwikkelingsmaatschappij Ruimte voor Ruimte (ORR) opgericht om met de ontwikkeling van woningbouwkavels de kosten van de sloop van veestallen terug te verdienen. De 1e tranche is inmiddels met succes afgerond.

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)

Bijlage 13c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Ministerie van EL&I	Financiering 2e tranche sloop-vergoedingen Regeling Beëindiging Veehouderij-takken (RBV)	155.000.000	-	22.000.000	0	In 2002 is besloten tot een 2e tranche van maximaal € 155,0 mln. Het uiteindelijke programma inclusief sanering glastuinbouwlocaties en MOB-complexen heeft een omvang van €138,5 mln. Anno 2012 staat hiervan nog € 97,5 mln open. De ORR moet dit bedrag terugverdienen. Als gevolg van de verslechterde marktomstandigheden lopen de kavelverkopen terug (vóór de crisis werden 125 tot 250 kavels per jaar verkocht, op dit moment is dat circa 30 kavels per jaar). Eind 2012 is er een nieuwe risicoanalyse wordt opgesteld. Daaruit blijkt dat er in de Risicoreserve een voorziening moet worden aangehouden van € 22 mln. Als de marktsituatie voor de verkoop van grotere woningbouwkavels binnen overzienbare termijn niet aantrekt is de verwachting dat de voorziening verder moet worden verhoogd.
Gemeente Helmond	Garantstelling in het kader van Ruimte voor Ruimte	2.750.000	100%	2.750.000	0	Bij de locatie Brandevoort/Helmond heeft de provincie zich garant gesteld voor de helft van het mogelijke tekort van € 5,5 mln vanwege het moeten aankopen en slopen van een aantal intensieve veehouderijen. Voor de dekking van dit tekort mag de gemeente 40 ruimte-voor-ruimte-kavels ontwikkelen. (PS 73/06). In de gemeente Helmond zijn gedurende de looptijd van de garantstelling nauwelijks ruimte voor ruimtekavels ontwikkeld, om de gemeentelijke kosten voor sloop en doorhalen van fosfaten te compenseren. De gemeente Helmond heeft inmiddels een verzoek aan de provincie gestuurd voor de gehele garantstelling van € 2,75 miljoen. Bij de jaarrekening 2012 is derhalve de dekking reeds verhoogd naar 100%.

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)

Bijlage 13c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Rabobank	Garantie tot nakoming van kredietverplichtingen door TOM CV (Tuinbouw Ontwikkelings-maatschappij	14.000.000	50%	3.500.000	3.500.000	In 2002 hebben de provincie en de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) de TOM CV/BV opgericht, die tot doel heeft het (her-)ontwikkelen van duurzame vestigingslocaties voor glastuinbouw en het saneren van bedrijven. Aan de TOM CV is een garantie verstrekt van 2 x € 7 mln. Hiervoor geldt een afdekking van 50%. De 1e garantie komt ten laste van de Risicoreserve en de 2e garantie is ondergebracht bij de Reserve ontwikkelbedrijf. De laatste jaren heeft de TOM last van de slechte markt voor glastuinbouwproducten en van de financiële crisis. De combinatie van beide factoren maakt het tuindbouw-ondernemers zeer moeilijk om nieuwe vestigingen te financieren. Op basis van nieuw marktonderzoek zal moeten blijken of de verwachting dat de TOM haar (financiële) doelstellingen zal realiseren nog steeds gerechtvaardigd is. Zodra de uitkomst van dit onderzoek beschikbaar is wordt bezien of de afdekking van het risico dat de bank een beroep doet op de garantie moet worden aangepast.
Nationaal Groenfonds	Garantstellingen in het kader van de voorfinanciering subsidieregeling particulier natuurbeheer Noord-Brabant	23.136.300	-	-	-	Aan het Groenfonds zijn twee garantstellingen afgegeven voor de voor-financiering van de provinciale subsidieregeling particulier natuurbeheer. De eerste garantstelling betreft de betalingsverplichtingen die voortvloeien uit de leningen die Groenfonds aantrekt. De tweede garantstelling betreft het geval de subsidiegrondslag vervalt. Bij elkaar genomen gaat het om maximaal € 23,1 mln. De garanties lopen door tot 2042 PS(29/08). Wij achten het risico met betrekking tot deze garanties nihil.
Gemeenten Landerd, Mill en St. Hubert en Grave	Garantie verplaatsingen-traject LOG Graspeel			0	0	Met de gemeenten Landerd, Mill en St. Hubert en Grave was een overeenkomst gesloten over het zogeheten verplaatsingstraject landbouwontwikkelingsgebied Graspeel. De overeenkomst voorzag in een gezamenlijke grondexploitatie en in verplaatsings- en duurzaamheidsbijdragen. Het provinciale risico hierbij werd geraamd op circa € 2,2 mln. In 2012 en 2013 is de overeenkomst afgewikkeld en heeft de provincie een totaal verlies van € 2,1 miljoen ten laste van de algemene risicoreserve gebracht.
	Garantie verplaatsingen-traject LOG Strijdhoven	1.029.000	50%	514.500	0	Aan de ontwikkeling van LOG Strijdhoven is een risico verbonden tussen de € 0,1 mln en € 1,0 mln.

Overzicht van andere garantieverplichtingen (en risico-afdekking)

Bijlage 13c

Rechtspersoon en maatregel	Garantieverplichting	Maximum risico voor provincie	Percentage af te dekken	Afdekking in Risicoreserve	Afdekking in Reserve ontw.bedrijf	Toelichting
Gemeenten Werkendam, Woudrichem en Aalburg	Garantie ter onder-steuning van de realisatie van het Regionale Bedrijventerrein Land van Heusden en Altena	2.500.000	-	-	-	Werkendam, Woudrichem en Aalburg ontwikkelen in het Land van Heusden en Altena een regionaal bedrijventerrein met drie subregionale bedrijventerreinen. Dit wordt gekoppeld aan de herstructurering van bestaande bedrijventerreinen in de regio, waarbij de gemeenten samenwerken met de BOM-BHB. Gezien de forse belasting voor de relatief kleine gemeenten, heeft de provincie zich garant gesteld voor een bedrag van € 2,5 mln. De afdekking komt zo nodig ten laste van de Reserve ontwikkelbedrijf. Formalisering middels een garantieovereenkomst heeft nog niet plaatsgevonden.
Gemeente Deurne	Garantie tot overname van per 2020 niet uitgegeven grond in projectvestiging glastuinbouw Deurne	28.938.794	-	-	2.963.946	De gemeente Deurne, TOM en een coöperatieve vereniging van glastuinders hebben in 2005 de Tuinbouwvestiging Deurne BV (TVD) opgericht. De gronden zijn verworven door de gemeente. Toen het gebied rijp werd voor uitgifte bleek dat de glastuinders niet in staat waren de gronden af te nemen. De coöperatieve vereniging is in 2010 uit de TVD gestapt. Gemeente en TOM hebben de TVD voortgezet, in de verwachting dat grond-uitgifte vóór 2020 zal lukken. De provincie heeft een garantie afgegeven om de grond eventueel over te nemen (RM-1587). Het risico wordt becijferd op € 2,9 mln en afgedekt in de Reserve ontwikkelbedrijf. TVD heeft evenals de TOM last van de slechte markt voor tuinbouwproducten en van de financiële crisis. Ook voor TVD geldt dat uit een nieuw marktonderzoek zal moeten blijken of de verwachting dat TVD haar (financiële) doelstellingen haalt nog steeds gerechtvaardigd is. Afhankelijk van de uitkomsten van het marktondezoek wordt bezien of de afdekking moet worden aangepast en of andere maatregelen moeten worden getroffen.
RWE - Essent	Borgstellingsovereenkomst inzake voorfinanciering claims met betrekking tot general escrow		-	-	-	In de Kaderbrief 2011 is melding gemaakt van de borgstellingsovereenkomst met RWE/ Essent i.v.m. de aangepaste beleggingstrategie van de general escrow. De provinciale aandeelhouders (Groningen, Overijssel, Limburg en Noord- Brabant) staan garant voor het tijdig nakomen van betalingen aan RWE van gehonoreerde claims die moeten worden voldaan uit de general escrow. Het risico is volledig afgedekt binnen de general escrow .
Afdekking garanties		**655.199.148**		**33.214.500**	**38.100.653**	Zie paragraaf 3 (risicobeheersing) en paragraaf 7 (ontwikkelbedrijf)

III Overige bijlagen

14 Berekening EMU-saldo

In deze bijlage is aangegeven wat het effect op het EMU-saldo is van de in de begroting 2014 opgenomen bedragen.

Het EMU-saldo of vorderingensaldo is het financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld, van een overheid die lid is van de Europese Monetaire Unie (EMU). Het EMU-saldo is in 1992 door de EMU ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. Wanneer het werkelijke saldo positief is, is er sprake van een vorderingenoverschot, als het werkelijke saldo negatief is, spreekt men over een vorderingentekort. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo; vergelijken kon hierdoor niet. In de wet HOF is hiervoor een eenduidige berekeningswijze voorgeschreven. Volgens de regels van de wet HOF (Wet Houdbare OverheidsFinanciën), mag het EMU-saldo bij de gemeenten, provincies en waterschappen niet groter zijn dan 0,5% van het bruto binnenlands product.
Naar aanleiding van het financieel akkoord tussen het Rijk en de decentrale overheden is aan de koepels van decentrale overheden de mogelijkheid gegeven om gezamenlijk tot een nieuwe verdeling te komen binnen deze macronorm voor het EMU-saldo. Afhankelijk van de uitkomsten van dit overleg worden eind oktober de individuele referentiewaarden voor het EMU-saldo van alle provincie en gemeenten gepubliceerd.

Het EMU-saldo van de begroting 2014 komt voor Noord-Brabant uit op -/- € 48,8 miljoen.

15 Inkomensoverdrachten en subsidiebudgetten

Dit overzicht bevat een specificatie per productgroep en programma van de inkomensoverdrachten en subsidiebudgetten in de begroting 2014.

Centraal Bureau voor de Statistiek
Sector Financiën van de Overheid
Antwoordnummer 25000, 2490 XA Den Haag

Vragenlijst
Berekening EMU-saldo
Provincie Noord-Brabant (0010)

Algemene gegevens:

Provincienaam	**Noord-Brabant**
Provincienummer	**0010**
Jaar:	**2014**
Bestandsnaam:	**EMU140030010.XLS**

	Omschrijving	2013 x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2013, aangevuld met raming resterende periode	2014 x € 1000,- Volgens begroting 2014	2015 x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2014
1	Exploitatiesaldo **vóór** toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-96.233	-83.291	-69.946
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	54.450	55.028	61.197
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	6.910	6.949	6.801
4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	39.091	95.493	83.779
5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4			
6	Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), **voor zover niet op exploitatie verantwoord**			
7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	88.592	34.430	22.974
8	Baten bouwgrondexploitatie: Baten voorzover transacties **niet op exploitatie verantwoord**	26.225	108.391	43.289
9	Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	21.514	5.996	6.685
10	Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten			
11	Verkoop van effecten:	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee	○ ja ◉ nee
a	Gaat u effecten verkopen? (ja/nee)			
b	Zo ja wat is bij verkoop de verwachte boekwinst op de exploitatie?			
Berekend EMU-saldo		**-157.845**	**-48.842**	**-72.098**

Ruimte voor toelichting

Overzicht inkomensoverdrachten/subsidiebudgetten geraamd in begroting 2014

bijlage 15

	Omschrijving	Raming
0101	Kosten ondersteuning functioneren PS.	626.628,00
	Lidmaatschap Vereniging Bestuurskunde	408
	Brabant Kennis (Kennis en onderzoek)	2.545.361,00
	Centraal Onderzoeksbudget	600.000,00
	Brabant Advies	53.877,00
0102	Bijdrage aan servicepunten extern deel	560.685,00
	Krachtig Bestuur	460.000,00
	Totaal inkomensoverdrachten/subsidies programma Bestuur	**4.846.959**
0201	Ontwikkelingsbedrijf	133.856,00
	Ruimtelijke kwaliteit Kleine Beerze	425.000,00
	Pielis-EVZ	37.500,00
	Bedrijventerrein Heesch-West	2.700.000,00
0202	Uitvoeringskosten POP	194.822,00
	PMJP:landbouwkundige structuur(ilg,pop)	241.766,00
	Streeknetwerken	1.640.000,00
	PMJP:pl.groepen&initiatieven (od,pop)	900.000,00
	PMJP:pl.groepen&initiatieven(od.pnb)	39.859,00
0203	Regionale afstemming wonen en werken	198.766,00
	Collectief particul. opdrachtgeverschap	900.000,00
	Nimby	1.000.000,00
	Totaal inkomensoverdrachten/subsidies programma Ruimte	**8.411.569**
0301	Onderhoudsbijdrage aan waterschap	1.340.977,00
	PWPBescherming waterkw.mens.cons.	972.000,00
	PMJP: verdrogingsbestrijding (ILG/POP)	1.490.000,00
	PWPwater Landb. Econ.belangen Gwh	54.000,00
	PWPConseq.openbare watervoorz.Gwh	189.550,00
	PWPConseq.Landb.watervz uit gw GWH	661.926,00
	PWPConseq.Warm-/koudeopsl.in bodem G	50.000,00
	PWPWijst Gwh	472.500,00
0302	Uitbesteding toezicht milieudiensten	3.915.330,00
	Bijdrage in nazorgfonds	762.351,00
	Bodeminf.systemen ISV-project gemeenten	212.038,00
	Provinciale kosten bodemsanering	171.415,00
	Hergebruik en Nazorg stortplaatsen	130.927,00
	Stuurgroep LIB	597.479,00
	Voorbereiding van Majeureprojecten (Stp)	290.250,00
	Gezondheidsonderzoek IV-bedrijven	300.000,00
	Uitgaven IPO-Boog	435.000,00
	PMJP: duurz.prod.syst.Landbouw (ilg/POP)	110.000,00
	Externe veiligheid 2011-2014 (R)	3.231.196,00
	Bodemsanering Chemie Pack	11.141.651,00
	Uitbesteding vth omgevingsdienst basis	11.823.163,00
	Uitbesteding vth omgevingsdienst verzoek	5.300.000,00
0303	Subsidie stichting BMF	440.901,00
	Subsidie IVNC (NME) bijdrage Natuur	166.849,00
	Regionale natuur- en landschapseenheden	133.086,00
	Subsidie stichting Brabants Landschap	829.807,00
	Schaapkuddes	132.000,00
	Parkschap Nationaal Park de Biesbosch	157.780,00
	Agrarisch N&L beheer	197.336,00
	Exploitatie CLB (Prov.)	545.281,00

Overzicht inkomensoverdrachten/subsidiebudgetten geraamd in begroting 2014

	Omschrijving	Raming
	PMJP: SNL EHS beheer (ilg,rijk)	1.140.000,00
	BA voorfin investeringen ecologie	1.000.000,00
	Nationale parken	665.000,00
	Opvang Inheemse diersoorten	150.000,00
	Brug; uitwerking Natuur+Samenleving	1.750.000,00
	Totaal inkomensoverdrachten/subsidies programma Ecologie	**50.959.793**
0401	Subs.prov. steunpunt werkgelegenheid	245.333,00
	Bijdrage aan Brab. Ontwikkelings Mij.	1.485.877,00
	Reg.arbeidsmarktbeleid/PACT Brabantbel.	259.422,00
	Subs.Kennis en expert. unit bedrijvent.	713.893,00
	Algemeen economisch beleid	2.625.120,00
	REAP's	1.133.913,00
	Leven lang leren	100.000,00
	Project duurzame energie	555.275,00
	Vrije Tijdshuis	781.334,00
	hernieuwbare energie 321b (pop)	304.614,00
	hernieuwbare energie 311b (pop)	84.045,00
0402	Subsisieregeling PHP	5.095.486,00
	Fes gelden herstuctur.Bedrijventer.	882.000,00
	UA 22 Innovatie met Topsectoren	1.000.000,00
	UA23 Arbeidsmarkt voor de kenniseconomie	666.666,00
	Breedbandloket	480.000,00
	Holst Centre	3.500.000,00
	Innovatieprogramma Agrofood	2.500.000,00
0403	Brabant als internationaal sterk merk	500.000,00
	Totaal inkomensoverdrachten/subsidies programma Economie	**22.912.978**
0501	Stimulering Regionale verkeersveiligheid	900.000,00
	Subsidie stichting MCA Brabant	189.000,00
	Stedelijke tangenten	5.490.000,00
	Regionale maatregelen tlv BDU	12.200.000,00
	DVM gezamelijke verkeerscentrale	1.983.000,00
	Brabantse kanalen	1.701.122,00
	Uitv. strategische visie goederenvervoer	291.750,00
0502	Exploitatie concessies OV	89.595.000,00
	Bedrijfsvervoer	250.000,00
	Treintaxi	750.000,00
	Spoorzone Tilburg	4.000.000,00
	HOV-as Oosterhout Breda Etten-leur BDU	4.000.000,00
	Meerkosten concessies OV	100.000,00
	Werkbudget concessiebeheer	917.600,00
	Distributiekosten reizigersopbrengsten	4.600.000,00
	Ontwikkelfunctie exploitatie OV	9.250.000,00
	Regiotaxi	4.122.000,00
	Exploitatie kosten elektrische bussen	1.117.000,00
	Tilburg spoorzone	9.650.000,00
	Transferium Vlijmenseweg	8.000.000,00
	Doorstroomas DB-Waalwijk-Tilburg	1.925.000,00
	Snelle busverbindingen en overstappunten	525.000,00
	HOV DB-Schijndel-St Oedenrode-Eindhoven	2.190.000,00
	HOV Uden-Veghel-Eindhoven	1.015.000,00
	Reiskosten MBO	2.000.000,00
0503	Wegenoverdrachten, subsidies en prorail	2.900.000,00

Overzicht inkomensoverdrachten/subsidiebudgetten geraamd in begroting 2014

bijlage 15

	Omschrijving	Raming
	Totaal inkomensoverdrachten/subsidies programma Mobiliteit	**169.661.472**
0601	Prov.archiefinsp. donaties en lidmaatsch	7.897,00
	Subsidie internationalisering cultuur	100.000,00
	BKV 2001-2004 (prov. deel)	67.659,00
	Kunstbalie (CvA Verdeel)	180.466,00
	Mjr.subsidies podiumkunsten	4.881.837,00
	Cultuurconvenant	83.992,00
	BKKC (NBKS Verdeel)	1.175.883,00
	Subsidies instandhouding onr. erfgoed	566.032,00
	Subsidie St Monumentenhuis Noord-Brabant	175.206,00
	Verhalen van Brabant	14.252,00
	Subs St Monumentenwacht Noord-Brabant	980.919,00
	Subsidie Stichting Noord-Brabants museum	4.157.333,00
	Erfgoed Brabant	1.457.280,00
	verdeelsubs Erfgoed Brabant	479.158,00
	Musea en verbinding met de samenleving	75.000,00
	Subsidie Archeologisch bodemonderzoek	84.921,00
	Brabant-Collectie KUB	577.891,00
	Subsidie aan de Stichting Brabants Heem	50.434,00
	Brabant Cultureel	62.528,00
	PMJP:Hollandsche Waterlinie (od,pnb)	750.000,00
	BKKC	1.980.468,00
	Kunstbalie	4.285.741,00
	Regionaal historische centra	430.000,00
	Uitvoeringsprogramma erfgoed	2.547.359,00
	Brabants Orkest 2013-2016	1.750.000,00
0602	K2	2.387.495,00
	Zorgvernieuwing jeugdbeleid	557.120,00
	Voorkoming Schooluitval	1.087.428,00
	Algemeen jeugdbeleid	721.621,00
	Cliëntenbeleid	1.200.000,00
	Pleegzorg	21.000.000,00
	Residentieel	55.000.000,00
	Daghulp	18.700.000,00
	Ambulant	83.000.000,00
	Overige uitgaven jeugd	7.617.875,00
0603	Palet	1.494.039,00
	Sensoor	809.749,00
	Brabantse Raad voor de informele zorg	227.925,00
	Bijdrage t.b.v. BMS	171.590,00
	Brab. Ver. voor Welzijn Ouderen (BVWO)	28.003,00
	Ouderenbonden	420.214,00
	Subsidie Cossen	69.177,00
	Stichting Zet	2.297.134,00
	Leerstoel ouderenbeleid UvT	14.927,00
	Zorgbelang Brabant	1.095.625,00
	Stichting 't Heft	29.843,00
	Vereniging Kleine Kernen	188.773,00
0604	Onderzoek en advies tbv ZWC	212.436,00
	Regionale Omroep, basissubsidie	16.649.029,00
	Knelpuntenbudget	33.494,00
	Procesgelden SCO	70.422,00
	Sportservice Noord-Brabant	370.152,00

Overzicht inkomensoverdrachten/subsidiebudgetten geraamd in begroting 2014

bijlage 15

	Omschrijving	Raming
	Cubiss ondersteuning Bibliotheken	2.552.606,00
	Communicatie-activiteiten ZW	106.520,00
	Programma's Innovatie informatievoorz.	2.858.917,00
	Totaal inkomensoverdrachten/subsidies programma Cultuur en Samenleving	**247.894.370**
0701	Biobased Economy	420.000,00
	Solar valorisatieprogramma	2.000.000,00
0702	Te verdelen LvA subsidies	26.475.000,00
0703	Provinciale bijdrage Culturele Hoofdstad	2.500.000,00
0704	Alg.proj/Sportnetwerken;sportservice-adv	640.000,00
	Sportacc topwedstr of topsportevenem.	1.000.000,00
	Fieldlabs voor topsportonderzoek	350.000,00
	Topsportevenementen - Sponsoring	900.000,00
	Talentontwikkeling	1.000.000,00
	Breedtesport/gehandicaptensportontw.	1.000.000,00
	Totaal inkomensoverdrachten/subsidies programma Investeringsagenda	**36.285.000**
	Totaal van de inkomensoverdrachten/subsidies die als last in de begroting zijn opgenomen	**540.972.141**

Maximale subsidiebedragen aan instellingen	**bijlage 15 a**
Subsidies waarvoor GS geen regeling hebben vastgesteld	
Instelling	subsidiedrag 2014
Het PON	1.171.938
K2, Brabants Kenniscentrum Jeugd	2.387.495
Omroep Brabant	16.649.029
Sportservice Noord-Brabant	370.152
Vrijetijdshuis Brabant	781.334
Kunstbalie	4.285.741
Federatie Schuttersgilde	14.252
Nexus Instituut	83.992
Brabants Kenniscentrum Kunst en Cultuur (BKKC)	2.350.000
Stichting Monumentenhuis Noord-Brabant	175.206
Brabants Heem	50.434
Stichting Monumentenwacht Noord-Brabant	1.016.403
Het Noordbrabants museum	4.157.333
Erfgoed Brabant	1.585.067
Brabant-Collectie Tilburg University	577.891
Stichting Cubiss Brabant	5.411.523
Stichting Palet, adviseurs diversiteit i.l.	1.494.039
Sensoor Noord-Brabant	809.749
Provinciale Raad Gezondheid	516.181
Brabantse Raad voor de Informele Zorg	227.925
Kenniscentrum Zelfhulp Ervaringsdeskundigheid (KZE)	60.000
Brabantse Vereniging voor Welzijn Ouderen (BVWO)	28.003
Verenigd Bonden Overleg Brabrant (VBOB)	420.214
Switch	69.177
Stichting Zet	2.297.134
Zorgbelang Brabant	1.095.625
Stichting 't Heft	29.843
Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant (VKK)	188.773
Philharmonie Zuidnederland	1.750.000
Restauratie Opleidingsproject-Zuid (ROP)	22.000
Sociaal Economische Raad (SER) Brabant	139.901
Monumentenfederatie Noord-Brabant	72.673
Brabantse Ontwikkelings Maatschappij (BOM)	3.192.977
Stichting Multimodaal Coördinatie en Adviescentrum (MCA) Brabant	189.000
Parkschap Nationaal park de Biesbosch	64.007
Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid consulentschap (IVNc)	166.849
Eo Wijers-stichting	7.000
Brabantse Milieu Federatie (BMF)	440.901
Stichting Brabantslandschap	829.807
Reizigersoverleg Brabant	300.000
40 begrotingssubsidies	55.479.568